

HALLITUKSEN
TOIMINTAKERTOMUS
JA TILINPÄÄTÖS
2017

ELENIA

SISÄLTÖ

HALLITUKSEN TOIMINTAKERTOMUS 2017	1
KONSERNIN TILINPÄÄTÖS	
Konsernin tuloslaskelma	5
Konsernin laaja tuloslaskelma	5
Konsernitase	6
Konsernin rahavirtalaskelma	7
Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista	8
Konsernitilinpäätöksen liitetiedot	9
EMOYHTIÖN TILINPÄÄTÖS	
Emoyhtiön tuloslaskelma	39
Emoyhtiön tase	40
Emoyhtiön rahoituslaskelma	42
Emoyhtiön tilinpäätöksen liitetiedot	43
Tilinpäätöksen allekirjoitukset	52
Tilintarkastuskertomus	53

HALLITUKSEN TOIMINTAKERTOMUS 2017

ELENIA-KONSERNIN HALLITUKSEN TOIMINTAKERTOMUS 2017

Elenia-konsernin liiketoiminta

Elenia-konsernin muodostavat Elenia Oy, Elenia Lämpö Oy, Elenia Palvelut Oy ja Elenia Finance Oyj.

Elenia-konsernissa on kolme liiketoiminta-alueita:

- Elenia Oy (Elenia) omistaa sähkönjakeluverkon ja operoi sitä. Sähkönjakelu muodostaa pääosan konsernin liiketoiminnasta (yli 75 % liikevaihdosta ja 85 % käyttökatteesta).
- Elenia Lämpö Oy (Elenia Lämpö) tuottaa kaukolämpöä sekä omistaa ja operoi kaukolämpöverkkoa.
- Elenia Palvelut Oy (Elenia Palvelut) harjoittaa asiakaspalveluliiketoimintaa.

Näiden liiketoimintojen tukena toimii Elenia Finance Oyj (Elenia Finance), joka tuottaa rahoitukseen liittyviä palveluja konsernin yhtiöille. Elenia Oy on konsernin emoyhtiö.

Taloudellinen tulos

Elenia-konsernin liikevaihto vuonna 2017 oli 338,8 miljoonaa euroa (315,3 miljoonaa euroa vuonna 2016). Liikevaihdon kasvu johtui pääosin kylmän sään takia kasvaneista volyymeista, sähkönjakeluhintojen noususta sekä sähähän liittyvien vakavien sähkökatkojen pienemmästä määrästä vuoteen 2016 verrattuna, minkä seurauksena asiakkaille maksettiin vähemmän lakisääteisiä ja vapaaehtoisia korvauksia.

Vuonna 2017 konsernin käyttökate oli 187,9 miljoonaa euroa (168,4 miljoonaa euroa vuonna 2016). Käyttökate kasvoi johtui pääosin liikevaihdon kasvusta ja kulusäästöistä vuoden aikana. Käyttökate ilman poikkeuksellisia ja kertaluonteisia eriä vuodelta 2017 oli 190,9 miljoonaa euroa (176,3 miljoonaa euroa vuonna 2016). Vuoden 2017 poikkeuksellisiin ja kertaluonteisiin eriin sisältyvät vanhojen saatavien alaskirjaukset, varausten purkamisen sekä muut kulut, jotka katsotaan joko kertaluonteisiksi tai poikkeuksellisiksi.

Liiketoimintakatsaus – Sähköverkkoliiketoiminta

Elenia on Suomen toiseksi suurin sähkönjakeluverkon haltija. Sen markkinaosuus on 12 % asiakasmäärästä laskettuna. Elenialla on alueellinen monopoli, ja se palvelee kaikkia asiakkaita Energiaviraston ("EV") myöntämässä sähköverkkoluvassa määritellyillä vastuualueilla. Sähköverkkoluvan haltijalla on yksinoikeus jakeluverkon rakentamiseen ja käyttöön vastuualueellaan.

Elenialla on sähköverkkoa 70 200 kilometriä, ja yhtiö toimittaa sähköä yli 424 000 asiakkaalle (31.12.2017). Kotitalouksien lisäksi tärkeitä asiakassegmenttejä ovat teollisuus, palvelu- ja rakennusala sekä julkinen sektori. Yhtiö toimii yli sadan kunnan alueella, ja jakeluverkko kattaa lähes 600 kilometrin pituisen alueen keskellä Suomea Etelä-Hämeestä Pohjois-Pohjanmaalle.

Vuonna 2017 Elenian sähkönjakelun kokonaisvolyyymi oli 6 342 gigawattituntia (6 330 gigawattituntia vuonna 2016) eli 0,2 % enemmän kuin vuonna 2016. Verkkoliiketoiminnan liikevaihto (konsernin sisäiset erät mukaan laskettuina) oli 263,1 miljoonaa euroa (240,2 miljoonaa euroa vuonna 2016). Liikevaihdon kasvun taustalla oli volyymien kasvu kylmän sään takia, sähkönjakeluhintojen nousu, kasvanut asiakasmäärä sekä suotuisat sääolosuhteet, joiden myötä sähähän liittyviä vakavia sähkökatkoja oli vähemmän.

Vuonna 2017 verkkoliiketoiminnan käyttökate oli 161,2 miljoonaa euroa (143,1 miljoonaa euroa vuonna 2016). Käyttökate kasvoi johtui pääosin edellä kuvatusta liikevaihdon kasvusta.

Vuonna 2017 sääolosuhteet olivat suotuisat, ja suuria myrskyjä oli vain yksi (Sauli-myrsky 27.3.2017). Elenia oli varautunut myrskyyn ja pyrki rajoittamaan sen vaikutusta asiakkaisiin. Sähkökatkoja aiheutui samanaikaisesti enimmillään alle 22 000 asiakkaalle ja sähkö palautettiin kaikille asiakkaille alle 24 tunnissa. Sähkökatkosten kestoa mittaava SAIDI-tunnusluku (System Average Interruption Duration Index) oli vuoden aikana 94 minuuttia, mikä on matalin arvo yhtiön historiassa.

Kuluneen vuoden aikana Elenia jatkoi sähköverkkoinvestointeja kehittämissuunnitelmansa mukaisesti. Elenian investointisuunnitelman tarkoituksena on parantaa sähkön toimitusvarmuutta maakaapeloinnin avulla. Vuodesta 2009 lähtien Elenia on rakentanut vain säävarmaa maakaapeliverkkoa. Vuoden 2017 lopussa 41 % yhtiön verkosta oli maakaapeloitu, kun vuoden 2016 lopussa vastaava luku oli 38 %.

ELENIA-KONSERNI

(milj. euroa)

	2017	2016	2015	2014	2013
Liikevaihto	338,8	315,3	282,3	299,7	293,7
Käyttökate	187,9	168,4	135,6	153,9	140,8
Käyttökate ilman poikkeuksellisia ja kertaluonteisia eriä	190,9	176,3	152,2	156,2	152,4
Käyttökateprosentti (ilman poikkeuksellisia ja kertaluonteisia eriä)	56,3 %	55,9 %	53,9 %	52,1 %	51,9 %

Sähkömarkkinalain vaatimuksena on, että 100 % asiakkaista on laatuvaatimusten piirissä vuoden 2028 loppuun mennessä. Tavoite saavutetaan nostamalla maakaapelointiaste 75 %:iin vuoden 2028 loppuun mennessä. Elenian asiakkaista 55 % oli sähkömarkkinalain mukaisten laatuvaatimusten piirissä vuoden 2017 lopussa. Vaikka pääpaino toimitusvarmuuden kehittämisessä on maakaapeloinnissa, toimitusvarmuutta pyritään parantamaan myös muilla keinoin. Viime vuosien aikana Elenia on esimerkiksi kehittänyt tehokasta toimintamallia johtoalueiden vierimetsien hoitoon.

Vuonna 2017 Elenia investoi sähköverkkojen kehittämiseen lähes 136 miljoonaa euroa. Sähköverkkoinvestointeja jatketaan vuonna 2018, jolloin Elenia investoi noin 140 miljoonaa euroa pääasiassa maakaapeloinnilla noin 3 000 kilometriä sähköverkkoa.

Elenia solmi vuoden aikana useita monivuotisia puitesopimuksia urakoitsijoiden kanssa maakaapeloinneista ja muista investointihankkeista. Nämä sopimukset parantavat ennustettavuutta ja tarjoavat vakaat puitteet sekä urakoitsijoille että Elenialle.

Elenia jatkoi omaisuudenhallintajärjestelmänsä kehittämistä. Lloyd's Register uusi PAS 55- ja ISO 55001 -sertifikaatit vuonna 2016, ja sertifikaatit ovat voimassa seuraavat kolme vuotta. Lloyd's Register teki suunnitelman mukaisen valvontakäynnin kesäkuussa 2017.

Sekä PAS 55:n että ISO 55001:n vaatimukset ohjaavat Elenian sähköverkon rakentamista, käyttöä, kunnossapitoa ja korjaustöitä. Näin varmistetaan, että yhtiö operoi, ylläpitää ja uudistaa sähköverkkoaan vastaamaan yhä paremmin asiakkaiden tarpeita. Sertifikaatit edellyttävät myös tavaran- ja palveluntoimittajien sitoutumista vastuulliseen ja laadukkaaseen toimintaan.

Neljännän valvontajakson (2016–2019) valvontamenetelmät astuivat voimaan 1.1.2016. Sääntelyn perusrakenne perustuu edelleen kohtuullisen tuottoasteen ja erilaisten kannustimien yhdistelmään. Kannustimet investointeihin, laatuun, tehokkuuteen, innovaatioihin ja toimitusvarmuuteen säilyvät pienin muutoksin. Kaksi valvontajaksoa kattavat valvontamenetelmät luovat alalle vakautta ja mahdollistavat toimitusvarmuuteen liittyvän investointiohjelman jatkumisen suunnitelman mukaisesti. Vuoden 2016 kohtuullinen tuottoaste 7,42 % laski 7,05 %:iin vuonna 2017 riskittömän koron muutoksen seurauksena. Vuoden 2018 kohtuullinen tuottoaste on 6,62 %.

Eräiden suomalaisten sähköverkkoyhtiöiden ilmoittama vuoden 2016 alussa hinnankorotuksista sähkömarkkinalakia muutettiin. Uusi sähkömarkkinalaki astui voimaan 1.9.2017, ja se rajoittaa sähköverkkoyhtiöitä, myös Eleniaa, nostamasta sähköjakeluhintojaan yli 15 prosentilla (laskettuna verojen jälkeisestä hinnasta) millään 12 kuukauden ajanjaksolla. Uusi sääntely koskee sekä kuluttaja- että yritysasiakkaita.

Liiketoimintakatsaus – Lämpöliiketoiminta

Elenia Lämmön omistuksessa ja hoidossa on 16 kaukolämpöverkkoa eri puolilla Suomea, pääasiassa Hämeessä ja Keski-Suomessa. Elenia Lämmöllä on noin 5 000 asiakkassopimusta ja noin 85 000 loppukäyttäjää. Elenia Lämmön liiketoiminta on olennainen osa infrastruktuurimarkkinoita yhtiön toiminta-alueilla. Kaukolämpö on Suomen suosituin lämmitysmuoto. Siinä keskitetysti tuotettu lämpö jaetaan koteihin ja kiinteistöihin jakeluverkon välityksellä. Suomessa kaukolämmön markkinaosuus on noin 46 %. Vaihtoehtoihin verrattuna kaukolämpö on luotettava, kätevä ja kustannustehokas lämmitystapa, jonka korvaaminen on kallista. Elenia Lämpö on Suomen kymmenenneksi suurin kaukolämmön myyjä ja toiseksi suurin yksityinen kaukolämmön myyjä. Kaukolämpöliiketoiminnan lisäksi Elenia Lämpö harjoittaa maakaasun myyntiä ja jakelua sekä tuottamansa sähkön myyntiä.

Elenia Lämpö tuottaa jakamansa lämmön pääasiassa puusta, turpeesta, maakaasusta ja öljystä. Vuonna 2017 biopolttoaineiden osuus oli yli 70 % (68 % vuonna 2016) ja polttoaineiden kotimaisuusaste noin 88 %. Yhtiö ostaa noin 32 % jakamastaan lämmöstä kolmansilta osapuolilta, kuten energiayhtiöiltä ja paikalliselta teollisuudelta. Polttoaine ja energia hankitaan käyttämällä pitkiä hankintasopimuksia.

Vuonna 2017 Elenia Lämpö myi yhteensä 1,1 terawattituntia lämpöä, kaasua ja sähköä (1,1 terawattituntia vuonna 2016). Elenia Lämmön liikevaihto (konsernin sisäiset erät mukaan laskettuina) oli 78,9 miljoonaa euroa (77,8 miljoonaa euroa vuonna 2016). Liikevaihdon kasvun taustalla olivat kaasuliiketoiminnan myynnin kasvu ja kertaluonteiset tuotot öljyvaraston myynnistä. Kaukolämpöliiketoiminnan liikevaihto oli edellisvuoden tasolla, mutta sähkötoiminnan liikevaihto laski tuotantovolyymien laskun seurauksena. Liikevaihdon kasvusta huolimatta Elenia Lämmön käyttökate vuonna 2017 pysyi edellisvuoden tasolla 25,6 miljoonassa eurossa (25,6 miljoonaa euroa vuonna 2016).

Liiketoimintakatsaus – Asiakaspalveluliiketoiminta

Elenia Palvelut tuottaa Elenia-konsernille sekä joillekin muille suomalaisille infrastruktuuri-toimijoille asiakaspalvelua ja siihen liittyviä palveluita, kuten laskutusta ja perintää, liittymämyyntiä ja vikapalvelua sekä sähkömarkkinoiden tiedonvaihtopalveluita. Vuoden 2017 aikana Elenia Palvelut teki asiakaspalvelusopimuksia Jyväskylän Energia Oy:n, Tampereen Sähkölaitos Oy:n ja Auris Kaasunjakelu Oy:n (astuu voimaan helmikuussa 2018) kanssa.

Vuonna 2017 Elenia Palvelujen liikevaihto (konsernin sisäiset erät mukaan laskettuina) oli 9,5 miljoonaa euroa (10,2 miljoonaa euroa vuonna 2016). Tästä summasta Elenia-konsernin ulkopuolinen liikevaihto oli 1,3 miljoonaa euroa vuonna 2017 (1,4 miljoonaa euroa vuonna 2016). Vuonna 2017 Elenia Palvelujen käyttökate oli 1,1 miljoonaa euroa (0,8 miljoonaa euroa vuonna 2016).

Erinomainen asiakaspalvelu on yksi Elenia-konsernin tärkeimmistä strategisista tavoitteista. Asiakaspalvelu ja prosessien laadun parantaminen ovat Elenia Palvelujen menestyksen kannalta keskeisiä tekijöitä, jotta se pystyy saavuttamaan muut strategiset tavoitteensa ja kasvattamaan asiakaspalveluliiketoimintaansa Suomen energiasektorilla.

Rahoitus

Vuonna 2017 Elenia-konserni hyötyi edelleen suotuisasta markkinatilanteesta ja sijoittajien vahvasta kysynnästä pitkäaikaisia investment grade -tasoisia joukkovelkakirjalainoja kohtaan. Elenia Finance Oyj laski liikkeeseen joukkovelkakirjoja EMTN-ohjelmansa mukaisesti 75 miljoonan euron edestä (107 miljoonaa euroa vuonna 2016) ja listaamattomia velkakirjalainoja yhteensä 138,5 miljoonan euron edestä (150 miljoonaa euroa vuonna 2016). Saadut varat käytettiin konsernin liiketoimintaan, Elenia Oy:n pankkilainan takaisinmaksuun ja investointien rahoittamiseen.

Liikkeeseen laskettujen joukkovelkakirjalainojen pituus vaihteli 11 vuodesta 17 vuoteen. Elenia-konsernin lainan painotettu keskimääräinen maturiteetti laski hieman 9,9 vuoteen (vuoden 2016 lopussa 10,1 vuotta). Painotettu keskimääräinen korko (ilman muita pitkäaikaisia lainoja) oli 2,9 % vuonna 2017 (vuoden 2016 lopussa 2,9 %).

Kesäkuussa 2017 Elenia sopi kahdeksan pankin kanssa yhteensä 470 miljoonan euron uusista sitovista luottolimiiteistä. Luottolimitit koostuvat 350 miljoonan euron investointilimiitistä, 60 miljoonan euron käyttöpääomilimiitistä ja 60 miljoonan euron likviditeettilimiitistä. Uudet limitit korvasivat vanhat vastaavat 355 miljoonan euron luottolimitit.

Elenia-konsernin likviditeetti pysyi vahvana. Tilikauden lopussa rahavarat olivat 25 miljoonaa euroa (15 miljoonaa euroa vuonna 2016) ja luottolimiitit olivat kokonaan nostamatta.

Elenia Finance Oy:llä on luottoluokitus Standard & Poor'silta ("S&P"). S&P julkaisi viimeisimmän luottokelpoisuusarvionsa Elenia Finance Oy:stä joulukuussa 2017 ja piti luokituksen ennallaan (BBB, outlook stable). S&P pitää Elenia-konsernin liiketoiminnan riskiprofilia erinomaisena pääosin säännellyn sähköverkkoliiketoiminnan takia, joka muodostaa noin 85 % konsernin käyttökatteesta. Lisäksi S&P pitää Suomen sähköverkkoyhtiöiden sääntelykehystä hyvin vakiintuneena, ennustettavana ja kannustavana.

Elenia-konsernilla on rahoitussopimuksissaan koronmaksukykyä (Interest Coverage Ratio) ja velkaisuutta (Leverage Ratio) mittaavia kovenantteja. Elenia säilyttää riittävän liikkumavaran kovenantteihin nähden niin toteutuneiden kuin ennustettujenkin tunnuslukujen valossa. Elenia-konserni täytti rahoitussopimuksiin liittyvät kovenanttiehdot tilikaudella.

Henkilöstö

Elenia otti onnistuneesti käyttöön uuden organisaatorakenteen 1.1.2017 lähtien. Uudessa organisaatiossa määriteltiin uudelleen Verkon käyttö ja kehitys-, Projektinjohto ja rakennuttaminen- sekä Asiakkaat ja markkinat -yksiköiden tiimien roolit ja vastuut pyrkien yksinkertaistamaan toimintaa, parantamaan yhteistyötä ulkoisten kumppanien kanssa, tehostamaan toimintaa ja lisäämään ketteryyttä.

Vuoden 2017 lopussa konsernin palveluksessa oli 349 työntekijää (333 työntekijää vuonna 2016). Seuraavassa taulukossa esitetään yhtiöittäin henkilöstömäärä ja työntekijöiden määrä kokoaikaiseksi (Full-Time Equivalent, "FTE") muutettuna.

	31.12.2017		31.12.2016	
	Henkilöstö	FTE	Henkilöstö	FTE
Elenia Oy ja Elenia Finance Oyj	180	173	186	174
Elenia Lämpö	79	79	84	84
Elenia Palvelut Oy	90	79	63	53
Konserni yhteensä	349	332	333	310

Tiivis yhteistyö paikallisten kumppaneiden kanssa on olennainen osa konsernin toimintaa. Konsernin ja sen ulkoisten alihankkijoiden Eleniaan liittyvä liiketoiminta työllistää yhteensä noin tuhat ihmistä.

Yritysosot ja -myynnit

Tilikaudella ei ollut merkittäviä yritysostoja eikä yritysmyyntejä.

Hyvä hallintotapa

Elenia Oy:n hallitus kokoontui 11 kertaa vuonna 2017. Hallituksen jäsenet tilikaudella olivat Timo Rajala (puheenjohtaja), Robert Clark, Heidi Koskinen, Kunal Koya, Tapani Liuhala, Jorma Myllymäki, Timothy Short ja Philip White. Hallituksessa ei tapahtunut muutoksia vuonna 2017.

Asiakaspalvelujohtaja ja johtoryhmän jäsen Sanna Öorni irtisanoutui Elenia Oy:stä, ja hänen työsuhteensa yhtiöön päättyi 30.11.2017. Elenia Oy:n johtoryhmässä ei tapahtunut muita muutoksia vuonna 2017.

Osakkeet

Elenia Oy:llä on sata osaketta, joista jokainen antaa haltijalleen yhden äänen yhtiökokouksessa ja yhtäläiset oikeudet osinkoon.

Yritysvastuu

Elenia-konsernin tavoitteena on varmistaa, että yhtiön työntekijät ja kumppanit työskentelevät turvallisessa ja kannustavassa ympäristössä. Erittäin pätevien ja ammattitaitoisten työntekijöiden lisäksi turvallisuustyö perustuu turvallisiin työvälineisiin, prosesseihin ja toimintamalleihin sekä näkyvään turvallisuusjohtamiseen.

Lisäksi Elenia-konserni tarjoaa työntekijöilleen yleistä tietoa ajankohtaisista työturvallisuus- ja ympäristöasioista sekä mahdollisuuksia osallistua ammattitaitoa ja osaamista kehittävään koulutukseen. Työmailla työskenteleviltä esimiehiltä ja työntekijöiltä edellytetään työturvallisuus-korttikoulutuksen hyväksytyä suorittamista ja lakisääteisten pätevyysien pitämistä ajan tasalla. Määräysten noudattamista seurataan säännöllisesti. Elenia-konsernilla on OHSAS 18001 -standardin mukaisesti sertifioitu työterveys- ja työturvallisuusjärjestelmä. OHSAS 18001 -sertifointi uudistettiin kesäkuussa 2017. Elenia-konsernin toiminta perustuu jatkuvan parantamisen periaatteeseen, ja yhtiö pyrkii johtavaan asemaan työturvallisuuden saralla. Elenia-konsernin ja sen laajan kumppanuusverkoston tavoitteena on nolla työtaturmaa sekä nolla virhettä kaikissa rakentamisen vaiheissa. Vuonna 2017 Elenian ja sen kumppanien tapaturmataajuus oli 10,0 (4,1 vuonna 2016). Turvallisuuteen panostaminen on johtanut siihen, että onnettomuuksista on saatu enemmän ilmoituksia erityisesti Elenian kumppaneilta ja näiden alihankkijoilta, mikä osaltaan vaikutti ilmoitetun tapaturmataajuuden kasvuun vuonna 2017.

Ympäristö

Elenia, Elenia Palveluilla ja Elenia Lämmöllä on systemaattiset ympäristöjärjestelmät. Elenia on ollut ISO 14001 -ympäristöjärjestelmä vuodesta 2008. Vuonna 2016 Elenian, Elenia Lämmön ja Elenia Palvelujen ympäristöjärjestelmä sertifioitiin uudelleen ISO 14001:2015 -standardin mukaisesti. Lisäksi ulkoisilla alihankkijoilla edellytetään olevan ympäristöjärjestelmät, jotka tukevat ympäristötyötä ja ovat ISO 14001 -standardin mukaisia.

Elenia-konsernin toimintojen merkittävimmät ympäristönäkökohdat liittyvät maankäyttöön, maaperän ja vesialueiden suojeluun, jätteiden käsittelyyn, luonnon monimuotoisuuden säilyttämiseen, kasvihuonepäästöjen hallintaan sekä materiaali- ja energiatehokkuuteen. Elenia-konserni ottaa strategiansa mukaisesti turvallisuuden ja ympäristön huomioon kaikessa päätöksenteossaan kestävän kehityksen ympäristöohjelmansa kehittämisen ja toteutuksen kautta. Ympäristöasiat ovat olennainen osa Elenia-konsernin yrityskulttuuria, ja yhtiön toiminta perustuu jatkuvaan parantamiseen. Tavoitteena on vähentää kaiken toiminnan ympäristövaikutuksia ja johtaa kehitystä ympäristöasioiden hallinnassa toimialalla.

Elenia Lämpö jatkaa työtään toiminnan tehokkuuden parantamiseksi ja tuotantolaitosten korkean tehokkuuden ylläpitämiseksi. Etusijalla ovat edelleen polttoainejakauman kehittäminen sekä olemassa olevien laitteiden ja järjestelmien tehokas käyttö. Vuonna 2017 Elenia Lämpö vähensi edelleen fossiilisten polttoaineiden käyttöä lämmön- ja sähköntuotannossaan ja korosti kotimaisten polttoaineiden käyttöä. Molemmat näistä ovat jatkosakin tärkeitä tavoitteita. Biopolttoaineiden osuus Elenia Lämmön omassa tuotannossa ylitti 70 % vuonna 2017. Kotimaisten polttoaineiden osuus on noin 88 %.

¹⁾ Tapaturmataajuus (Lost Time Injury Frequency, LTIF): Elenia Oy:n työpaikatapaturmien määrä miljoonaa tehtyä (sisäistä ja ulkoista) työtuntia kohti. Tapaturmiin sisältyvät kaikki vähintään yhden työkyvyttömyyspäivän aiheuttaneet työpaikatapaturmat. LTIF yhteensä = (ΣLTIF*1 000 000 h) / (kumulatiiviset sisäiset ja ulkoiset tunnint)

Riskienhallinta

Riskienhallinnan koordinoinnista vastaa konsernin Lakiasiat ja riskienhallinta-toiminto. Kokonaisvaltainen riskienhallinta kattaa riskien tunnistamisen, arvioinnin, raportoinnin ja toimenpiteet riskien hallitsemiseksi yhteistyössä liiketoimintayksiköiden ja tukitoimintojen kanssa. Talousyksikkö puolestaan vastaa Elenia-konsernin vakuutuksista ja niihin liittyvien korvaushakemusten käsittelystä yhteistyössä vakuutusmeklarin kanssa.

Tilikauden jälkeiset tapahtumat

Elenia on muuttanut liittymätuottojen tuloutusta 1.1.2018 voimaan astuneen IFRS 15 -standardin seurauksena. Aiemmin liittymätuotot tuloutettiin heti sopimuksen allekirjoittamisen tai fyysisen jakeluverkkoliittymän valmistamisen jälkeen. 1.1.2018 lähtien uuden liittymän tuotot tuloutetaan 30 vuoden kuluessa sähköverkko-, kaukolämpö- ja kaasuverkkoliittymien osalta. Tämä ajanjakso vastaa liittymäomaisuuden poistoaikaa. Muutos liittyy ainoastaan konsernin konsolidoituun IFRS-raportointiin, eikä se vaikuta liittymätuoton käsittelyyn FAS:n mukaisesti, regulaatiolaskentaan eikä sillä ole vaikutusta kassavirtoihin tai veroihin.

Tulevaisuuden näkymät

Uusi valvontajakso alkoi 1.1.2016. Sääntely tarjoaa hyvän perustan Elenian toiminnalle, investoinneille ja strategialle. Asiakkaat ja ympäröivä yhteiskunta edellyttävät varmaa sähkönsaantia nyt ja tulevaisuudessa. Näiden odotusten täyttämiseksi Elenia on laatinut investointisuunnitelman, jossa korostetaan maakaapeloinnin merkitystä sähkön toimitusvarmuuden turvaamiseksi. Tavoitteena on nostaa maakaapeloinnin osuus sähkönjakeluverkosta 75 %:iin vuoteen 2028 mennessä. Tämä edellyttää merkittäviä investointeja, ja vuonna 2018 Elenia investoi noin 140 miljoonaa euroa sähkönjakeluverkkoon.

Yhteenliittymä, johon kuuluvat Allianz Capital Partners ("ACP") Allianz Groupin puolesta, Macquarie Infrastructure and Real Assets ("MIRA") sekä Valtion Eläkerahasto ("VER") on sopinut 13. joulukuuta 2017 Elenia-konsernia koskevasta yrityskaupasta GS Infrastructure Partnersin, 3i:n sekä Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarisen kanssa.

Hallituksen ehdotus osingonjaoksi

Hallitus ehdottaa, että osinkoa ei jaeta.

KONSERNIN TILINPÄÄTÖS

KONSERNIN TULOSLASKELMA

31.12.2017 päättyneeltä tilikaudelta

1000 EUR	Liite	1.1.-31.12.2017	1.1.-31.12.2016
Liikevaihto		338 806	315 325
Muut liiketoiminnan tuotot	5	3 620	3 394
Materiaalit ja palvelut		-112 494	-110 193
Työsuhteista johtuvat kulut	6	-21 723	-20 572
Poistot ja arvonalentumiset	7	-86 280	-83 640
Muut liiketoiminnan kulut	5	-20 503	-19 695
Osuus osakkuusyhtiöiden tuloksista	8	164	181
Liikevoitto		101 590	84 800
Rahoitustuotot		210	253
Rahoituskulut		-100 880	-103 858
Rahoitustuotot ja -kulut	9	-100 670	-103 606
Voitto / tappio ennen veroja jatkuvista toiminnoista		920	-18 805
Tuloverot	10	-877	3 434
Tilikauden voitto / tappio		43	-15 372

KONSERNIN LAAJA TULOSLASKELMA

31.12.2017 päättyneeltä tilikaudelta

1000 EUR	1.1.-31.12.2017	1.1.-31.12.2016
Tilikauden voitto / tappio	43	-15 372
Muut laajan tuloksen erät		
Erät, joita ei myöhemmin siirretä tulosvaikutteiseksi		
Etuuspohjaisen nettovelan uudelleen määrittämisestä johtuvat erät	39	-202
Verot eristä, joita ei myöhemmin siirretä tulosvaikutteisiksi	-8	40
Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteiseksi		
Myytavissä olevat rahoitusvarat	-	2
Verot eristä, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi	-	0
Tilikauden muut laajan tuloksen erät verojen jälkeen	31	-160
Tilikauden laaja tulos yhteensä	74	-15 531

Liitetiedot ovat olennainen osa konsernitilinpäätöstä

KONSERNITASE

31. joulukuuta 2017

1000 EUR	Liite	31.12.2017	31.12.2016
Varat			
Pitkäaikaiset varat			
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	11	1 348 045	1 286 739
Aineettomat hyödykkeet	12	89 873	93 110
Liikearvo	12	515 606	515 606
Sijoitukset osakkuusyhtiöihin	8	727	687
Muut rahoitusvarat		246	247
Muut korolliset saamiset		353	317
Laskennalliset verosaamiset	10	1 058	1 125
Pitkäaikaiset varat yhteensä		1 955 909	1 897 831
Lyhytaikaiset varat			
Vaihto-omaisuus	13	4 130	7 515
Myyntisaamiset	14	22 261	21 513
Muut lyhytaikaiset saamiset	14	44 400	42 182
Rahavarat		24 519	14 938
Lyhytaikaiset varat yhteensä		95 310	86 147
Varat yhteensä		2 051 218	1 983 978
Oma pääoma ja velat			
Oma pääoma			
Osakepääoma		3	3
Sijoitettu vapaa oma pääoma		2 000	2 000
Kertyneet voittovarot		-146 021	-146 095
Oma pääoma yhteensä		-144 019	-144 093
Pitkäaikaiset velat			
Lainat rahoituslaitoksilta	15, 25	-	22 000
Joukkovelkakirjalainat ja velkakirjat	15, 25	1 521 082	1 307 838
Muut pitkäaikaiset lainat	15, 25	426 385	542 116
Rahoitusleasingvelat	21	12 412	16 445
Eläkeveloitteet	19	1 134	1 177
Varaukset	16	9 015	9 791
Muut pitkäaikaiset velat		1 252	1 072
Laskennalliset verovelat	10	142 627	141 850
Pitkäaikaiset velat yhteensä		2 113 907	2 042 287
Lyhytaikaiset velat			
Rahoitusleasingvelat	21	4 068	4 403
Ostovelat	17	12 120	22 462
Muut lyhytaikaiset velat	17	65 141	58 919
Lyhytaikaiset velat yhteensä		81 330	85 784
Oma pääoma ja velat yhteensä		2 051 218	1 983 978

Liitetiedot ovat olennainen osa konsernitilinpäätöstä

KONSERNIN RAHAVIRTALASKELMA

31.12.2017 päätyneeltä tilikaudelta

1000 EUR	1.1.-31.12.2017	1.1.-31.12.2016
Liiketoiminnan rahavirta		
Tilikauden voitto / tappio	43	-15 372
Oikaisut		
Poistot ja arvonalentumiset	86 280	83 640
Rahoitustuotot	-210	-253
Rahoituskulut	100 880	103 858
Osuus osakkuusyhtiöiden tuloksista	-164	-181
Verot	877	-3 434
Muut oikaisut	330	828
Käyttöpääoman muutokset		
Vaihto-omaisuuden lisäys (-) / vähennys (+)	3 133	2 530
Korottoman vieraan pääoman lisäys (+) / vähennys (-) ¹⁾	-2 467	-3 229
Myynti- ja muiden saamisten lisäys (-) / vähennys (+)	-1 345	-3 410
Varausten lisäys (+) / vähennys (-)	-227	-2 601
Saadut osingot	125	84
Saadut korot	206	251
Maksetut korot ja muut rahoituskulut	-43 766	-37 064
Muiden pitkäaikaisten lainojen maksetut korot	-42 468	-60 875
Maksetut verot	-101	-54
Liiketoiminnan nettorahavirta	101 126	64 718
Investointien rahavirta		
Investoinnit käyttöomaisuuteen ¹⁾	-146 290	-123 664
Lainasaamisten muutos	-36	-317
Sijoitusten muutos	29	1 105
Investointien nettorahavirta	-146 297	-122 876
Rahoituksen rahavirta		
Lyhytaikaisten lainojen takaisinmaksut	-	-30 000
Pitkäaikaisten lainojen nostot	213 500	257 000
Lainojen nostokulut	-4 848	-2 168
Lainojen takaisinmaksut	-149 532	-167 125
Rahoitusleasingvelkojen maksut	-4 368	-3 727
Rahoituksen nettorahavirta	54 752	53 980
Rahavirtojen muutos	9 581	-4 177
Rahavarat tilikauden alussa 1.1.	14 938	19 115
Rahavirtojen muutos	9 581	-4 177
Rahavarat tilikauden lopussa 31.12.	24 519	14 938

Rahavaroihin luetaan likvidit varat konserniyhtiöiden pankkitileillä.

¹⁾ Vuoden 2016 rahavirtalaskelmassa eriä Korottoman vieraan pääoman lisäys / vähennys ja Investoinnit käyttöomaisuuteen on oikaistu investointeihin kohdistuvien lyhytaikaisten velkojen muutoksella.

Liitetiedot ovat olennainen osa konsernitilinpäätöstä

LASKELMA KONSERNIN OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSISTA

31.12.2016 päättyneeltä tilikaudelta

1000 EUR	Osakepääoma	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Käyvän arvon rahasto	Kertyneet voittovarot	Oma pääoma yhteensä
Oma pääoma 1.1.2016	3	2 000	-1	-130 562	-128 561
Tilikauden tulos	-	-	-	-15 372	-15 372
Muut laajan tuloksen erät (verovaikutuksella oikaistuna)					
Myytavissä olevat rahoitusvarat	-	-	1	-	1
Eläkevastuiden muutos	-	-	-	-161	-161
Tilikauden laaja tulos yhteensä	-	-	1	-15 533	-15 531
Oma pääoma 31.12.2016	3	2 000	0	-146 095	-144 093

31.12.2017 päättyneeltä tilikaudelta

1000 EUR	Osakepääoma	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Käyvän arvon rahasto	Kertyneet voittovarot	Oma pääoma yhteensä
Oma pääoma 1.1.2017	3	2 000	0	-146 095	-144 093
Tilikauden tulos	-	-	-	43	43
Muut laajan tuloksen erät (verovaikutuksella oikaistuna)					
Myytavissä olevat rahoitusvarat	-	-	-	-	0
Eläkevastuiden muutos	-	-	-	31	31
Tilikauden laaja tulos yhteensä	-	-	-	74	74
Oma pääoma 31.12.2017	3	2 000	0	-146 021	-144 019

Liitetiedot ovat olennainen osa konsernitilinpäätöstä

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

1 YRITYKSEN PERUSTIEDOT

Elenia Oy on suomalainen osakeyhtiö, jonka kotipaikka on Tampere (os. Patamäenkatu 7). Elenia Oy:n emoyhtiö on Elenia Holdings S.à r.l., jonka kotipaikka on Luxemburg (os. 2, rue du Fossé L - 1536 Luxemburg). Elenia Holdings S.à r.l.:n emoyhtiö on Lakeside Network Investments Holding B.V., jonka kotipaikka on Alankomaat.

Konsernitilinpäätös yhdistellään Elenia Holdings S.à r.l.:n konsernitilinpäätökseen ja se on saatavilla osoitteesta 2, rue du Fossé L - 1536 Luxemburg.

Elenia-konserni koostuu sähköverkkoliiketoiminnasta (Elenia Oy, "Elenia") ja lämpö-liiketoiminnasta (Elenia Lämpö Oy, "Elenia Lämpö"). Lisäksi Elenia-konsernilla on asiakaspalveluliiketoimintaa (Elenia Palvelut Oy, "Elenia Palvelut"). Näitä liiketoimintoja tukee konsernin rahoituksesta vastaava Elenia Finance Oyj ("Elenia Finance"), joka tuottaa rahoituspalveluja konsernin yhtiöille.

Hallitus on hyväksynyt konsernitilinpäätöksen 27.2.2018. Osakkeenomistajilla on yhtiökokouksessa mahdollisuus hyväksyä tai hylätä konsernitilinpäätös. Konsernitilinpäätöstä voidaan yhtiökokouksessa myös muuttaa.

2 TILINPÄÄTÖKSEN LAADINTAPERIAATTEET

2.1 Laatumisperusta

Elenia-konsernin konsernitilinpäätös 31.12.2017 on laadittu Euroopan unionissa (EU) hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (International Financial Reporting Standards, IFRS) ja niitä koskevien tulkintojen (IFRIC) mukaan. Konsernitilinpäätös täyttää Suomen kirjanpitolain säännökset ja muut Suomessa voimassa olevat tilinpäätöksen laadintaa koskevat säännökset ja määräykset.

Konsernitilinpäätös on laadittu alkuperäisiin hankintamenoihin perustuen, lukuun ottamatta myytävissä olevia rahoitusvaroja, käypään arvoon tulosvaikuttaisesti kirjattavia rahoitusvaroja ja -velkoja sekä kassavirran suojaukseen käytettäviä johdannaisia.

Konsernin kaikkien yhtiöiden toiminta- ja raportointivaluutta on euro ja konsernitilinpäätös on esitetty tuhansina euroina. Esitystavasta johtuen taulukoiden yhteissummissa saattaa olla pyöristyksistä johtuvia eroja.

2.2 Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat asiat

Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät voivat sisältää muun muassa epätavallisen voimakkaista myrskyistä aiheutuneita kustannuksia sekä muita määrältään merkittäviä eriä, jotka eivät liity konsernin varsinaiseen operatiiviseen liiketoimintaan. Tällaisia eriä voi aiheutua esimerkiksi erilaisista yritys- ja rakennejärjestelyistä, merkittävistä tietojärjestelmien uusimisista sekä rahoitusjärjestelyistä. Nämä erät on eritelty konsernitilinpäätöksen liitetiedoissa.

2.3 Muutokset laadintaperiaatteissa ja esittämistavassa

Konserni on ottanut käyttöön tietyt uudet standardit sekä muutokset ja tulkinnat voimassa oleviin standardeihin, jotka ovat voimassa 1.1.2017 tai sen jälkeen alkavalla tilikaudella. Konserni ei ole ottanut käyttöön sellaisia uusia standardeja tai muutoksia ja tulkintoja voimassa oleviin standardeihin, jotka on julkaistu, mutta joita EU ei ole vielä hyväksynyt sovellettavaksi. Käyttöön

otetut standardit sekä muutokset ja tulkinnat voimassa oleviin standardeihin on kuvailtu alla:

MUUTOKSET IAS 7: TILINPÄÄTÖKSESSÄ ESITETTÄVIEN TIETOJEN TARKENTAMINEN: RAHAVIRTALASKELMAT

Muutokset ovat voimassa 1.1.2017 tai sen jälkeen alkavalla tilikaudella, aikaisempi soveltaminen on sallittua. EU on hyväksynyt muutokset sovellettavaksi.

Muutokset vaativat yhteisöjä esittämään aiempaa tarkempia tietoja rahoitusvelkojen muutoksista, sisältäen sekä rahavirtavaikutteiset että ei-rahavirtavaikutteiset muutokset, kuten valuuttakurssivoitot tai -tappiot.

Muutokset lisäävät konsernitilinpäätöksessä annettavien liitetietojen määrää.

MUUTOKSET IAS 12: LASKENNALLISEN VEROSAAMISEN KIRJAAMINEN REALISOITUMATTOMISTA TAPPIOISTA

Muutokset ovat voimassa 1.1.2017 tai sen jälkeen alkavalla tilikaudella, aikaisempi soveltaminen on sallittua. EU on hyväksynyt muutokset sovellettavaksi.

Muutokset selventävät laskennallisten verosaamisten kirjaamista sellaisista realisoitumattomista tappioista, jotka liittyvät myytävissä oleviksi luokiteltujen velkainstrumenttien käyvän arvon muutoksiin. Yhteisön on otettava huomioon mahdolliset verolainsäädännön asettamat rajoitukset, joilla voi olla vaikutusta laskettaessa tulevaisuudessa käytettävissä olevaa veronalaista tuloa, jota vastaan laskennallista verosaamista voidaan hyödyntää.

Muutoksella ei ole olennaista vaikutusta konsernitilinpäätökseen.

VUOSITTAISET IFRS-STANDARDIEN PARANNUKSET (2014-2016)

Seuraava vuosittainen standardien parannusehdotus on tullut voimaan 1.1.2017 tai sen jälkeen alkavalla tilikaudella. EU ei vielä ole hyväksynyt muutoksia sovellettavaksi.

IFRS 12 Tilinpäätöksessä esitettävät tiedot osuuksista muissa yhteisöissä

Muutos täsmentää, että liitetietovaatimukset osuuksista muissa yhteisöissä koskevat myös osuuksia, jotka on luokiteltu myytävänä oleviksi, omistajille jaettaviksi tai lopetetuiksi toiminnoiksi.

Muutoksella ei ole merkittävää vaikutusta konsernitilinpäätökseen.

2.4 Konsolidointiperiaatteet

Konsernitilinpäätös sisältää emoyhtiö Elenia Oy:n ja tytäryrityksinä kaikki ne yritykset, joissa konsernilla on määräysvalta. Määräysvalta syntyy, kun konserni olemalla osallisena yhteisössä altistuu yhteisön muuttuvalle tuotolle tai on oikeutettu sen muuttuvaan tuottoon ja se pystyy vaikuttamaan tähän tuottoon käyttämällä yhteisöä koskevaa valtaansa. Lisäksi konsernitilinpäätökseen on yhdistelty osakkuusyhtiöinä ne yritykset, joissa konsernilla on huomattava vaikutusvalta. Huomattava vaikutusvalta syntyy pääsääntöisesti silloin, kun konsernin omistaa yli 20 % yrityksen äänivallasta tai kun konsernilla on muutoin huomattava vaikutusvalta, mutta ei määräysvaltaa.

Tytäryritykset on yhdistelty konsernitilinpäätökseen hankintamenomenetelmää käyttäen. Hankintamenoksi muodostuu hankintahetken käypiin arvoihin arvostettujen vastikkeeksi annettujen varojen ja syntyneiden tai vastuulle otettujen velkojen yhteissumma. Hankintaan liittyvät menot on

kirjattu tuloslaskelmaan muihin liiketoiminnan kuluihin. Liikearvoksi kirjataan se hankintamenon osuus, joka ylittää konsernin osuuden hankittujen nettovarojen käyvästä arvosta. Tytäryritykset yhdistellään täysimääräisesti konsernitilinpäätökseen siitä päivästä lähtien, jolloin määräysvalta siirtyy konsernille.

Konsernin sisäiset liiketapahtumat, saamiset ja velat eliminoidaan konsernitilinpäätöksessä.

Tytäryritysten tilinpäätösten laadintaperiaatteita on tarvittaessa muutettu konsernin laadintaperiaatteiden mukaisiksi, jotta voidaan varmistua niiden yhdenmukaisuudesta konsernin noudattamien laadintaperiaatteiden kanssa.

Tilinpäätöshetkellä tytäryrityksissä ei ole määräysvallattomia omistajia.

2.4.1 LIIKETOIMINTOJEN YHDISTÄMINEN JA LIIKEARVO

Liiketoimintojen yhdistäminen käsitellään kirjanpidossa hankintamenetelmällä. Hankintameno määritellään laskemalla yhteen luovutetun vastikkeen hankintahetken käypä arvo ja mahdollinen määräysvallattomien omistajien osuuden arvo hankinnan kohteessa. Jokaisessa liiketoimintojen yhdistämisessä konserni valitsee, määrittelee se määräysvallattomien omistajien osuuden arvon hankinnan kohteessa käypään arvoon vai suhteellisen osuutena hankinnan kohteen yksilöitävissä olevasta nettovarallisuudesta. Liiketoiminnan hankintaan liittyvät kulut kirjataan kuluksi ja ne sisällytetään hallintokuluihin.

Kun konserni hankkii liiketoiminnan, se luokittelee ja määrittelee hankitut rahoitusvarat ja -velat sopimusehtojen, taloudellisten olosuhteiden ja muiden asiaankuuluvien, hankintahetken vallitsevien olosuhteiden mukaisesti. Tähän sisältyy hankinnan kohteena olevien kytkettyjen johdannaisten erottaminen pääsopimuksesta.

Mikäli liiketoimintojen yhdistäminen toteutuu vaiheittain, hankkijaosapuoli arvostaa aiemmin omistamansa oman pääoman ehtoisen osuuden hankinnan kohteessa hankintahetken käypään arvoon ja kirjaa mahdollisesti aiheutuvan voiton tai tappion tulosvaikutteisesti. Tämä otetaan huomioon liikearvon määrittämisessä. Kaikki hankkijaosapuolen luovuttamat ehdolliset vastikkeet kirjataan hankintahetken käypään arvoon.

Ehdollinen vastike, joka on rahoitusvaroihin tai -velkoihin IAS 39:n (Rahoitusinstrumentit: kirjaaminen ja arvostaminen) mukaisesti luokiteltava rahoitusinstrumentti, arvostetaan käypään arvoon ja käyvän arvon muutokset kirjataan joko tulosvaikutteisesti konsernin tuloslaskelmaan tai konsernin laajaan tuloslaskelmaan. Mikäli ehdollinen vastike ei kuulu IAS 39:n soveltamisalaan, se arvostetaan asianmukaisen IFRS-standardin mukaisesti. Omaksi pääomaksi luokiteltua ehdollista vastiketta ei arvosteta uudelleen ja sen myöhempi toteutuminen käsitellään omassa pääomassa.

Liikearvo arvostetaan alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä hankintameno, ja se määritetään kohdissa (a) ja (b) mainittujen erien erotuksena:

- (a) seuraavien yhteenlaskettu määrä: luovutetun vastikkeen arvo sekä mahdollinen määräysvallattomien omistajien osuuden arvo hankinnan kohteessa sekä hankkijaosapuolella hankinnan kohteessa aiemmin olleen oman pääoman ehtoisen osuuden arvo;
- (b) hankittujen, yksilöitävissä olevien varojen ja vastattaviksi otettujen velkojen hankinta-ajankohdan nettomäärä.

Jos hankitun nettovarallisuuden käypä arvo ylittää luovutetun vastikkeen yhteenlasketun määrän, konserni arvioi uudelleen onko se tunnistanut oikein hankitut varat sekä vastattavaksi otetut velat ja tarkastaa hankintahetkellä hankintameno määrittelyssä käyttämänsä menetelmät. Mikäli tämän uudelleen arvioinnin jälkeenkin hankitun nettovarallisuuden käyvän arvon todetaan ylittävän luovutetun vastikkeen yhteenlasketun määrän, tuotto kirjataan konsernin tuloslaskelmaan.

Alkuperäisen kirjaamisen jälkeen liikearvo arvostetaan hankintamenoon vähennettynä kertyneillä arvonalentumistappiolla. Arvonalentumistestausta varten liiketoimintojen yhdistämisen yhteydessä syntynyt liikearvo kohdistetaan hankintahetkellä niille konsernin rahavirtaa tuottaville yksiköille, joiden odotetaan hyötyvän liiketoimintojen yhdistämisestä, riippumatta siitä onko hankinnan kohteen muita varoja tai velkoja kohdistettu näille yksiköille.

Mikäli liikearvo on kohdistettu rahavirtaa tuottavalle yksikölle, jonka toiminnasta osa lopetetaan, sisällytetään lopetettuun toimintoon kohdistettu liikearvo sen kirjanpitoarvoon määriteltäessä toiminnasta saatua myyntivoittoa tai -tappiota. Lopetettuun toimintoon kohdistuvan liikearvon määrä arvioidaan kyseisen toiminnon suhteellisena osuutena jäljellä olevan rahavirtaa tuottavan yksikön arvosta.

2.4.2 OSUUDET OSAKKUUSYHTIÖISSÄ

Osakkuusyhtiö on yritys, jossa konsernilla on huomattava vaikutusvalta. Huomattava vaikutusvalta tarkoittaa oikeutta osallistua sijoituskohteen taloudelliseen ja toiminnan periaatteita koskevaan päätöksentekoon, mutta se ei tarkoita kyseisiä periaatteita koskevaa määräysvaltaa eikä yhteistä määräysvaltaa.

Huomattavan vaikutusvallan tai yhteisen määräysvallan arvioinnissa huomioon otettavat seikat ovat samoja kuin ne, mitä käytetään tytäryrityksiä koskevan määräysvallan arvioinnissa.

Osakkuusyhtiöt yhdistellään konsernitilinpäätökseen pääomaosuusmenetelmällä. Pääomaosuusmenetelmää sovellettaessa osakkuusyhtiön tehty sijoitus arvostetaan alun perin hankintahetken hankintameno määräisenä ja sitä lisätään tai vähennetään kirjaamalla tulosvaikutteisesti konsernin osuus hankinta-ajankohdan jälkeisistä voitoista tai tappioista.

Sijoituksen kirjanpitoarvoa oikaistaan hankinnan jälkeisillä oman pääoman muutoksilla. Osakkuusyhtiösijoitus sisältää sen hankinnasta syntyneen liikearvon. Liikearvosta ei tehdä poistoja eikä sitä testata erikseen arvonalentumisen varalta. Jos konsernin osuus osakkuusyhtiön tappioista ylittää sijoituksen kirjanpitoarvon, sijoitus merkitään taseeseen nolla-arvoon eikä kirjanpitoarvon ylittäviä tappiota yhdistellä, ellei konserni ole sitoutunut osakkuusyhtiön veloitteiden täyttämiseen.

Pääomaosuusmenetelmän soveltamisen jälkeen konserni arvioi sisältyykö osakkuusyhtiön arvonalentumistarvetta. Mikäli on viitettä siitä, että sijoituksen arvo on alentunut, konserni laskee arvonalentumistappion ja kirjaa eron tappioksi konsernin tuloslaskelmaan.

Konsernin ja osakkuusyhtiön väliset realisoitumattomat voitot eliminoidaan konsernitilinpäätöstä laadittaessa konsernin omistusosuutta vastaavalla osuudella. Konsernin omistusosuuden mukainen osuus osakkuusyhtiön tilikauden tuloksista on esitetty omana eränään ennen liikevoittoa.

Osakkuusyhtiöiden tilinpäätösten laadintaperiaatteita on tarvittaessa muutettu, jotta voidaan varmistua niiden yhdenmukaisuudesta konsernin noudattamien laadintaperiaatteiden kanssa.

Mikäli konserni menettää merkittävän vaikutusvallan osakkuusyhtiössä, sijoituksen jäljellä olevat osuudet arvostetaan käypään arvoon. Merkittävän vaikutusvallan tai yhteisen määräysvallan menettämisen jälkeen konserni kirjaa osakkuusyhtiön kirjanpitoarvon ja sijoituksen jäljellä olevan osuuden käyvän arvon sekä luovutuksesta saadun tulon välisen erotuksen konsernin tuloslaskelmaan.

2.5 Laskentaperiaatteet

2.5.1 KURSSIEROT

Ulkomaanrahan määräiset liiketapahtumat kirjataan tapahtumahetken kurssiin. Tilinpäätöshetkellä taseessa olevat ulkomaanrahan määräiset saavat ja velat muunnetaan tilinpäätöspäivän kurssiin. Mahdolliset kurssierot

sisältyvät rahoituksen tuottoihin ja kuluihin tai liiketoiminnan muihin kuluihin erän luonteen mukaisesti.

2.5.2 TUTKIMUS- JA KEHITTÄMISMENOT

Tutkimus- ja kehittämismenot kirjataan tulosvaikutteisesti kuluksi sinä vuonna, jonka aikana ne ovat syntyneet. Tutkimus- ja kehittämismenoja sisältyy konsernin tuloslaskelmassa henkilöstö- ja liiketoiminnan muihin kuluihin. Menot ovat luonteeltaan tutkimusta, joten ne eivät täytä aktivointikriteerejä.

2.5.3 JULKISET AVUSTUKSET

Aineellisen käyttöomaisuuden hankintaan liittyvät julkiset avustukset kirjataan aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden kirjanpitoarvojen vähenyksiä silloin, kun avustuspäätös on saatu. Avustukset tuloutuvat tällöin pienempien poistojen muodossa hyödykkeen taloudellisenä pitoaikana.

Muut julkiset avustukset kirjataan konsernin tuloslaskelman muihin tuottoihin niille tilikausille, joilla avustuksia vastaavat kulut ovat syntyneet ja avustuspäätös on saatu.

2.5.4 MYYNTITUOTTOJEN MÄÄRITTÄMINEN

Sähkön ja lämmön siirrosta saatavat tuotot kirjataan konsernin tuloslaskelmaan toimituksen perusteella. Asiakaspalvelutoiminnan myyntituotot kirjataan sille kaudelle, jona palvelut on tuotettu.

Maksut, jotka asiakas maksaa liittyessään sähkö- tai lämpöverkkoon kirjataan tuotoksi konsernin tuloslaskelmaan. Ne sähköverkon liittymismaksut, jotka asiakas on suorittanut ennen vuotta 2008, on maksettava takaisin asiakkaille purkukuluilla vähennettynä, mikäli asiakas haluaa irtisanoutua sähköliittymästä kokonaan. Myös kaukolämpöverkon liittymismaksuihin sisältyy palautusvelvollisuus, mikäli asiakas haluaa irtisanoutua lämpöliittymästä kokonaan. Tulevaisuuden palautuksia varten on tehty pakollinen varaus.

Sähköjakelun häiriöiden vuoksi asiakkaille maksetut sähkömarkkinalain mukaiset vakiokorvaukset kirjataan liikevaihdon vähennykseksi. Arvonlisäverotuksessa vakiokorvaukset on 1.6.2017 alkaen käsitelty vahingonkorvauksen luonteisena eränä.

2.5.5 LIIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT

Liiketoiminnan muihin tuottoihin sisältyy tavanomaisia liiketoiminnan ulkopuolisia tuottoja, kuten vakuutuskorvauksia ja vuokratuottoja. Vuokratuotot kirjataan liiketoiminnan muihin tuottoihin vuokra-ajan kuluessa.

2.5.6 PÄÄSTÖOIKEUDET

Ostetut päästöoikeudet kirjataan aineettomiin hyödykkeisiin hankintahintaansa lisättynä kaupankäyntikuluilla. Vastikkeetta saatuja päästöoikeuksia, joita ei ole käytetty, ei kirjata taseeseen. Mikäli palautettavien päästöoikeuksien määrä ylittää vastikkeetta saatujen päästöoikeuksien määrän, kirjataan varaus päästöoikeuksien markkina-arvolla tilinpäätöshetkellä. Varauksesta johtuva kulu kirjataan konsernin tuloslaskelmaan materiaalit ja palvelut ryhmän kuluihin. Päästöoikeuksien myyntituotot sisältyvät muihin tuottoihin.

2.5.7 AINEELLISET KÄYTTÖOMAISUUSHYÖDYKKEET

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet koostuvat pääasiassa sähkön- ja lämmönjakeluverkoista sekä koneista, laitteista ja rakennuksista.

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet on merkitty konsernitaseeseen alkuperäiseen hankintamenoonsa vähennettynä kertyneillä poistoilla ja mahdollisilla kertyneillä arvonalentumistappioilla. Alkuperäinen hankintameno sisältää menot, jotka johtuvat välittömästi kyseisen hyödykkeen hankinnasta. Myöhemmin syntyvät menot on soveltuvin osin kirjattu taseeseen erillisenä omaisuuseränä vain silloin, kun on todennäköistä, että hyö-

dykkeeseen liittyvä vastainen taloudellinen hyöty koituu konsernin hyväksi ja että hyödykkeen hankintameno on luotettavasti määritettävissä.

Kun käyttöomaisuushyödykkeestä ei ole enää odotettavissa tuottovirtoja, hyödyke romutetaan ja jäljellä oleva kirjanpitoarvo kirjataan kuluksi poistoihin ja arvonalentumisiin.

Uuden tytäryrityksen hankinnan yhteydessä hankitut omaisuuserät merkitään taseeseen niiden hankinta-ajankohdan käypään arvoon.

Kaikki muut korjaus- ja ylläpitokulut kirjataan kuluksi konsernin tuloslaskelmaan liiketoiminnan muihin kuluihin sinä tilikautena, jonka aikana ne ovat syntyneet.

Maa- ja vesialueista ei tehdä poistoja, koska niiden taloudellista vaikutusaikaa ei voida määrittää. Poistot muista omaisuuseristä lasketaan tasapoistoina kirjaamalla hankintamenot kuluksi arvioitujen taloudellisten vaikutusaikojen kuluessa seuraavasti:

Rakennukset ja rakennelmat	15–50 vuotta
Sähkön siirtoverkko	25–40 vuotta
Sähkön jakeluverkko	10–30 vuotta
Kaukolämpö- ja maakaasuverkko	30 vuotta
Koneet ja kalustot	3–30 vuotta

Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden jäännösarvot ja taloudelliset vaikutusajat arvioidaan ja oikaistaan tarvittaessa jokaisena tilinpäätöspäivänä. Jos omaisuuserän kirjanpitoarvo on sen arvioitua kerrytettävissä olevaa rahamäärää suurempi, kyseisen omaisuuserän kirjanpitoarvoa alennetaan välittömästi siten, että se vastaa kerrytettävissä olevaa rahamäärää.

Käyttöomaisuuden myyntivoitot ja -tappiot määritetään myyntihinnan ja kirjanpitoarvon erotuksena ja myyntivoitot ja -tappiot sisällytetään konsernin tuloslaskelman liiketoiminnan muihin tuottoihin tai kuluihin.

2.5.7.1 Vieraan pääoman menot

Vieraan pääoman menot, jotka aiheutuvat suoraan sellaisen omaisuuserän hankinnasta tai rakentamisesta, jonka käyttötarkoitukseen valmistumiseen tai myyntiin kuluu välttämättä huomattavan pitkä aika, aktivoidaan osana omaisuuserän kustannuksia. Kaikki muut vieraan pääoman menot kirjataan kuluksi sillä kaudella, jonka aikana ne ovat syntyneet. Vieraan pääoman menot koostuvat koroista ja muista yhtiölle pääoman lainaamisen yhteydessä koituvista kuluista.

2.5.8 AINEETTOMAT HYÖDYKKEET

Aineettomat hyödykkeet, paitsi liikearvo ja aineettomat hyödykkeet, joilla on rajoittamaton taloudellinen vaikutusaika, arvostetaan alkuperäiseen hankintamenoonsa vähennettynä kertyneillä poistoilla ja mahdollisilla kertyneillä arvonalentumistappioilla. Aineettomat oikeudet poistetaan tasapoistoina arvioidun taloudellisen vaikutusajan kuluessa.

2.5.8.1 IT-ohjelmat

Hankittujen ohjelmien lisenssit aktivoidaan hankinnasta ja käyttöön otosta johtuvien menojen määräisinä. Näistä menoista tehdään poistot niiden arvioidun taloudellisen vaikutusajan kuluessa (3–5 vuotta). IT-ohjelmien kehittämiseen tai ylläpitoon liittyvät kustannukset kirjataan kuluksi sillä kaudella, jonka aikana ne ovat syntyneet.

2.5.8.2 Johtoaluekorvaukset

Maanomistajille maksettavat kertakorvaukset haitasta ja vahingosta, jotka verkkoyhtiön johdot ja laitteet aiheuttavat, aktivoidaan. Ne korvaukset, jotka

maksetaan vuotuisina korvauksina, kirjataan kuluksi konsernin tuloslaskelmaan liiketoiminnan muihin kuluihin.

2.5.8.3 Sopimuksiin perustuvat asiakassuhteet

Liiketoimintojen yhdistämisessä hankitut sopimuksiin perustuvat asiakassuhteet kirjataan hankinta-ajankohdan käypään arvoon. Niiden taloudellinen vaikutusaika on rajallinen ja ne merkitään taseeseen hankintamenoa vähennettynä kertyneillä poistoilla sekä arvioidaan arvonalentumisen varalta, mikäli on olemassa viitteitä siitä, että niiden arvo saattaa olla alentunut. Asiakassuhteista kirjataan tasapoistot niiden odotettavissa olevana taloudellisena vaikutusajana.

2.5.8.4 Liikearvo

Liikearvo on se määrä, jolla hankintameno ylittää konsernin osuuden hankitun tytäryrityksen tai osakkuusyhtiön nettovarojen käyvästä arvosta hankintahetkellä. Tytäryritysten hankinnoista syntynyt liikearvo sisältyy aineettomiin hyödykkeisiin. Liikearvo testataan vuosittain arvonalentumisen varalta ja se on merkitty taseeseen hankintamenoa kertyneillä arvonalentumistappioilla vähennettynä. Liikearvosta kirjattuja arvonalentumistappioita ei peruuteta.

2.5.8.5 Aineettomien hyödykkeiden poistoajat

IT-ohjelmat ja lisenssit	3–5 vuotta
Asiakassuhteet	20 vuotta
Johtoaluekorvaukset	10–30 vuotta

Aineettomien hyödykkeiden taloudelliset vaikutusajat arvioidaan ja oikaisutaan tarvittaessa jokaisena tilinpäätöspäivänä.

2.5.8.6 Rahoitusvaroihin kuulumattomien omaisuuserien arvonalentuminen

Tarkempia tietoja rahoitusvaroihin kuulumattomien omaisuuserien arvonalentumisesta on kerrottu myös seuraavissa liitetiedoissa:

- Keskeiset tilinpäätösarviot ja oletukset Liite 4
- Aineelliset hyödykkeet Liite 11
- Aineettomat hyödykkeet Liite 12

Omaisuuserien kirjanpitoarvoja arvioidaan tilinpäätöshetkellä mahdollisten arvonalentumisten havaitsemiseksi. Arvioitaessa tarvetta arvonalentumiselle tarkastellaan viittaavatko tapahtumat tai olosuhteiden muutokset siihen, että kirjanpitoa vastaava rahamäärä ei ehkä ole kerrytettävissä. Arvonalentumistappio kirjataan, jos omaisuuserän tai rahavirtaa tuottavan yksikön tasearvo ylittää kerrytettävissä olevan rahamäärän. Omaisuuserän kerrytettävissä oleva rahamäärä on korkeampi näistä kahdesta: omaisuuserän tai rahavirtaa tuottavan yksikön myyntikustannuksilla vähennetty käypä arvo tai sen käyttöarvo.

Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden ja aineettomien hyödykkeiden, paitsi liikearvojen, arvonalentumistappio peruutetaan, jos olosuhteissa on tapahtunut muutos ja hyödykkeen kerrytettävissä oleva rahamäärä on muuttunut arvonalentumistappion kirjaamisajankohdasta. Liikearvosta kirjattua arvonalentumistappiota ei peruta missään tilanteessa.

Aineettomat hyödykkeet, joilla on rajoittamaton taloudellinen käyttöaika, testataan arvonalentumisen varalta vuosittain 31.12. vallinneen tilanteen mukaisesti sekä silloin, kun tilanteesta voidaan päätellä, että kirjanpitoarvo on saattanut alentua. Testaus tehdään joko hyödyke-erittäin tai rahavirtaa tuottavan yksikön tasolla.

Liikearvon arvonalentuminen testataan vuosittain 31.12. vallinneen tilanteen mukaisesti sekä silloin, kun tilanteesta voidaan päätellä, että kirjanpitoarvo on saattanut alentua. Arvo määritetään diskonttaamalla rahavirtaa

tuottavan yksikön arvioidut nettorahavirrat nykyarvoon. Laskelmien taloudelliset ennusteet perustuvat konsernin johdon hyväksymiin suunnitelmiin.

2.5.9 MYYNTISAAMISET

Myyntisaamiset on kirjattu konsernitaseeseen niiden käypään arvoon. Myyntisaamisista kirjataan arvonalentuminen, kun on näyttöä siitä, että konserni ei pysty saamaan myyntisaamisiaan alkuperäisten sopimusten mukaisesti. Tällaisiksi arvonalentumisiin johtaviksi näytöiksi voidaan lukea velallisen vakavat taloudelliset ongelmat, todennäköisyys, että velallinen ajautuu konkurssiin tai muihin taloudellisiin järjestelyihin sekä maksujen eräpäivien laiminlyönti. Arvonalentumisen määrä on taseeseen alun perin kirjattujen myyntisaamisten ja arvioitujen kassavirtojen erotus. Myyntisaamisiin sisältyy myös arvioon perustuvia laskutettuja myyntituottoja.

2.5.10 RAHAT JA PANKKISAAMISET

Rahat ja pankkisaamiset koostuvat nostettavissa olevista pankkitalletuksista sekä lyhytaikaisista talletuksista, joiden maturiteetti on enintään kolme kuukautta.

2.5.11 VUOKRASOPIMUKSET

Se, onko järjestely vuokrasopimus tai sisältääkö se vuokrasopimuksen, on määriteltävä järjestelyn tosiasiallisen sisällön perusteella vuokrasopimuksen alkaessa. Järjestely on tai se sisältää vuokrasopimuksen, mikäli sen toteutuminen riippuu tietyn tai tiettyjen omaisuuserien käyttämisestä, ja mikäli järjestely tuottaa oikeuden käyttää omaisuuserää, vaikka tätä ei olisi nimenomaisesti yksilöity järjestelyssä.

2.5.11.1 Konserni vuokralle ottajana

Aineellisia hyödykkeitä koskevat vuokrasopimukset, joissa konsernilla on olennainen osa omistamiselle olennaisista riskeistä ja eduista, luokitellaan rahoitusleasing-sopimuksiksi. Rahoitusleasing-sopimuksella hankittu omaisuus merkitään konsernitaseeseen vuokra-ajan alkamisajankohtana vuokratun hyödykkeen käypään arvoon tai sitä alempana vähimmäisvuokrien nykyarvoon. Maksettavat leasing-vuokrat jaetaan rahoitusmenoon ja velan vähennykseen. Rahoituksen korko kirjataan konsernin tuloslaskelmaan siten, että jäljellä olevalle velalle tulee kullakin tilikaudella samansuuruinen korkoprosentti. Rahoitusleasing-sopimuksella hankituista hyödykkeistä tehdään poistot hyödykkeen taloudellisen vaikutusajan tai sitä lyhyemmän vuokra-ajan kuluessa. Vuokraveroitukset sisältyvät lyhyt- ja pitkäaikaisiin rahoitusvelkoihin erääntymisensä mukaan.

Vuokrasopimukset, joissa omistamiselle ominaiset riskit ja edut jäävät vuokralle antajalle, käsitellään muina vuokrasopimuksina. Muun vuokrasopimuksen mukaan määräytyvät vuokrat kirjataan tulosvaikutteisesti kuluksi vuokra-ajan kuluessa liiketoiminnan muihin kuluihin.

2.5.11.2 Konserni vuokralle antajana

Kaikki vuokrasopimukset, joissa konserni on vuokralle antajana kuuluvat muihin vuokrasopimuksiin. Niissä käsitellyt hyödykkeet sisältyvät konsernin aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin. Muun vuokrasopimuksen perusteella määräytyvät vuokrat kirjataan tuottoerinä vuokra-ajan kuluessa liiketoiminnan muihin tuottoihin.

2.5.12 VAIHTO-OMAISUUS

Vaihto-omaisuus koostuu pääosin tuotantoprosessissa käytettävistä polttoaineista ja varaosista. Vaihto-omaisuus arvostetaan hankintamenoa tai sitä alempana nettorealisointiin. Hankintameno määritellään käyttämällä FIFO (first in, first out) -menetelmää. Nettorealisointiin arvioitu

normaalin toiminnan mukainen myyntihinta vähennettyä muuttuvilla myyntikuluilla ja muilla tuotantokuluilla.

2.5.13 VARAUKSET

Varaukset kirjataan, kun konsernilla on aikaisemman tapahtuman seurauksena oikeudellinen tai tosiasiallinen velvoite tai maksuveloitteen toteutuminen on todennäköistä ja veloitteen suuruus on arvioitavissa luotettavasti.

Ne sähköverkon liittymismaksut, jotka asiakas on suorittanut ennen vuotta 2008, on maksettava takaisin asiakkaille purkukuluilla vähennettynä, mikäli asiakas haluaa irtisanoutua sähköliittymästä kokonaan. Myös kaukolämpöverkon liittymismaksuihin sisältyy palautusvelvollisuus, mikäli asiakas haluaa irtisanoutua lämpöliittymästä kokonaan. Varaus sähkö- ja lämpöliittymismaksujen palautuksille on laskettu diskonttaamalla arvioidut tulevaisuuden vuotuiset liittymismaksujen palautukset nykyarvoon.

2.5.14 VEROT

2.5.14.1 Tuloverot

Tilikauden verotettavaan tuloon perustuvien tuloverojen määrä vastaa määrää, jonka odotetaan saatavan palautuksena tai maksettavan veroviranomaisille. Verojen määrä on laskettu soveltaen niitä verokantoja ja verotusta koskevia lakeja, joista on säädetty tai joiden hyväksyntä sisällöstä on ilmoitettu tilinpäätöspäivään mennessä niissä maissa, joissa konsernilla on verotettavan tulon alaista toimintaa.

Suoraan omaan pääomaan kirjattuihin eriin liittyvät tuloverot kirjataan omaan pääomaan eikä niitä kirjata konsernin tuloslaskelmaan. Johto arvioi säännöllisesti tuloverotusta koskevat kannanotonsa suhteessa tilanteisiin, joissa sovellettavat verolait ovat vaatineet tulkintaa, ja tarvittaessa kirjataan tuloveroja koskeva varaus.

2.5.14.2 Laskennalliset verot

Laskennalliset verot lasketaan väliaikaisista eroista varojen ja velkojen verotusarvojen ja kirjanpitoarvojen välillä tilinpäätösraportointia varten tilinpäätöspäivänä käyttäen velkamenetelmää.

Laskennalliset verovelat kirjataan veronalaisista, väliaikaisista kirjanpitoarvon ja verotusarvon välisistä eroista, lukuun ottamatta:

- Laskennallista verovelkaa ei kirjata, jos se syntyy, kun liikearvo, omaisuus-erä tai velka alun perin merkitään kirjanpitoon ja kyseinen liiketoimi ei ole liiketoimintojen yhdistäminen, ja se ei vaikuta kirjanpidon tulokseen eikä verotettavaan tuloon (tai verotukselliseen tappioon) liiketapahtuman toteutumisajankohtana.
- Laskennallinen verovelkaa, joka johtuu tytäryhtiöiden, osakkuusyhtiöiden tai yhteisyrityksien hankintoihin liittyvistä veronalaisista, väliaikaisista eroista ei kirjata, kun väliaikaisten erojen kumoutumisajankohtaa voidaan säädellä ja kun on todennäköistä, että väliaikaiset eivät kumoudu lähitulevaisuudessa.

Laskennalliset verosaamiset kirjataan vähennyskelpoisista, väliaikaisista kirjanpitoarvon ja verotusarvon välisistä eroista, käyttämättömistä verotukseen liittyvistä hyvityksistä sekä käyttämättömistä verotuksellisista tappioista. Laskennalliset verosaamiset kirjataan siihen määrään asti, kun on todennäköistä, että niitä voidaan hyödyntää tulevaisuudessa syntyvää verotettavaa tuloa vastaan, lukuun ottamatta:

- Vähennyskelpoisista, väliaikaisista eroista johtuvaa laskennallista verosaamista ei kirjata, jos se syntyy, kun omaisuus-erä tai velka alun perin merkitään kirjanpitoon ja kyseinen liiketoimi ei ole liiketoimintojen yhdistäminen, ja se ei vaikuta kirjanpidon tulokseen eikä verotettavaan

tuloon (tai verotukselliseen tappioon) liiketapahtuman toteutumisajankohtana.

- Laskennallinen verosaaminen, joka johtuu tytäryhtiöiden, osakkuusyhtiöiden tai yhteisyrityksien hankintoihin liittyvistä vähennyskelpoisista, väliaikaisista eroista kirjataan vain siihen määrään asti kuin on todennäköistä, että väliaikaiset erot kumoutuvat lähitulevaisuudessa ja että tulevaisuudessa syntyy verotettavaa tuloa, jota vastaan saamista voidaan hyödyntää.

Laskennallisten verosaamisten kirjanpitoarvo tarkistetaan jokaisena tilinpäätöspäivänä ja saamisten määrää pienennetään, mikäli ei ole enää todennäköistä, että tulevaisuudessa syntyy tarpeeksi verotettavaa tuloa, jota vastaan laskennallinen verosaaminen voidaan kokonaisuudessaan tai osittain hyödyntää. Kirjaamattomat laskennalliset verosaamiset arvioidaan uudelleen jokaisena tilinpäätöspäivänä ja saamiset kirjataan siihen määrään asti, kun on todennäköistä, että niitä voidaan hyödyntää tulevaisuudessa syntyvää verotettavaa tuloa vastaan.

Laskennalliset verosaamiset ja -velat määritetään käyttämällä niitä verokantoja, joita odotetaan sovellettavan sinä vuonna, jolloin omaisuus-erä realisoidaan tai velka suoritetaan, ja joista on säädetty tai joiden hyväksyntä sisällöstä on ilmoitettu tilinpäätöspäivään mennessä.

Konsernin tuloslaskelman ulkopuolisiin eriin liittyvät laskennalliset verot kirjataan joko konsernin laajaan tuloslaskelmaan tai suoraan omaan pääomaan, sen mukaisesti mihin erään ne liittyvät.

Laskennallinen verosaaminen ja -velka netotetaan ainoastaan, mikäli yhtiöllä on laillisesti toimeenpantavissa oleva oikeus kuitata verosaaminen ja -velka toisiaan vastaan, ja mikäli laskennallinen verosaaminen ja -velka liittyvät saman verovelvollisen samalle veroviranomaiselle maksettavaan tuloveroon. Myös eri verovelvollisten samalle veroviranomaiselle maksamaan tuloveroon liittyvät saamiset ja velat on mahdollista netottaa, jos verovelvollisilla on aikomus suorittaa verovelkojen ja -saamisten maksaminen nettomääräisenä tai ne aikovat realisoida omaisuus-erän ja suorittaa velan samanaikaisesti. Netottaminen tehdään jokaisella tulevalle ajanjaksolla, jolla merkittävä määrä laskennallisia verovelkoja tai -saamia odotetaan suoritettavaksi tai hyödynnettäväksi.

2.5.15 ELÄKEVELVOITTEET

Eläkejärjestelyt luokitellaan etuus pohjaisiksi tai maksu pohjaisiksi järjestelyiksi.

Maksu pohjaisissa järjestelyissä konserni suorittaa kiinteitä maksuja eläkkeistä eikä sillä ole oikeudellista eikä tosiasiallista veloitetta lisämaksujen suorittamiseen. Tähän ryhmään kuuluu TyEL-vakuutus. Maksu pohjaisiin eläkejärjestelyihin tehdyt suoritukset kirjataan konsernin tuloslaskelmaan henkilöstökuluihin sillä tilikaudella, jota veloitus koskee.

Etuus pohjaisissa järjestelyissä eläkekulut arvioidaan käyttämällä ennakoituun etuus oikeus yksikköön perustuvaa menetelmää. Eläkkeiden suorittamisesta johtuvat kulut kirjataan konsernin tuloslaskelmaan tavoitteena jakaa työsuorituksen perustuva meno työntekijöiden palvelusajalle. Etuus pohjaiseen järjestelyyn liittyvä veloite lasketaan vuosittain tilinpäätöspäivänä ja arvostetaan arvioitujen vastaisten kassavirtojen nykyarvoon. Etuus pohjaiset eläkkeet hoidetaan vakuutusyhtiöissä.

Etuus pohjaisten eläkejärjestelyjen laskelmiin on sovellettu IAS 19 -standardia, jolloin kaikki vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot kirjataan välittömästi muihin laajan tuloksen eriin ja taseeseen merkitään työsuhte-etuuksista syntynyt täysimääräinen nettovelka tai -saaminen. Varojen odotettu tuotto lasketaan käyttämällä samaa diskonttauskorkoa kuin veloitteen nykyarvoa laskettaessa. Tulosvaikutteisesti kirjataan kauden työsuorituksen perustuva meno, mahdollinen aiempaan työsuorituksen

perustuva meno sekä etuus pohjaisen nettovelan nettokorko. Etuus pohjaisen nettovelan uudelleen määrittämisestä johtuvat erät kirjataan konsernin laajan tuloksen eriin.

2.5.16 RAHOITUSVÄLINEET – ALKUPERÄINEN KIRJAAMINEN JA MYÖHEMPI ARVOSTUS

LYHYT- JA PITKÄAIKAISTEN VAROJEN JA VELKOJEN LUOKITTELU

Omaisuserä tai velka luokitellaan lyhytaikaiseksi omaisuseräksi tai velaksi silloin, kun sen odotetaan realisoituvan 12 kuukauden kuluessa tilinpäätöspäivästä tai silloin, kun se on luokiteltu käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavaksi varaksi tai velaksi. Likvidit varat luokitellaan lyhytaikaisiksi varoiksi.

Kaikki muut varat ja velat luokitellaan pitkäaikaisiksi varoiksi ja veloiksi.

2.5.16.1 Rahoitusvarat

Alkuperäinen kirjaaminen ja arvostus

IAS 39 standardin mukaiset rahoitusvarat luokitellaan tilanteen mukaan joko käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjatuiksi rahoitusvaroiksi, lainoiksi ja saataviksi, myytävissä oleviksi rahoitusvaroiksi tai tehokkaassa suojaussessa suojausinstrumentteina toimiviksi johdannaissojimuksiksi. Konserni päättää rahoitusvarojensa luokittelusta alkuperäisen kirjauksen yhteydessä.

Kaikki rahoitusvarat kirjataan alun perin käyvän arvon ja transaktiokulujen yhteenlaskettuun arvoon, paitsi silloin kun rahoitusvarat kirjataan käypään arvoon tulosvaikutteisesti. Rahoitusvarojen ostot ja myynnit kirjataan kaupantekohetken mukaisina.

Myöhempi arvostaminen

Rahoitusvarojen myöhempi arvostaminen määräytyy niiden luokittelun mukaisesti seuraavalla tavalla:

2.5.16.1.1 Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat sisältävät myytävissä olevat rahoitusvarat sekä rahoitusvarat, jotka on alun perin kirjanpitoon merkittäessä luokiteltu käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviksi. Rahoitusvarat luokitellaan myytävissä oleviksi, jos ne on hankittu myytäväksi tai takaisin ostettavaksi lähitulevaisuudessa. Johdannaiset, mukaan lukien kytketyt johdannaiset, luokitellaan myös myytävissä oleviksi, ellei niitä ole luokiteltu IAS 39:n mukaisiksi tehokkaassa suojaussessa suojausinstrumentteina toimiviksi johdannaissojimuksiksi.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjatut rahoitusvarat kirjataan konsernitaseeseen käypään arvoon, ja käyvän arvon nettomuutokset esitetään konsernin tuloslaskelmassa rahoituskuluina (negatiiviset käyvän arvon nettomuutokset) tai rahoitustuottoina (positiiviset käyvän arvon nettomuutokset).

Alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjatut rahoitusvarat luokitellaan alkuperäisenä kirjaamispäivänä ja vain, jos IAS 39:n mukaiset kriteerit täyttyvät. Konserni ei ole luokitellut mitään rahoitusvaroja käypään arvoon tulosvaikutteisiksi.

2.5.16.1.2 Lainat ja muut saamiset

Lainat ja muut saamiset ovat johdannaisvaroihin kuuluttomia rahoitusvaroja, joihin liittyvät maksut ovat kiinteitä tai määritettävissä olevia ja joita ei noteerata aktiivisilla markkinoilla. Lainoihin ja saamisiin sisältyvät myös myyntisaamiset ja muut saamiset. Lainat kirjataan konsernitaseeseen jaksotettuun hankintamenoön käyttäen efektiivisen koron menetelmää vähennettynä arvonalentumisilla. Jaksotettu hankintameno on laskettu

ottamalla huomioon kaikki alennukset tai preemiot sekä kulut, jotka olen naisilta osin ovat osa efektiivistä korkoa. Efektiivisen koron menetelmällä laskettu jaksotettu hankintameno sisältyy konsernin tuloslaskelman rahoitustuottoihin. Arvonalentumisesta aiheutuneet tappiot kirjataan konsernin tuloslaskelmaan lainojen rahoituskuluihin ja myyntikustannuksiin tai muihin saamisten liikekustannuksiin.

2.5.16.1.3 Myytävissä olevat sijoitukset

Myytävissä olevat sijoitukset ovat oman pääoman ehtoisia sijoituksia. Myytävissä oleviin oman pääoman ehtoisiin sijoituksiin luokitellaan ne, joita ei luokiteta kaupankäyntitarkoituksessa pidettäväksi tai käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjatuiksi.

Alkuperäisen arvostuksen jälkeen myytävissä olevat sijoitukset arvostetaan käypään arvoon ja realisoitumattomat voitot tai tappiot kirjataan muihin laajan tuloksen eriin myytävissä olevien varojen rahastoon, kunnes sijoitus kirjataan pois taseesta. Taseesta pois kirjattaessa kumulatiivinen tulos kirjataan liike toiminnan muihin tuottoihin, tai kunnes sijoitus katsotaan arvoltaan alentuneeksi, jolloin kumulatiivinen tappio luokitellaan uudelleen myytävissä olevien varojen rahastosta konsernin tuloslaskelman rahoituskuluihin.

2.5.16.1.4 Rahoitusvarojen kirjaaminen pois taseesta

Rahoitusvaroihin kuuluva erä kirjataan pois taseesta, kun

- Oikeudet omaisuserän rahavirtoihin lakkaavat olemasta voimassa; tai
- Konserni on siirtänyt oikeudet vastaanottaa rahavirtoja omaisuserästä tai sille on syntynyt IAS 39:n kappaleen 19 mukaiset ehdot täyttävä velvollisuus maksaa saadut omaisuserästä saatavat rahavirrat täysimääräisesti viivytystä kolmannelle osapuolelle; ja jos (a) Konserni on pääosin siirtänyt kaikki omaisuserään liittyvät riskit ja tuotot tai (b) Konserni ei ole siirtänyt tai pitänyt itsellään kaikkia omaisuserään liittyviä riskejä ja tuottoja, mutta on siirtänyt omaisuserän määräysvalan muualle.

2.5.16.2 Rahoitusvarojen arvonalentuminen

Konserni arvioi tilinpäätöshetkellä, onko objektiivista näyttöä siitä, että rahoitusvaroihin kuuluvan erän tai niiden ryhmän arvo on alentunut. Rahoitusvaroihin kuuluvan erän tai niiden ryhmän arvon katsotaan alentuneen, jos on objektiivista näyttöä siitä, että arvo on alentunut omaisuserän alkuperäisen kirjaamisen jälkeen yhden tai useamman tapahtuman seurauksena ("tappiota aiheuttava tapahtuma") ja että tappiota aiheuttavalla tapahtumalla on ollut vaikutusta arvioituun kyseisistä rahoitusvaroista tulevaan rahavirtaan, joka voidaan arvioida luotettavasti. Näyttöä arvonalentumisesta on, että velallisilla tai velallisryhmällä on merkittäviä taloudellisia vaikeuksia tai laiminlyöntejä koron tai pääoman maksuissa tai että velallisen konkurssi tai muu taloudellinen uudelleenjärjestely tulee todennäköiseksi tai että havaittavissa olevat tosiseikat, kuten erääntyneet saamiset tai laiminlyönteihin johtavissa taloudellisissa suhdanteissa tapahtuneet muutokset, osoittavat arvioitujen tulevien rahavirtojen määrän mitattavasti vähentyneen.

2.5.16.2.1 Jaksotettuun hankintamenoön kirjatut rahoitusvarat

Jos on objektiivista näyttöä siitä, että jaksotettuun hankintamenoön kirjattujen rahoitusvarojen arvo on alentunut, tappion suuruus määritetään omaisuserän kirjanpitoarvon ja nykyisen rahavirtaennusteen erotuksena (ottamatta huomioon tulevaisuudessa odotettavia, vielä toteutumattomia luotto tappioita). Rahavirtaennusteen nykyinen arvo diskontataan kyseisten rahoitusvarojen alkuperäisellä efektiivisellä korolla. Jos laina on vaihtuvakorkoinen, arvonalentumistappioiden määrittämisessä diskonttauskorkona käytetään nykyistä efektiivistä korkokantaa.

Omaisuserän kirjanpitoarvoa alennetaan ja tappio kirjataan konsernin tuloslaskelmaan. Alentuneesta kirjanpitoarvosta kertyy edelleen korkotuottoja, jotka kertyvät arvonalentumistappion määrittämisessä käytetyntulevien rahavirtojen diskonttauskoron mukaisesti. Korkotuotot kirjataan konsernin tuloslaskelman rahoitustuottoihin. Lainat kirjataan tappioiksi, kun ei ole realistisia näkymiä tilanteen korjautumisesta ja vakuus on realisoitu tai siirretty konsernille. Jos arvonalentumistappion arvioitu määrä kasvaa tai vähenee jollakin myöhemmällä kaudella sellaisen tapahtuman seurauksena, joka on tapahtunut arvonalentumisen kirjaamisen jälkeen, aiemmin kirjattua arvonalentumistappiota lisätään tai vähennetään. Jos tappioiksi kirjattu määrä myöhemmin palautuu, se hyvitetään konsernin tuloslaskelman rahoituskuluihin.

2.5.16.2.2 Myytävissä olevat rahoitusvarat

Konserni arvioi tilinpäätöshetkellä myytävissä olevien rahoitusvarojen osalta, onko objektiivista näyttöä siitä, että sijoituksen tai sijoitusryhmän arvo on alentunut.

Myytävissä oleviksi luokiteltujen oman pääoman ehtoisten sijoitusten osalta objektiivinen näyttö edellyttää, että sijoituksen käypä arvo on laskenut merkittävästi tai pitkäaikaisesti alle hankintakustannusten. ”Merkittävyyttä” arvioidaan suhteessa sijoituksen alkuperäisiin hankintakustannuksiin ja ”pitkäaikaisuutta” suhteessa ajanjaksoon, jonka käypä arvo on ollut alle alkuperäisten hankintakustannusten. Kun arvonalentumisesta on näyttöä, kumulatiivinen tappio – joka määritetään hankintakustannuksen ja nykyisen käyvän arvon erotuksena, josta on vähennetty aiemmissa konsernin tuloslaskelmissa kyseiseen sijoitukseen kirjatut arvonalentumistappiot – poistetaan konsernin muista laajan tuloksen eristä ja kirjataan konsernin tuloslaskelmaan. Oman pääoman ehtoisten sijoitusten arvonalentumistappioita ei peruuteta tulosvaikutteisesti, vaan niiden arvonalentumisen kirjaamisen jälkeen tapahtunut käyvän arvon nousu kirjataan suoraan muihin laajan tuloksen eriin.

2.5.16.3 Rahoitusvelat

Alkuperäinen kirjaaminen ja arvostus

IAS 39 standardin mukaiset rahoitusvelat luokitellaan tilanteen mukaan joko käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjatun rahoitusveloiksi, lainoiksi ja veloiksi tai tehokkaassa suojauksessa suojausinstrumentteina toimiviksi johdannaissopimuksiksi. Konserni päättää rahoitusvelkojensa luokittelusta alkuperäisen kirjauksen yhteydessä.

Kaikki rahoitusvelat kirjataan alun perin käypään arvoon ja, jos kyseessä on laina tai velka, suoraan niihin liittyvillä transaktiokustannuksilla oikaistuna.

Konsernin rahoitusvelkoihin sisältyy osto- ja muita velkoja sekä lainoja ja johdannaissopimuksia.

Myöhempi arvostaminen

Rahoitusvelkojen arvostaminen määräytyy niiden luokittelun mukaisesti seuraavalla tavalla:

2.5.16.3.1 Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjatut rahoitusvelat

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjatut rahoitusvelat sisältävät kaupankäyntitarkoituksessa pidettyjä rahoitusvelkoja ja rahoitusvelkoja, jotka on alun perin kirjanpitoon merkittäessä luokiteltu käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviksi rahoitusveloiksi. Rahoitusvelat luokitellaan kaupankäyntitarkoituksessa pidetyiksi, jos ne on hankittu tarkoituksena myydä ne lyhyellä aikavälillä. Tähän luokkaan sisältyvät sellaiset konsernin tekemät

johdannaissopimukset, joita ei ole määritetty suojausinstrumenteiksi IAS 39 standardin mukaisissa suojaussuhteissa.

Kaupankäyntitarkoituksessa pidetyistä veloista syntyneet voitot ja tappiot kirjataan konsernin tuloslaskelmaan.

2.5.16.3.2 Lainat ja velat

Alkuperäisen kirjauksen jälkeen korolliset lainat ja velat arvostetaan jaksotettuun hankintamenoon efektiivisen koron menetelmällä. Kun veloitteet kirjataan pois taseesta, tuotot ja tappiot kirjataan konsernin tuloslaskelmaan efektiivisen koron menetelmällä.

Jaksotettu meno lasketaan ottaen huomioon kaikki hankintaan liittyvät alennukset tai lisähinnat ja palkkiot tai kulut, jotka ovat olennainen osa efektiivistä korkoa. Efektiivisen koron menetelmällä laskettu jaksotus sisällytetään konsernin tuloslaskelman rahoituskuluihin.

2.5.16.3.3 Taseesta pois kirjaaminen

Rahoitusvelka kirjataan pois taseesta, kun velvoite on hoidettu tai peruutettu tai kun se vanhenee. Kun olemassa oleva rahoitusvelka korvataan toisella saman lainanantajan rahoitusvelalla, jonka ehdot ovat olennaisesti erilaiset, tai kun olemassa olevan veloitteen ehtoja olennaisesti muutetaan, tällaista vaihtoa tai muutosta käsitellään alkuperäisen veloitteen taseesta pois kirjaamisena ja uuden veloitteen kirjaamisena. Näiden kirjanpitoarvojen välinen ero kirjataan konsernin tuloslaskelmaan.

2.5.16.4 Rahoitusvälineiden netottaminen

Rahoitusvarat ja -velat netotetaan ja nettomäärä esitetään konsernin rahavirtalaskelmassa, jos on olemassa laillinen oikeus netottaa esitetyt luvut ja on aikomus myös nettomääräisesti selvittää varat ja velat samanaikaisesti.

2.5.16.5 Rahoitusvälineiden käyvän arvon määrittäminen

Konserni määrittää rahoitusvälineiden, kuten johdannaisten, ja rahoitusvaroihin kuulumattomien omaisuserien, kuten sijoituskiinteistöjen, käyvän arvon tilinpäätöshetkellä. Rahoitusinstrumenttien ja muiden varojen käypiin arvoihin liittyvät tiedot on esitetty seuraavissa liitetiedoissa:

- Tiedot liittyen arvostusmenetelmiin, arvioihin ja oletuksiin, Liitteet 4, 15 ja 18
- Määrälliset tiedot käyvän arvon hierarkiasta, Liite 18
- Rahoitusinstrumentit (mukaan lukien jaksotettuun hankintamenoon kirjattavat), Liite 18

Käypä arvo on hinta, joka saataisiin, kun omaisuserä myydään tai velka siirretään tavanmukaisessa liiketoimessa markkinaosapuolten välillä arvostuspäivänä. Käyvän arvon arvostus perustuu oletukseen, että varojen myynti tai velan siirto tapahtuu joko:

- Omaisuserän tai velkaerän pääasiallisella markkinapaikalla, tai
- Pääasiallisen markkinapaikan puuttuessa omaisuserän tai velan edullisimmin toimivalla markkinalla

Konsernilla täytyy olla pääsy pääasialliselle tai edullisimmalle markkinapaikalle.

Varojen ja velkojen käyvät arvot on määritetty käyttämällä oletuksia, joita markkinoiden osapuolet käyttäisivät hinnoitellessaan vastaavia eriä ja olettaen, että osapuolet toimivat taloudellisen etunsa mukaisesti. Konserni käyttää sellaisia arvostusmenetelmiä, jotka ovat tilanteeseen sopivia ja joihin on saatavissa riittävästi tietoa arvon määrittämiseksi.

Toimivilla markkinoilla kaupankäynnin kohteena olevien rahoitusvälineiden käypä arvo tilinpäätöshetkellä määräytyy noteerattujen markkina-

hintojen tai välittäjältä saatavien hintanoteerausten perusteella, eikä niistä vähennetä transaktiokuluja.

Jos rahoitusvälineillä ei käydä kauppaa toimivilla markkinoilla, käypä arvo määritetään asianmukaisella arvostusmenetelmällä, joka voi olla

- viimeaikaisiin toisistaan riippumattomien osapuolten välisiin liiketoimiin perustuva vertailu
- olennaisilta osiltaan samanlaisen välineen nykyiseen käypään arvoon perustuva viitearvo
- diskontattujen rahavirtojen analysointi tai muu arvostusmenetelmä.

Käyvän arvon hierarkia, jolle varat ja velat, joiden käypä arvo esitetään konsernitilinpäätöksessä, on määritettävä koko kyseisen käypään arvoon arvostetun erän kannalta merkittävän alimmalla tasolla olevan syöttötiedon perusteella:

- Taso 1 — Oikaisemattomat toimivilla markkinoilla noteeratut identtisten varojen tai velkojen hinnat.
- Taso 2 — Arvostusmenetelmät, joissa koko kyseisen käypään arvoon arvostetun erän kannalta merkittävä alimman tason syöttötieto on suorasti tai epäsuorasti havaittavissa.
- Taso 3 — Arvostusmenetelmät, joissa koko kyseisen käypään arvoon arvostetun erän kannalta merkittävä alimman tason syöttötieto ei ole havaittavissa.

Konsernitilinpäätöksessä esitettiin käypään arvoon toistuvasti kirjattuihin varoihin ja velkoihin liittyen konserni määrittelee jokaisen raportointijakson lopussa, onko tasojen välisiä siirtoja tapahtunut, arvioimalla luokittelun uudelleen (perustuen kyseisen käypään arvoon arvostetun erän kannalta merkittävän alimman tason syöttötietoon). Käypien arvojen siirto hierarkian tasolta toiselle tehdään siirron aiheuttaneen tapahtuman tai olosuhteiden muutoksen toteutumispäivänä.

Käyvän arvon esittämiseksi konserni on määritellyt varojen ja velkojen luokat ja hierarkiatasot niiden luonteen, ominaisuuksien ja riskien perusteella, kuten yllä on selitetty.

Rahoitusinstrumenttien käyvän arvon analyysit ja tarkemmat tiedot arvostuksesta esitetään liitteissä 15 ja 18.

2.5.16.6 Johdannaissopimukset ja suojauslaskenta

Alkuperäinen kirjaaminen ja myöhempi arvostus

Konserni käyttää riskeiltä suojautumiseen johdannaissopimuksia, kuten valuuttatermiinisopimuksia (valuuttariski), koronvaihtosopimuksia (korkoriski) sekä termiinisopimuksia, joiden kohde-etuutena on hyödyke (raaka-ainehankintoihin liittyvät riskit). Tällaiset johdannaissopimukset on alun perin kirjattu sopimuksentekohetken käypään arvoon ja ne arvostetaan myöhem-

min käypään arvoon. Johdannaiset kirjataan rahoitusvaroina, kun käypä arvo on positiivinen, ja rahoitusvelkoina, kun käypä arvo on negatiivinen.

Suojauslaskennassa suojaukset luokitellaan rahavirran suojaukseksi, kun suojaudutaan rahavirran vaihtelulta, joka johtuu taseeseen merkittyyn omaisuuserään tai velkaan tai erittäin todennäköiseen ennakoituun liike-toimeen liittyvästä tietystä riskistä tai kirjaamattomaan kiinteäehtoiseen sitoumukseen liittyvästä valuuttariskistä. Tällä hetkellä Elenia käyttää ainoastaan rahavirran suojausta korkoriskiltä suojautumiseen.

Konsernilla on suojausta aloitettaessa asianmukaisesti laaditut määrittelyt ja kuvaukset suojaussuhteista sekä riskienhallinnan tavoitteista ja suojaukseen ryhtymisen strategiasta. Kyseisessä dokumentaatiossa on yksilöity suojausinstrumentti, suojauskohde tai suojattava liiketoimi, suojattavan riskin luonne ja miten yhtiö arvioi, kuinka tehokkaasti suojausinstrumentti kumoaa suojattavasta riskistä johtuvia muutoksia suojauskohteen käyvässä arvossa tai rahavirroissa. Suojauksen odotetaan kumoavan suojattavasta riskistä johtuvat käyvän arvon tai rahavirtojen muutokset erittäin tehokkaasti, ja suojausta arvioidaan jatkuvasti, jotta voidaan todeta, että se on erittäin tehokas kaikkien niiden tilikausien ajan, joille suojaus on ollut määritettyä.

2.5.16.6.1 Rahavirran suojaus

Se osa suojausinstrumentin voitosta tai tappiosta, jonka todetaan olevan tehokas suojaus, kirjataan suoraan rahavirran suojauksen rahastoon muihin laajan tuloksen eriin, ja tehoton osuus kirjataan välittömästi konsernin tuloslaskelmaan rahoitustuottoihin tai -kuluihin.

Konsernin laajaan tuloslaskelmaan kirjatut summat siirretään konsernin tuloslaskelmaan, silloin kun suojattu liiketoimi vaikuttaa tulokseen. Näin käy esimerkiksi, kun suojattu rahoitustuotto tai -kulu kirjataan.

Jos ennakoitu liiketoimi tai kiinteäehtoinen sitoumus ei ole enää odotettavissa, aiemmin omaan pääomaan kirjattu kumulatiivinen tuotto tai tappio siirretään konsernin tuloslaskelmaan. Jos suojausinstrumentti eräännyy tai myydään, sopimus puretaan tai toteutetaan korvaamatta tai jatkamatta sitä tai jos suojauksen määrittely peruutetaan, aiemmin konsernin laajaan tuloslaskelmaan kirjatut kumulatiiviset tuotot tai tappiot jäävät konsernin laajaan tuloslaskelmaan siihen saakka, kunnes ennakoitu liiketoimi tai kiinteäehtoinen sitoumus vaikuttaa tulokseen.

2.5.17 SEGMENTTIRAPORTOINTI

Segmenttitietoja ei ole esitetty, koska IFRS 8 sallii niiden esittämättä jättämisen.

3 TULEVILLA TILIKAUSILLA SOVELLETTAVIKSI TULEVAT UUDET JA MUUTETUT STANDARDIT JA TULKINNAT

Seuraavat uudet standardit sekä muutokset ja tulkinnat voimassa oleviin standardeihin on julkaistu, mutta ne eivät ole konsernin tilinpäätöshetkellä voimassa olevia. Konserni ottaa uudet standardit sekä muutokset ja tulkinnat käyttöön, kun ne tulevat voimaan.

IFRS 9 Rahoitusinstrumentit

IFRS 9 -standardin pakollisen soveltamisen alkamispäivämäärä on 1.1.2018, aikaisempi soveltaminen sallitaan. EU on hyväksynyt standardin sovellettavaksi. IFRS 9 -standardi korvaa kokonaan nykyisen IAS 39 Rahoitusinstrumentit: kirjaaminen ja arvostaminen -standardin.

Rahoitusvarojen osalta alkuperäinen arvostus tehdään kaikkien rahoitusvarojen osalta käypään arvoon. Rahoitusvarat, jotka ovat velkainstrumentteja ja joihin ei sovelleta käyvän arvon optiota, arvostetaan alkuperäisen kirjaamisen jälkeen joko jaksotettuun hankintamenuun tai käypään arvoon riippuen yrityksen rahoitusvarojen hallinnan liiketoimintamallista ja rahoitusvarojen sopimusperusteisista kassavirroista.

Lähtökohtaisesti kaikki oman pääoman ehtoiset rahoitusinstrumentit arvostetaan alkuperäisen kirjaamisen jälkeen käypään arvoon tulospaikutteisesti tai kirjaamalla muutokset muihin laajan tuloksen eriin. Kaikki kaupankäyntitarkoituksessa olevat oman pääomanehtoiset instrumentit tulee arvostaa käypään arvoon tulospaikutteisesti. Muihin laajan tuloksen eriin kirjattuja eriä ei enää kierrätetä konsernin tuloslaskelmaan, mikäli yritys on valinnut erälle "käypään arvoon muihin laajan tuloksen eriin" -kirjaustavan.

Rahoitusvelkojen osalta keskeisin muutos on se, että sovellettaessa käyvän arvon optiota yhteisön oman luottoriskin muutoksen vaikutus rahoitusvelan käypään arvoon kirjataan jatkossa muihin laajan tuloksen eriin. Näitä laajaan tulokseen kirjattuja arvomuutoksia ei kierrätetä missään vaiheessa konsernin tuloslaskelmaan. Muutoin nykyiset IAS 39 -standardin rahoitusvelkoja koskevat säännökset säilyvät pääosin ennallaan.

IFRS 9 -standardissa esitetään uusi, odotettavissa oleviin luottotappioihin perustuva malli rahoitusvarojen arvonalentumisen arviointiin. Lisäksi standardi sisältää uuden suojauslaskentamallin, joka myöntää helpotuksia suojauslaskennan soveltamisen kriteereihin ja kasvattaa sallittujen suojauskohteiden määrää. Uuden suojauslaskentamallin tavoitteena on, että johdon riskienhallintastrategia ja -tavoitteet heijastuvat aiempaa selkeämmin tilinpäätöksiin.

Konserni ottaa uuden standardin käyttöön sen voimaantulopäivästä alkaen, mutta vertailutietoja ei tulla muuttamaan. Vuoden 2017 aikana johto on arvioinut IFRS 9 -standardin vaikutuksia konsernitilinpäätökseen. Kaiken kaikkiaan standardin voimaantulolla ei odoteta olevan merkittävää vaikutusta konsernitilinpäätökseen. Rahoitusvarojen arvonalentumisen käytäntöjen muuttuminen tulee vaikuttamaan myyntisaamisista odotettavissa olevien luottotappioiden laskentamalliin, mutta johdon arvion mukaan myyntisaamisista kirjattavien arvonalentumisten määrä konsernissa ei tule merkittävästi muuttumaan. Konserni tulee soveltamaan yksinkertaistettua mallia arvioidessaan odotettavissa olevia luottotappiota kaikista myyntisaamisista.

IFRS 15 Myyntituotot asiakassopimuksista

Uusi standardi tulee voimaan 1.1.2018 tai sen jälkeen alkavalla tilikaudella, aikaisempi soveltaminen on sallittua. EU on hyväksynyt standardin sovellettavaksi.

Uusi IFRS 15 -standardi korvaa nykyiset IAS 11- ja IAS 18 -standardit ja niihin liittyvät tulkinnat. IFRS 15 sisältää viisivaiheisen myyntituottojen tuloutusmallin. Uudessa standardissa myyntituoton kirjaamisen keskeisenä kriteerinä on määräysvallan siirtyminen asiakkaalle. Uusi IFRS 15 -standardi lisää esitettävien liitetietojen määrää.

Viisivaiheinen tuloutusmalli sisältää seuraavat vaiheet: i) Asiakassopimuksen yksilöiminen, ii) Sopimuksen suoritevelvoitteiden yksilöiminen, iii) Transaktiohinnan määrittäminen, iv) Transaktiohinnan kohdistaminen suoritevelvoitteille sekä v) Myyntituottojen kirjaaminen eli tuloutus. Yhtiöt joutuvat käyttämään harkintaa sekä tekemään arvioita soveltaessaan viisivaiheista tuloutusmallia.

Huhtikuussa 2016 The International Accounting Standards Board (IASB) julkaisi selvennykset muutoksena IFRS 15 -standardiin. Selvennyksien tarkoituksena ei ole muuttaa standardin periaatteita vaan tarkentaa sen tiettyjä vaatimuksia. Selvennykset tulevan voimaan 1.1.2018 eli samaan aikaan kuin alkuperäinen standardi. EU on hyväksynyt selvennykset sovellettaviksi.

Konserni ottaa uuden standardin käyttöön sen voimaantulopäivästä alkaen soveltaen osittain takautuvaa siirtymämenetelmää. Vuoden 2016 aikana johto teki alustavan arvion IFRS 15 -standardin ja siihen julkaistujen selvennyksien vaikutuksista konsernitilinpäätökseen, ja tätä arviointia jatkettiin yksityiskohtaisemmalla analyysillä vuonna 2017.

IFRS 15 -standardin käyttöönoton johdosta konserni muuttaa uusien liittymien myynnistä kirjattavien liittymistuottojen tuloutuskäytäntöjä. Aiemmin liittymistuotot on tuloutettu liittymissopimuksen allekirjoittamisen yhteydessä tai liittymän valmistumisen yhteydessä. 1.1.2018 alkaen sekä sähköverkon että kaukolämpö- ja kaasuverkon liittymistuotot tuloutetaan yli ajan 30 vuoden ajanjaksolla, joka vastaa liittymävarallisuuden poistoaikaa. IFRS 15:n käyttöönoton vuoksi konsernin liikevaihto tulee pienenevän, ja tällä on vastaava vaikutus myös konsernin käyttökatteeseen. Verrattuna vuoden 2017 lukuihin muutoksen vaikutus konsernin käyttökateetalla on noin -6 % tulevina vuosina vaikutus pienenee, kun edellisinä vuosina tehdyistä liittymissopimuksista tuloutetaan tuottoja, ja 30 vuoden kuluttua liittymistuottojen määrä tulee olemaan samalla tasolla kuin ne olivat ennen tätä IFRS-muutosta. IFRS 15:n voimaantulolla ei ole vaikutusta sähkön ja lämmön siirrosta saatavien tuottojen tuloutukseen.

IFRS 16 Vuokrasopimukset

Uusi standardi tulee voimaan 1.1.2019 tai sen jälkeen alkavalla tilikaudella. Aikaisempi soveltaminen on sallittua, mikäli yhtiö soveltaa myös standardia IFRS 15. EU on hyväksynyt standardin sovellettavaksi.

IFRS 16 -standardin mukaan vuokralle ottajan on jatkossa merkittävä lähtökohtaisesti kaikki vuokrasopimuksensa taseeseen vastaavalla tavalla kuin rahoitusleasing-sopimukset, joihin sovelletaan IAS 17 -standardia. Uusi standardi sisältää kaksi kirjaamista ja arvostamista koskevaa helpotusta vuokralle ottajalle: arvoltaan vähäisiä omaisuuseriä koskevat sopimukset sekä lyhytaikaiset sopimukset. Vuokrasopimuksen alkamisajankohtana vuokralle ottaja kirjaa taseeseensa tulevaisuudessa maksettavia vuokria kuvastavan vuokrasopimusvelan sekä käyttöoikeutta kuvaavan omaisuuserän. Vuokralle ottaja kirjaa myös korkokulun vuokrasopimusvelasta sekä poistot käyttöoikeutta kuvaavasta omaisuuserästä. Tietyissä olosuhteissa vuokralle ottaja on velvollinen tekemään vuokrasopimusvelan uudelleen arvostamisen. Velan uudelleen arvostamisen johdosta tehdään vastaava oikaisu käyttöoikeusomaisuuserään.

Vuokralle antajan kirjanpito ei muutu olennaisesti nykyiseen IAS 17 -standardiin verrattuna. Uuden IFRS 16 -standardin myötä sekä vuokralle ottajilta että vuokralle antajilta vaaditaan kuitenkin merkittävästi laajempia liitetietoja kuin IAS 17:n mukaan on vaadittu.

Tämän hetkisen johdon arvion mukaan uusi IFRS 16 -standardi lisää konsernitilinpäätöksessä esitettävien liitetietojen määrää, mutta konsernin tuloslaskelmaan ja konsernitaseeseen ei odoteta olennaisia muutoksia. Vuoden 2018 aikana johto jatkaa uuden standardin mahdollisten vaikutuksien arviointia konsernitilinpäätökseen.

IFRS 17 Vakuutusopimukset

Uusi standardi tulee voimaan 1.1.2021 tai sen jälkeen alkavalla tilikaudella, aikaisempi soveltaminen on sallittua. EU ei ole vielä hyväksynyt standardia sovellettavaksi.

IFRS 17 on kattava, vakuutusopimusten kirjanpitokäsittelyä koskeva standardi, joka käsittelee vakuutusopimusten kirjaamista ja arvostamista sekä tilinpäätöksessä esitettäviä tietoja. Uusi standardi koskee kaikenlaisia vakuutusopimuksia sekä tiettyjä takaussopimuksia sekä rahoitusinstrumentteja, joihin sisältyy oikeus harkinnanvaraiseen osuuteen ylijäämästä.

Uusi standardi ei vaikuta konsernin tilinpäätökseen.

Muutokset IFRS 2: Osakeperusteisten maksujen luokittelu ja arvostaminen

Muutokset tulevat voimaan 1.1.2018 tai sen jälkeen alkavalla tilikaudella, aikaisempi soveltaminen on sallittua. EU ei ole vielä hyväksynyt muutoksia sovellettavaksi.

Muutokset kohdistuvat kolmeen aihealueeseen: käteisvaroina maksettavien, osakeperusteisten kannustinpalkkojen vaatimusten tarkentamiseen; omana pääomana maksettavien osakeperusteisten kannustinpalkkioiden verovelvoitteiden maksujen käsittelyyn; sekä käteisvaroina maksettavien osakeperusteisten järjestelyjen uudelleen luokittelun tarkentamiseen, kun niiden luokittelua muutetaan omana pääomana maksettaviksi järjestelyiksi.

Muutoksilla ei ole vaikutusta konsernin tilinpäätökseen.

Muutokset IFRS 4: Helpotukset IFRS 9 Rahoitusinstrumentit – standardin soveltamiseen IFRS 4 Vakuutusopimukset – standardia noudattaville yhteisöille

Muutokset tulevat voimaan 1.1.2019 tai sen jälkeen alkavalla tilikaudella, aikaisempi soveltaminen on sallittua. EU on hyväksynyt muutokset sovellettaviksi.

Muutos ohjeistaa yhteisöjä, jotka ottavat käyttöön uuden IFRS 9 Rahoitusinstrumentit -standardin ennen uuden, IFRS 4 -standardin korvaavan vakuutusopimusstandardin käyttöönottoa.

Muutoksilla ei ole vaikutusta konsernin tilinpäätökseen.

Muutokset IFRS 9: Prepayment Features with Negative Compensation

Muutokset tulevat voimaan 1.1.2019 tai sen jälkeen alkavalla tilikaudella, aikaisempi soveltaminen on sallittua. EU ei ole vielä hyväksynyt muutoksia sovellettaviksi.

Muutos selventää, että sopimuksen päättyessä ennaikaisesti velkainstrumentti voidaan arvostaa jaksotettuun hankintamenuun tai käypään arvoon muihin laajan tuloksen eriin riippumatta siitä, mitkä ovat olleet syyt sopimuksen ennaikaiseen päättymiseen, tai siitä mikä osapuoli maksaa tai saa kohtuullisen korvauksen sopimuksen ennaikaisesta päättymisestä.

Muutoksilla ei arvioida olevan vaikutusta konsernin tilinpäätökseen.

Muutokset IAS 28: Pitkäaikaiset osuudet osakkuus- ja yhteisyrityksissä

Muutokset tulevat voimaan 1.1.2019 tai sen jälkeen alkavalla tilikaudella, aikaisempi soveltaminen on sallittua. EU ei ole vielä hyväksynyt muutoksia sovellettaviksi.

Muutokset täsmentävät, että sellaisiin pitkäaikaisiin osuuksiin osakkuus- ja yhteisyrityksissä, joita ei yhdistellä konsernitilinpäätökseen pääomaosuusmenetelmällä, sovelletaan IFRS 9:n vaatimuksia.

Muutoksilla ei ole vaikutusta konsernin tilinpäätökseen.

Muutokset IAS 40: Sijoituskiinteistöjen siirrot

Muutokset tulevat voimaan 1.1.2018 tai sen jälkeen alkavalla tilikaudella, aikaisempi soveltaminen on sallittua. EU ei ole vielä hyväksynyt muutoksia sovellettavaksi.

Muutos selventää vaatimuksia liittyen sijoituskiinteistöjen siirtämiseen sijoitusomaisuuteen tai pois sijoitusomaisuudesta silloin, kun on näyttöä siitä, että kiinteistön käyttötarkoituksessa on tapahtunut muutos. Pelkästään johdon suunnitelma käyttötarkoituksen muuttamisesta ei ole riittävä näyttö sijoituskiinteistöjen siirtoon.

Muutoksilla ei ole vaikutusta konsernin tilinpäätökseen.

Muutokset IFRS 10 ja IAS 28: Sale or Contribution of Assets between an Investor and its Associate or Joint Venture

Muutoksien voimaantulopäivää on lykätty ja siten EU ei ole vielä hyväksynyt muutoksia sovellettavaksi.

Muutoksilla poistetaan IFRS 10:n ja IAS 28:n välisiä ristiriitoja sekä tarkennetaan ohjeistusta, kun on kyseessä omaisuuserien myynti tai panostus sijoittajan ja sen osakkuusyhtiön tai yhteisyrityksen välillä.

Vuosittaiset IFRS-standardien parannukset (2014–2016)

Seuraavat vuosittaiset standardien parannusehdotukset tulevat voimaan 1.1.2018 tai sen jälkeen alkavalla tilikaudella. EU ei vielä ole hyväksynyt muutoksia sovellettavaksi.

IFRS 1 ENSIMMÄINEN IFRS-STANDARDIEN KÄYTTÖÖNOTTO

Muutos poistaa IFRS-tilinpäätöksen ensilaatijoita koskevat vanhentuneet helpotukset.

IAS 28 SIOITUKSET OSAKKUUS- JA YHTEISYRITYKSIIN

Muutos selventää, että osakkuus- ja yhteisyritykseen tehtyjen sijoitusten arvostustapa käypään arvoon tulosvaikutteisesti on valittavissa sijoituskohdaisesti, ja että valinnan voi tehdä alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä.

Muutoksilla ei arvioida olevan vaikutusta konsernin tilinpäätökseen.

Vuosittaiset IFRS-standardien parannukset (2015–2017)

Seuraavat vuosittaiset standardien parannusehdotukset tulevat voimaan 1.1.2018 tai sen jälkeen alkavalla tilikaudella. EU ei vielä ole hyväksynyt muutoksia sovellettavaksi.

IFRS 3 LIIKETOIMINTOJEN YHDISTÄMINEN JA IFRS 11 YHTEISJÄRJESTELYT

IFRS 3 -standardin muutos täsmentää, että kun yhteisö hankkii määräysvallan liiketoiminnasta, joka on yhteinen toiminto, se uudelleenarvostaa liiketoiminnasta aikaisemmin omistamansa osuudet. IFRS 11 -standardin muutos puolestaan selventää, että kun yhteisö hankkii yhteisen määräysvallan liiketoiminnasta, joka on yhteinen toiminto, se ei uudelleenarvosta aikaisemmin liiketoiminnasta omistamiaan osuuksia.

IAS 12 TULOVEROT

Muutos selventää, että kaikki osingoista (ts. voitonjaosta) aiheutuvat tuloveroseuraamukset tulee kirjata tulosvaikutteisesti, huolimatta siitä kuinka verot muodostuvat.

IAS 23 VIERAAN PÄÄOMAN MENOT

Muutos selventää, että mikäli mikä tahansa tietty lainaosuus on maksamatta siinä vaiheessa, kun siihen liittyvä omaisuuserä on käyttövalmis tai valmis myytäväksi, kyseinen lainaosuus luetaan osaksi yhteisön yleisesti lainaksi ottamia varoja laskettaessa rahoitusmenokerrointa.

Muutoksilla ei arvioida olevan merkittävää vaikutusta konsernin tilinpäätökseen.

IFRIC 22 Ulkomaanrahan määräiset transaktiot ja ennakkomaksut

Tulkinta tulee voimaan 1.1.2018 tai sen jälkeen alkavalla tilikaudella, aikaisempi soveltaminen on sallittua. EU ei ole vielä hyväksynyt tulkintaa sovellettavaksi.

Tulkinta selventää ulkomaanrahan määräisten transaktioiden kirjaamista tilanteissa, joissa maksetaan tai vastaanotetaan omaisuuserään, tuottoon tai kuluun liittyvä ennakosuoritus. Kyseisen erän valuuttamuunnoksen toteutumispäivänä pidetään sitä päivää, jolloin yhteisö alun perin kirjaa ennakosuorituksesta ennakkomaksun tai tuloennakon.

Johto arvioi, että tulkintaohjeella ei ole olennaista vaikutusta konsernin tilinpäätökseen.

IFRIC 23 Epävarmat veropositiot

Tulkinta tulee voimaan 1.1.2019 tai sen jälkeen alkavalla tilikaudella, aikaisempi soveltaminen on sallittua. EU ei ole vielä hyväksynyt tulkintaa sovellettavaksi.

Tulkinta selventää IAS 12:n kirjaamis- ja arvostusvaatimuksien soveltamista siinä tilanteessa, kun tuloverokäsittelyyn liittyy epävarmuustekijöitä.

Johto arvioi, että tulkintaohjeella ei ole merkittävää vaikutusta konsernin tilinpäätökseen.

4 KESKEISET HARKINTAAN PERUSTUVAT RATKAISUT SEKÄ TILINPÄÄTÖSARVIOT JA OLETUKSET

Konsernitilinpäätöstä laadittaessa yhtiön johto joutuu tekemään tulevaisuutta koskevia, harkintaan perustuvia ratkaisuja sekä arvioita ja oletuksia, jotka vaikuttavat taseen laadintahetken varojen ja velkojen määriin, tuottojen ja kulujen määriin raportointikaudella sekä tilinpäätöksen liitetietoihin ja ehdollisiin velkoihin.

Arviot ja oletukset perustuvat johdon parhaaseen näkemykseen tilinpäätöshetkellä. Arvioiden taustalla ovat aiemmat kokemukset sekä tilinpäätöshetkellä todennäköisimpinä pidetyt tulevaisuutta koskevat odotukset. Arvioihin ja oletuksiin liittyvät epävarmuustekijät voivat kuitenkin johtaa tilanteisiin, joissa edellytetään varojen ja velkojen kirjanpitoarvojen oikaisuja tulevina tilikausina. Konsernin keskeiset harkintaan perustuvat ratkaisut sekä tilinpäätösarviot ja oletukset on kuvattu alla.

4.1 Harkintaan perustuvat ratkaisut

Konsernitilinpäätöstä laadittaessa yhtiön johto joutuu käyttämään harkintaa tilinpäätöksen laadintaperiaatteiden soveltamisessa. Konsernin johto on tehnyt seuraavanlaiset harkintaan perustuvat ratkaisut liittyen laadintaperiaatteiden valintaan.

4.1.1 JATKUVUUDEN PERIAATE

Tilinpäätös on laadittu jatkuvuuden periaatteen mukaisesti. Vaikka Elenia Oy:n omapääoma on negatiivinen, on konsernin talous- ja likviditeetti-tilanne vahva. Konsernin rahoitus perustuu Elenia Finance Oyj:n S&P:n vahvaan investment grade -tasoisien luottoluokitukseen ja EUR 3 miljardin EMTN-ohjelmaan, jotka mahdollistavat rahoituksen tehokkaan hankinnan kansainvälisiltä pääomamarkkinoilta. Konsernilla on vahva maksuvalmius, joka perustuu kassavaroihin ja kansainväliseltä pankkisyndikaatilta oleviin sitoviin nostamattomiin luottolimitteihin.

4.1.2 VEROT

Verolainsäädännön tulkintaan, verolakien muutoksiin ja tulevien tilikausien verotettavan tulon määrään sekä ajankohtaan liittyvä epävarmuustekijöitä. Voimassa olevien sopimuksien pitkäaikaisuudesta ja monimutkaisuudesta johtuen yhtiöiden toteutuneiden tulosten ja niitä koskevien, jo tehtyjen tai tulevaisuudessa tehtävien, oletusten välillä voi ilmetä eroja, minkä vuoksi verojen arvioitua määrää voidaan joutua muuttamaan tulevaisuudessa.

Konserniyhtiöt tekevät kohtuullisiin arvioihin perustuvat varaukset tulevien vuosien veroista. Mikäli lopullisten verojen määrä eroaa alun perin kirjatuista verojen määrästä, vaikuttaa tämä tuloverojen ja laskennallisen veron määrään sinä vuonna, kun verotuspäätös on saatu. Johdon arvion mukaan konsernitilinpäätöksessä esitettyjen verojen määrä antaa asianmukaisen arvion konsernin veroasemasta.

Konsernissa on kirjattu laskennallisia verosaamisia ottaen huomioon niiden hyödyntämismahdollisuudet tulevina tilikausina. Hyödyntämismahdollisuuksiin vaikuttavat maturiteetiltaan samanpituisten laskennallisten verovelkojen olemassaolo, mikä vaikuttaa laskennallisten verojen nettomahdollisuuksiin, sekä lähitulevaisuudessa syntyvän riittävän suuren verotettavan tulon todennäköisyys. Johdon arvion mukaan tilinpäätöksessä kirjattujen laskennallisten verojen määrä vastaa kerrytettävissä olevaa määrää.

Verojen määrää koskevat arviot ja toteutuneet verojen maksut sekä veronpalautukset voivat erota konserniyhtiöissä tehdyistä arvioista johtuen tulevaisuuden ennalta arvaamattomista lakimuutoksista.

4.2 Tilinpäätösarviot

Tilinpäätösarviot perustuvat johdon parhaaseen näkemykseen tilinpäätöshetkellä. Arvioiden taustalla ovat aiemmat kokemukset sekä tilinpäätöshetkellä todennäköisimpinä pidetyt tulevaisuutta koskevat odotukset. Toteutuneet tulokset ja niiden ajoittuminen voivat kuitenkin poiketa tilinpäätöshetkellä tehdyistä arvioista. Konsernin keskeiset tilinpäätösarviot on kuvattu alla.

4.2.1 LIIKEARVON TESTAUS

Konsernissa testataan vuosittain liikearvot mahdollisen arvonalentumisen varalta.

Rahavirtaa tuottavien yksiköiden kerrytettävissä olevat rahamäärät perustuvat kassavirtaennusteisiin, joiden laatiminen edellyttää johdolta arvioita tulevaisuuden rahavirroista. Tärkeimmät muuttujat rahavirtoja määrittäessä ovat diskonttauskorko sekä ne oletukset ja arviot, joita rahavirtoja määrittäessä käytetään.

Konserni on tehnyt herkkyyssanalyysin arvonalentumistestauksen pohjalla olevien keskeisten muutosten vaikutuksista testauksen tuloksiin. (Liite 12)

4.2.2 SIIJOITUSTEN KÄYVÄT ARVOT

Elenia Finance Oyj:n joukkovelkakirjalainaohjelman ehtojen luonteesta johtuen Elenia Holdings S.à r.l:iin tehdylle sijoitukselle heikommalla etuoikeudella olevaan voitto-osuusinstrumenttiin (SPPS) ei odoteta kertyvän tuottoa. Sijoituksella ei ole ennustettuihin kassavirtoihin perustuvaa arvoa, jonka vuoksi sen käypä- ja kirjanpitoarvo on määritetty nolllaksi. (Liite 18)

4.2.3 LASKENNALLISET VEROT

Konsernilla on laskennallisia verosaamisia ja -velkoja, joiden arvioidaan realisoituvan tuloslaskelmaan kirjattavaksi tiettyinä ajanjaksoina tulevaisuudessa. Laskennallisten verosaamisten ja -velkojen laskennassa tehdään tiettyjä oletuksia ja arvioita liittyen tulevaisuuden veroseuraamuksiin, jotka johtuvat varojen ja velkojen tilinpäätöksen kirjattujen kirjanpitoarvojen sekä niiden verotuksellisten arvojen eroista. (Liite 10)

4.2.4 PAKOLLISET VARAUKSET

Ne sähköverkon liittymismaksut, jotka asiakas on suorittanut ennen vuotta 2008, on maksettava takaisin asiakkaille purkukuluilla vähennettynä, mikäli asiakas haluaa irtisanoutua sähköliittymästä kokonaan. Myös kaukolämpöverkon liittymismaksuihin sisältyy palautusvelvollisuus, mikäli asiakas haluaa irtisanoutua lämpöliittymästä kokonaan. Varaus sähkö- ja lämpöliittymismaksujen palautuksille on laskettu diskonttaamalla arvioidut tulevaisuuden vuotuiset liittymismaksujen palautukset nykyarvoon. Laskenta perustuu johdon arvioon palautuvien liittymismaksujen määrästä ja ajoittumisesta. (Liite 16)

5 MUUT LIIKETOIMINNAN TUOTOT JA KULUT

MUUT LIIKETOIMINNAN TUOTOT

1 000 EUR	2017	2016
Vuokratuotot	104	285
Biosähkön tuotantotuki	647	670
Käyttöomaisuuden myyntivoitot	104	22
Puupolttoainekaupankäynnin tuotot	697	686
Myyntisaamisten perimistuotot	665	630
Romun ja käytetyn käyttöomaisuuden myyntituotot	969	793
Muut tuotot	433	308
Yhteensä	3 620	3 394

MUUT LIIKETOIMINNAN KULUT

1 000 EUR	2017	2016
Vuokratulot	-1 187	-3 412
Ulkopuoliset palvelut	-4 194	-3 494
IT- ja tietoliikennekulut	-4 538	-5 360
Tutkimus- ja kehittämismenot	-1 761	-1 704
Markkinointi- ja viestintäkulut	-1 217	-1 159
Vakuutukset	-499	-534
Postikulut	-1 224	-1 278
Muut henkilöstökulut	-984	-1 106
Matkakulut	-487	-440
Muut kulut	-4 411	-1 208
Yhteensä	-20 503	-19 695

Tutkimus- ja kehittämiskulut sisältävät pääasiassa tutkimusprojektien kuluja jotka eivät täytä aktiivisuuden kriteerejä.

TILINTARKASTAJIEN PALKKIOT

1 000 EUR	2017	2016
Tilintarkastuspalkkiot	-259	-244
Palkkiot veropalveluista	-30	-320
Palkkiot muista palveluista	-28	-691
Yhteensä	-317	-1 255

Ernst & Young on nimitetty tilintarkastajaksi tilikaudella 2018 pidettävään yhtiökokoukseen saakka.

Tilintarkastuspalkkiot sisältävät palkkiot konsernitilinpäätöksen tarkastamisesta sekä emo- ja tytäryhtiöiden tarkastamisesta. Palkkiot veropalveluista sisältävät veroneuvonnasta veloitetut palkkiot. Palkkiot muista palveluista koostuvat muiden toimeksiantojen palkkioista.

6 TYÖSUHTEISTA JOHTUVAT KULUT

1000 EUR	2017	2016
Palkat ja palkkiot	-17 905	-16 709
Eläkkeet		
Maksupohjaiset järjestelyt	-2 751	-2 944
Etuuspohjaiset järjestelyt	-69	-68
Sosiaalikulut	-998	-851
Yhteensä	-21 723	-20 572

Elenia-konsernin työntekijöilleen maksamat kokonaispalkkiot muodostuvat palkoista, luontoiseduista ja lyhyen tähtäimen tulospalkkiojärjestelmistä.

1000 EUR	2017	2016
Toimitusjohtajien palkat ja palkkiot		
Palkat ja muut lyhytaikaiset työsuhte-etuudet	-430	-428
Muut pitkäaikaiset työsuhte-etuudet	-223	-136
Palkkoihin ja työsuhte-etuuksiin kohdistuvat maksupohjaiset eläkemaksut	-118	-129
Muiden johtoon kuuluvien avainhenkilöiden palkat ja palkkiot		
Palkat ja muut lyhytaikaiset työsuhte-etuudet	-1 545	-1 505
Muut pitkäaikaiset työsuhte-etuudet	-318	-193
Palkkoihin ja työsuhte-etuuksiin kohdistuvat maksupohjaiset eläkemaksut	-318	-370

Elenia-konsernissa on käytössä kaksi kannustinpalkitsemisjärjestelmää. Koko henkilöstö on vuosittain maksettavan lyhyen aikavälin kannustinjärjestelmän piirissä, lisäksi johdon avainhenkilöillä on pitkän aikavälin kannustinohjelma. Kannustinjärjestelmät ovat yhtiökohtaiset, mutta ne ovat periaatteiltaan ja sisällöltään pääosin yhtenevät. Yhtiöiden hallitukset hyväksyvät palkkioiden perusteet ja maksun.

Vuosittainen kannustinjärjestelmä perustuu mm. konserniyhtiön kannattavuuteen, työturvallisuuteen sekä asiakas- tai henkilöstötyytyväisyyteen. Lisäksi mitataan oman vastualueen keskeisten tavoitteiden saavuttamista.

Yhtiön johdon avainhenkilöillä on pitkän aikavälin kannustinjärjestelmä ja sen tavoitteena on omistajien ja avainhenkilöiden tavoitteiden yhdistä-

minen yhtiön kilpailukyvyyn parantamiseksi ja pitkän aikavälin taloudellisen menestyksen edistämiseksi. Yksittäisen ohjelman ansaintajakso on kolme vuotta ja mahdolliset palkkiot maksetaan ansaintajaksoa seuraavana kolmena vuotena. Maksaminen edellyttää tavoitetason täyttymistä myös maksua edeltävänä vuonna. Vuonna 2017 maksuun tulivat vuosien 2012–2014, 2013–2015 sekä 2014–2016 ohjelmat. Tilikauden 2017 aikana käynnissä oli kolme ohjelmaa: 2015–2017, 2016–2018 sekä 2017–2019.

Pitkän aikavälin kannustinjärjestelmään liittyen vuonna 2017 on kirjattu tuloslaskelmaan kuluksi 808 tuhatta euroa (2016: 600 tuhatta). Vuonna 2017 palkkioita on maksettu 535 tuhatta euroa (2016: 328 tuhatta) ja taseeseen on kirjattu velaksi 1,9 miljoonaa euroa (2016: 1,6 miljoonaa). Lisäksi vuoden 2017 tilinpäätökseen on kirjattu 2,5 miljoonan euron kulujaksotus johdon erillispalkkiosta.

Johtoon kuuluvat avainhenkilöt pitävät sisällään Elenia Oy:n ja Elenia Lämpö Oy:n johtoryhmät sekä hallituksen jäsenet.

Yhtiön johdolla ei ole käytössä osake- tai optiopohjaisia kannustinjärjestelmiä.

7 POISTOT JA ARVONALENTUMISET

1000 EUR	2017	2016
Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden poistot ja arvonalentumiset	-79 769	-76 802
Poistot aineettomista hyödykkeistä	-6 512	-6 838
Yhteensä	-86 280	-83 640

8 SIIJOTUKSET OSAKKUUSYHTIÖIHIN

1000 EUR	2017	2016
Hankintameno 1.1.	687	590
Osuus tilikauden voitosta	164	181
Saadut osingot	-125	-84
Hankintameno 31.12.	727	687

Konsernin osuus osakkuusyhtiöiden voitosta vuodelta 2017 oli 164 tuhatta euroa (2016: 181 tuhatta).

TIEDOT OSAKKUUSYHTIÖISTÄ

31.12.2017

1000 EUR	Segmentti	Omistusosuus-%	Varat	Velat	Liikevaihto	Voitto/tappio
Oriveden Aluelämpö Oy	Lämpö	50	3 905	3 354	1 897	286

31.12.2016

1000 EUR	Segmentti	Omistusosuus-%	Varat	Velat	Liikevaihto	Voitto/tappio
Oriveden Aluelämpö Oy	Lämpö	50	4 068	3 553	1 924	310

Oriveden Aluelämpö Oy:n toimiala on kaukolämmön tuotanto ja jakelu. Yhtiö sijaitsee Orivedellä.

9 RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT

1000 EUR	2017	2016
Korkokulut		
Lainat rahoituslaitoksilta	-58	-1 041
Joukkovelkakirjalainat ja velkakirjat	-41 882	-35 246
Muut pitkäaikaiset lainat	-54 269	-62 658
Muut korkokulut	-867	-960
Korot yhteensä	-97 076	-99 905
Muut rahoituskulut	-3 798	-3 951
Valuuttakurssierot		
Lainat ja saamiset	-5	-3
Rahoituskulut yhteensä	-100 880	-103 858
Korkotuotot		
Muut korkotuotot	206	251
Muut rahoitustuotot	3	1
Rahoitustuotot yhteensä	210	253
Rahoituskulut (netto)	-100 670	-103 606

Korkokuluihin sisältyvät korollisten lainojen korkokulut. Muut korkokulut koostuvat pääosin rahoitusleasing-sopimusten koroista 0,7 miljoonaa euroa (2016: 0,8 miljoonaa).

10 TULOVEROT

Tilikauden tulokseen sisältyvä tulovero vuosina 2017 ja 2016 koostuu seuraavasti:

KONSERNIN TULOSLASKELMA

1000 EUR	2017	2016
Tilikauden tuloksen perusteella maksettava vero	-26	-82
Edellisten tilikausien verojen oikaisu	-15	-6
Laskennalliset verot	-836	3 521
Konsernin tuloslaskelmaan sisältyvät tuloverot	-877	3 434

KONSERNIN LAAJA TULOSLASKELMA

1000 EUR	2017	2016
Laajaan tulokseen kirjattuihin eriin sisältyvät laskennalliset verot:		
Etuuspohjaisen nettovelan uudelleen määrittämisestä johtuvat erät	-8	40
Myytävissä olevat rahoitusvarat	0	0
Laajan tuloksen erien laskennalliset verot yhteensä	-8	40

TULOVEROKANTA

Vero tuloksesta ennen veroja eroaa nimellisen verokannan mukaan lasketusta verosta seuraavasti:

1000 EUR	2017	2016
Tulos ennen veroja	920	-18 805
Vero laskettuna nimellisellä verokannalla 20,0 % (2016: 20,0 %)	-184	3 761
Verovapaat tuloerät	10	85
Verotuksessa vähennyskelvottomat kulut	-761	-495
Osuus osakkuusyritysten voitoista	8	19
Edellisiin tilikausiin perustuva verojen korjaus	60	74
Kirjaamattomat laskennalliset verosaamiset verotuksellisista tappioista	-9	-10
Tuloverot tuloslaskelmassa	-877	3 434

Tuloslaskelman mukainen efektiivinen verokanta oli 95 % (2016: 18 %).

LASKENNALLISTEN VEROSAAMISTEN JA VELKOJEN MUUTOS VUONNA 2017

LASKENNALLISET VEROSAAMISET 1000 EUR	Tase 31.12.2016	Kirjattu tulos- laskelmaan	Kirjattu muihin laajan tuloksen eriin	Tase 31.12.2017
Laskennallinen verosaaminen vahvistetuista tappioista	18 966	-6 294	-	12 672
Eläkevastuut	235	-1	-8	227
Rahoitusleasing	889	-58	-	831
Yhteensä	20 090	-6 353	-8	13 730
Netotus laskennallisia verovelkoja vastaan	-18 966			-12 672
Laskennalliset verosaamiset	1125			1058

LASKENNALLISET VEROVELAT 1000 EUR	Tase 31.12.2016	Kirjattu tulos- laskelmaan	Kirjattu muihin laajan tuloksen eriin	Tase 31.12.2017
Korolliset velat	1 313	499	-	1 812
Poistoerot	61 132	-838	-	60 294
Varojen arvostaminen käypään arvoon hankinnassa	98 370	-5 178	-	93 193
Yhteensä	160 816	-5 517	0	155 299
Netotus laskennallisia verosaamisia vastaan	-18 966			-12 672
Laskennalliset verovelat	141 850			142 627

LASKENNALLISTEN VEROSAAMISTEN JA VELKOJEN MUUTOS VUONNA 2016

LASKENNALLISET VEROSAAMISET 1000 EUR	Tase 31.12.2015	Kirjattu tulos- laskelmaan	Kirjattu muihin laajan tuloksen eriin	Tase 31.12.2016
Laskennallinen verosaaminen vahvistetuista tappioista	28 680	-9 714	-	18 966
Eläkevastuut	201	-6	40	235
Rahoitusleasing	925	-36	-	889
Yhteensä	29 806	-9 756	40	20 090
Netotus laskennallisia verovelkoja vastaan	-28 680			-18 966
Laskennalliset verosaamiset	1126			1125

LASKENNALLISET VEROVELAT 1000 EUR	Tase 31.12.2015	Kirjattu tulos- laskelmaan	Kirjattu muihin laajan tuloksen eriin	Tase 31.12.2016
Korolliset velat	1 234	78	-	1 313
Poistoerot	69 385	-8 252	-	61 132
Varojen arvostaminen käypään arvoon hankinnassa	103 473	-5 103	-	98 370
Yhteensä	174 093	-13 277	0	160 816
Netotus laskennallisia verosaamisia vastaan	-28 680			-18 966
Laskennalliset verovelat	145 413			141 850

Konsernin emoyhtiö Elenia Oy:llä on verotuksessa vahvistettuja tappioita 95 205 tuhatta euroa käytettäväksi tulevaisuuden verotettavaa tulosta vastaan. Vahvistetut tappiot voidaan hyödyntää seuraavan kymmenen vuoden aikana. Konserni on kirjannut laskennallisen verosaamisen Elenia Oy:n vahvistetuista tappioista vuosilta 2012–2013.

11 AINEELLISET HYÖDYKKEET

1 000 EUR	Maa ja vesialueet	Rakennukset	Verkostot	Koneet ja kalusto	Muut aineell. hyödykkeet	Ennakkomaksut	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2017	2 624	19 752	1 934 175	240 353	1 157	20 415	2 218 476
Lisäykset	39	35	128 324	9 269	100	9 414	147 182
Vähennykset	-	-	-9 207	-160	-	-	-9 366
Siirrot tase-erien välillä	-	-	-	-	-	-5 968	-5 968
Hankintameno 31.12.2017	2 663	19 788	2 053 292	249 463	1 257	23 860	2 350 322
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2017	-	-10 841	-767 887	-152 601	-407	-	-931 736
Tilikauden poisto	-	-553	-63 698	-12 268	-51	-	-76 571
Vähennysten kertyneet poistot	-	-	9 207	21	-	-	9 228
Tilikauden arvonalentumiset	-	-	-3 198	-	-	-	-3 198
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2017	-	-11 394	-825 577	-164 847	-459	-	-1 002 277
Kirjanpitoarvo 31.12.2017	2 663	8 393	1 227 715	84 616	799	23 860	1 348 045
Kirjanpitoarvo 31.12.2016	2 624	8 911	1 166 287	87 752	750	20 415	1 286 739

1 000 EUR	Maa ja vesialueet	Rakennukset	Verkostot	Koneet ja kalusto	Muut aineell. hyödykkeet	Ennakkomaksut	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2016	2 621	19 516	1 826 821	235 950	1 094	24 206	2 110 207
Lisäykset	3	237	114 942	3 397	63	6 349	124 991
Vähennykset	-	-	-10 225	-15	-	-	-10 239
Siirrot tase-erien välillä	-	-	2 637	1 021	-	-10 140	-6 483
Hankintameno 31.12.2016	2 624	19 752	1 934 175	240 353	1 157	20 415	2 218 476
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2016	-	-10 258	-713 113	-141 433	-359	-	-865 163
Tilikauden poisto	-	-583	-60 804	-11 172	-48	-	-72 607
Vähennysten kertyneet poistot	-	-	10 225	4	-	-	10 229
Tilikauden arvonalentumiset	-	-	-4 195	-	-	-	-4 195
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2016	-	-10 841	-767 887	-152 601	-407	-	-931 736
Kirjanpitoarvo 31.12.2016	2 624	8 911	1 166 287	87 752	750	20 415	1 286 739
Kirjanpitoarvo 31.12.2015	2 621	9 258	1 113 707	94 517	735	24 206	1 245 044

Käyttöomaisuuserään koneet ja kalustot sisältyy 15 334 tuhatta euroa (2016: 19 756 tuhatta) rahoitusleasingillä hankittua omaisuutta.

Tilikauden arvonalentumiset verkostosta liittyvät sähköverkkoston romutukseen.

Vuonna 2017 Elenia Lämpö sai investointitukea 63 tuhatta euroa, joka kirjattiin rakennuksien hankintamenon vähennykseksi. Vuonna 2016 konserniyhtiöt eivät saaneet investointitukea.

12 AINEETTOMAT HYÖDYKKEET

1000 EUR	Liikearvo	Aineettomat oikeudet	Muut pitkävaikutteiset menot	Muut aineettomat hyödykkeet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2017	515 606	56 147	33 145	88 200	693 098
Lisäykset	-	2 076	1 198	-	3 274
Siirrot erien välillä	-	-	-	-	0
Hankintameno 31.12.2017	515 606	58 223	34 344	88 200	696 372
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2017	-	-45 089	-21 653	-17 640	-84 382
Tilikauden poisto	-	-639	-2 344	-3 528	-6 512
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2017	-	-45 729	-23 997	-21 168	-90 893
Kirjanpitoarvo 31.12.2017	515 606	12 494	10 347	67 032	605 479
Kirjanpitoarvo 31.12.2016	515 606	11 058	11 493	70 560	608 716

1000 EUR	Liikearvo	Aineettomat oikeudet	Muut pitkävaikutteiset menot	Muut aineettomat hyödykkeet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2016	515 606	54 984	25 504	88 200	684 293
Lisäykset	-	1 163	5 002	-	6 165
Siirrot erien välillä	-	-	2 639	-	2 639
Hankintameno 31.12.2016	515 606	56 147	33 145	88 200	693 098
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2016	-	-44 503	-18 929	-14 112	-77 544
Tilikauden poisto	-	-586	-2 724	-3 528	-6 838
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2016	-	-45 089	-21 653	-17 640	-84 382
Kirjanpitoarvo 31.12.2016	515 606	11 058	11 493	70 560	608 716
Kirjanpitoarvo 31.12.2015	515 606	10 481	6 575	74 088	606 749

Muut aineettomat hyödykkeet koostuvat pääasiassa yrityshankinnan yhteydessä aktivoitujen asiakkuuksien arvosta.

Yrityskauppojen seurauksena vuonna 2012 syntyi 515,6 miljoonan euron goodwill, joka perustuu arvioon ostetun organisaation kokemuksen ja osaamisen hyödyntämisestä liiketoiminnassa tulevina vuosina.

LIKEARVON ARVONALENTUMISTESTAUS

Konsernissa liikearvot on kohdistettu kassavirtaa tuottaville yksiköille, jotka ovat Verkko- ja Lämpö-segmentit. Liikearvoa on kohdistettu Verkko-segmentille 418 miljoonaa euroa ja Lämpö-segmentille 98 miljoonaa euroa. Liikearvo on testattu arvonalentumisen varalta vertaamalla Verkko- ja Lämpö-segmenttien liiketoiminnan kerrytettävissä olevia rahamääriä liiketoiminnan tase-erien arvoihin. Laskelmissa käytetyt kassavirrat perustuvat johdon ja hallituksen hyväksymiin pitkän aikavälin operatiivisiin suunnitelmiin. Kassavirrat on diskontattu nykyarvoon. Laskelmissa käytetty diskonttauskorko (ennen veroja) kuvastaa liiketoimintaan sisältyviä riskejä.

VERKKO-SEGMENTTI

Sähköverkko toiminnan luonteesta johtuen käyttöarvojen määrittämisessä on käytetty yhtiön johdon ja hallituksen hyväksymiä pitkän ajanjakson talousennusteita vuosille 2018–2031. Ennusteisiin sisältyvillä investointisuunnitelmilla varmistetaan Sähkömarkkinalain asettamien toimitusvarmuustavoitteiden saavuttaminen vuoden 2028 loppuun mennessä. Ennustejaksolla arvioitu volyymien vuotuinen kasvu on noin 0,5 %. Verkko-segmentin laskelmissa diskonttauskorkona on käytetty 4,4 %, joka on laskettu käyttäen alan yleisiä tuotto- ja riskiolettamuksia (vuonna 2016 käytetty diskonttauskorko ennen veroja oli vastaavasti 4,4 %).

LÄMPÖ-SEGMENTTI

Liiketoiminnan ennustamisessa käytetty suunnitelma vuosille 2018–2031 on johdettu hallituksen hyväksymästä viiden vuoden liiketoimintasuunnitelmasta. Lämpöliiketoiminnan tasaisesta luonteesta johtuen on perusteltua käyttää pitkän aikavälin ennusteita. Diskonttauskorkona on käytetty 6,0 %, joka on laskettu käyttäen alan yleisiä tuotto- ja riskiolettamuksia (vuonna 2016 käytetty diskonttauskorko ennen veroja oli vastaavasti 6,0 %). Lämpöliiketoiminnan volyymien arvioidaan kasvavan maltillisesti ennustejaksolla. Yhtiön koko liikevaihdon ennustetaan kasvavan vuosittain 1–3 % ennustejaksolla. Ennustejakson jälkeiselle ajalle, eli terminaaliarvossa, kasvuprosenttina on käytetty 2,0 %. Polttoaineiden hintakehitys on maltillista, koska yrityksellä on mahdollisuus käyttää useita eri polttoainelajeja. Investointien määrä ja aikataulus perustuu olemassa olevien voima- ja lämpölaitosten sekä verkoston kuntoon ja käyttöönottovuoteen.

HERKKYYSANALYYSI

Johdon näkemyksen mukaan käytetyissä oletusarvoissa kohtuudella odotettavissa olevat muutokset eivät vaikuta merkittävästi yksiköiden kerrytettävissä oleviin kassavirtoihin. Alla olevassa taulukossa on esitetty herkkyyksanalyysin tulokset diskonttauskoron osalta.

MUUTOS KESKEISISSÄ OLETUKSISSA

	2017	2016
Verkko-segmentti		
Diskonttauskoron muutos, % -yksikköä	4,3	4,1
Lämpö-segmentti		
Diskonttauskoron muutos, % -yksikköä	1,8	1,7

Taulukko osoittaa, kuinka monen prosenttiyksikön muutos diskonttauskorossa aiheuttaisi sen, että kerrytettävissä olevat kassavirrat olisivat yhtä suuret kuin tasearvo.

13 VAIHTO-OMAISSUUS

1000 EUR	2017	2016
Öljy	1 556	2 687
Biopolttoaineet	2 008	4 262
Muu vaihto-omaisuus	566	566
Yhteensä	4 130	7 515

Raportointikauden aikana tuloslaskelmaan kirjattiin vaihto-omaisuudesta sekä sen muutoksen kautta kuluksi yhteensä 8,3 miljoonaa euroa (2016: 6,6 miljoonaa).

Vaihto-omaisuudesta on vuonna 2017 alaskirjattu käyttökeltottomia polttoaineita yhteensä 219 tuhannen euron arvosta (2016: 207 tuhatta).

14 MYYNTISAAMISET JA MUUT LYHYTAIKAISET SAAMISET

1000 EUR	2017	2016
Myyntisaamiset	22 261	21 513
Siirtosaamiset	44 094	40 733
Muut saamiset	306	1 449
Yhteensä	66 661	63 695

Myyntisaamisten ja muiden saamisten käypä arvo ei poikkea olennaisesti arvoista konsernitaseella.

MYYNTISAAMISTEN IKÄJAKAUMA

1000 EUR	2017	2016
Erääntymättömät	16 890	15 156
1–90 päivää erääntyneet	4 567	5 090
91–180 päivää erääntyneet	324	319
yli 180 päivää erääntyneet	1 213	1 282
Yhteensä	22 994	21 847
Epävarmat saamiset	-734	-333
Yhteensä	22 261	21 513

Kaikkien myyntisaamisten valuutta on euro.

Myyntisaamisten alaskirjaukset tapahtuvat kirjaussuosituksen perusteella, joita ovat mm. perintätoimiston lähettämä suositus tai konkurssista tai velkasaneerauksesta tuleva asiakirja. Epävarmat saamiset kirjataan konsernissa erilliselle kirjanpidon tilille.

ERITTELY SIIRTOSAAMISISTA

1000 EUR	2017	2016
Jaksotetut myyntituotot	40 099	38 643
Rahoituserien jaksotukset	2 592	467
Muut siirtosaamiset	1 403	1 623
Yhteensä	44 094	40 733

15 RAHOITUSVARAT JA -VELAT

RAHOITUSVAROJEN JA -VELKOJEN KIRJANPITOARVOT ARVOSTUSRYHMITTÄIN

ARVOT 31.12.2017

Tase-erä, 1000 EUR	Liite	Lainat ja muut saamiset	Myytavissä olevat rahoitusvarat	Jaksotettuun hankintamenuon kirjattavat rahoitusvelat	Suojauslaskennan alaiset johdannaiset	Tase-erien kirjanpitoarvot	Käypä arvo
Lyhytaikaiset rahoitusvarat							
Myyntisaamiset ja muut korottomat saamiset	14	22 261	-	-	-	22 261	22 261
Myytavissä olevat rahoitusvarat	18	-	0	-	-	0	0
Rahavarat		24 519	-	-	-	24 519	24 519
Lyhytaikaiset rahoitusvarat yhteensä		46 779	0	-	-	46 779	46 779
Kirjanpitoarvo arvostusryhmittäin		46 779	0	-	-	46 779	46 779
Pitkäaikaiset rahoitusvelat							
Joukkovelkakirjalainat ja velkakirjat	18, 25	-	-	-1 521 082	-	-1 521 082	-1 606 246
Lainat rahoituslaitoksilta	18, 25	-	-	-	-	-	-
Muut pitkäaikaiset lainat	18, 25	-	-	-426 385	-	-426 385	-404 240
Pitkäaikaiset korolliset velat							
- Rahoitusleasingvastuut	21	-	-	-12 412	-	-12 412	-12 412
Korolliset pitkäaikaiset velat yhteensä		-	-	-1 959 878	-	-1 959 878	-2 022 898
Lyhytaikaiset rahoitusvelat							
Lainat rahoituslaitoksilta	18, 25	-	-	-	-	-	-
Lyhytaikaiset korolliset velat	17, 21	-	-	-4 068	-	-4 068	-4 068
Ostovelat	17	-	-	-12 120	-	-12 120	-12 120
Lyhytaikaiset rahoitusvelat yhteensä		-	-	-16 189	-	-16 189	-16 189
Kirjanpitoarvo arvostusryhmittäin		-	-	-1 976 067	-	-1 976 067	-2 039 087

Tase-erä, 1 000 EUR	Liite	Lainat ja muut saamiset	Myytavissä olevat rahoitusvarat	Jaksotettuun hankintamenoön kirjattavat rahoitusvelat	Suojauslaskennan alaiset johdannaiset	Tase-erien kirjanpitoarvot	Käypä arvo
Lyhytaikaiset rahoitusvarat							
Myyntisaamiset ja muut korottomat saamiset	14	21 513	-	-	-	21 513	21 513
Myytavissä olevat rahoitusvarat	18	-	0	-	-	0	0
Rahavarat		14 938	-	-	-	14 938	14 938
Lyhytaikaiset rahoitusvarat yhteensä		36 451	0	-	-	36 451	36 451
Kirjanpitoarvo arvostusryhmittäin		36 451	0	-	-	36 451	36 451
Pitkäaikaiset rahoitusvelat							
Joukkovelkakirjalainat ja velkakirjat	18, 25	-	-	-1 307 838	-	-1 307 838	-1 406 480
Lainat rahoituslaitoksilta	18, 25	-	-	-22 000	-	-22 000	-22 000
Muut pitkäaikaiset lainat	18, 25	-	-	-542 116	-	-542 116	-618 505
Korolliset pitkäaikaiset velat							
- Rahoitusleasingvastuut	21	-	-	-16 445	-	-16 445	-16 445
Korolliset pitkäaikaiset velat yhteensä		-	-	-1 888 399	-	-1 888 399	-2 063 431
Lyhytaikaiset rahoitusvelat							
Lainat rahoituslaitoksilta	18, 25	-	-	-	-	-	-
Lyhytaikaiset korolliset velat	17, 21	-	-	-4 403	-	-4 403	-4 403
Ostovelat	17	-	-	-22 462	-	-22 462	-22 462
Lyhytaikaiset rahoitusvelat yhteensä		-	-	-26 865	-	-26 865	-26 865
Kirjanpitoarvo arvostusryhmittäin		-	-	-1 915 264	-	-1 915 264	-2 090 296

RAHOITUSVARAT

Myytavissä olevat rahoitusvarat ovat sijoituksia kommandiitti-yhtiömuotoisten yhteisyritysten osakkeisiin. Yhtiöt eivät omista listaamattomia rahastoja tilinpäätöshetkellä (2016: 0,0 miljoonaa).

RAHAT JA PANKKISAAMISET

Elenialla oli lyhytaikaisia pankkitalletuksia 24,5 miljoonaa euroa (2016: 14,9 miljoonaa). Kaikki pankkitalletukset olivat euromääräisiä.

JOUKKOVELKAKIRJALAINAT

Joukkovelkakirjalainojen käypä arvo on laskettu käyttäen 31.12.2017 noteerauksia. Laskettaessa käypää arvoa niille joukkovelkakirjalainoille ja velkakirjoille, joilla ei noteerausta ole, on käytetty laskennassa lähinnä vastaavan lainan noteerausta.

RAHOITUSVELAT

Korolliset velat kasvoivat vuoden aikana 67,1 miljoonaa euroa (2016: 58,2 miljoonaa), ja vuoden lopussa korollinen velka oli 1 959,9 miljoonaa euroa (2016: 1 892,8 miljoonaa).

Muiden pitkäaikaisten lainojen käypä arvo on laskettu käyttäen tilinpäätöspäivän Suomen valtion 10 vuoden viitelainojen markkina-arvoja.

Ostovelkojen, myyntisaamisten ja muiden korottomien saamisten sekä rahoitusleasingien ja rahavarojen käypä arvo vastaa olennaisilta osin niiden kirjanpitoarvoa.

RAHOITUKSEN RAHAVIRROIKSI LUOKITELTAVIEN RAHOITUSVELKOJEN MUUTOKSET

Tase-erä, 1000 EUR	1.1.2017	Rahavirrat	Uudet rahoitus-leasingvelat	Muut muutokset	31.12.2017
Lyhytaikaiset korolliset lainat (poislukien alla mainitut erät)	-	-	-	-	-
Lyhytaikaiset rahoitusleasingvelat	4 403	-4 368	-	4 033	4 068
Pitkäaikaiset korolliset lainat (poislukien alla mainitut erät)	1 871 953	63 968	-	11 545	1 947 466
Pitkäaikaiset rahoitusleasingvelat	16 445	-	-	-4 033	12 412

Tase-erä, 1000 EUR	1.1.2016	Rahavirrat	Uudet rahoitus-leasingvelat	Muut muutokset	31.12.2016
Lyhytaikaiset korolliset lainat (poislukien alla mainitut erät)	30 000	-30 000	-	-	-
Lyhytaikaiset rahoitusleasingvelat	3 727	-3 727	676	3 727	4 403
Pitkäaikaiset korolliset lainat (poislukien alla mainitut erät)	1 781 084	89 875	-	994	1 871 953
Pitkäaikaiset rahoitusleasingvelat	19 831	-	341	-3 727	16 445

Muut muutokset sisältävät rahoitusleasingvelkojen ajan kulumisesta johtuvan uudelleenluokittelun vaikutuksen, muiden pitkäaikaisten lainojen korkojen pääomituksen vaikutuksen sekä joukkovelkakirjalainojen ja velkakirjojen jaksotetun hankintamenon (laskettu efektiivisen koron menetelmällä) vaikutuksen. Konserni luokittelee maksetut korot osaksi liiketoiminnan rahavirtaa.

16 VARAUKSET

PAKOLLISET VARAUKSET

2017	Varaus toimitilojen vuokravastuista	Varaus liittymismaksujen palautuksista	Yhteensä
1000 EUR			
Varaukset 1.1.2017	803	8 987	9 791
Lisäykset	-	30	30
Varausten peruutukset	-549	482	-67
Varausten käyttö	-254	-484	-738
Varaukset 31.12.2017	0	9 015	9 015

PAKOLLISET VARAUKSET

2016	Varaus toimitilojen vuokravastuista	Varaus liittymismaksujen palautuksista	Yhteensä
1000 EUR			
Varaukset 1.1.2016	-	11 588	11 588
Lisäykset	803	-	803
Varausten peruutukset	-	-2 357	-2 357
Varausten käyttö	-	-244	-244
Varaukset 31.12.2016	803	8 987	9 791

Sähkö- ja lämpöliittymismaksujen tulevien vuosien palautuksia varten tehty varaus on laskettu diskonttaamalla arvioitujen palautusten kassavirrat nykyarvoon.

17 OSTOVELAT JA MUUT LYHYTAIKAISET VELAT

1000 EUR	2017	2016
Lyhytaikaiset rahoitusleasingvelat	4 068	4 403
Ostovelat	12 120	22 462
Siirtovelat		
Henkilöstökulut	7 891	5 492
Korkokulut	12 322	11 402
Muut siirtovelat	14 658	15 917
Muut velat		
ALV velka	14 178	10 943
Energiaverot	9 775	10 644
Tilikauden verovelka	13	33
Saadut ennakkomaksut	219	5
Muut velat	6 085	4 482
Yhteensä	81 330	85 784

Johdon arvion mukaan ostovelkojen ja muiden velkojen käypä arvo ei olennaisesti poikkea niiden tasearvosta.

Ostovelat ovat korottomia ja niiden tavallisin maksuehto on 14–30 päivää.

Muut siirtovelat koostuvat pääosin materiaali- ja palveluhankintojen sekä rahoituserien jaksotuksista.

18 RAHOITUSVARAT JA VELAT KÄYPÄÄN ARVOON

KÄYPIEN ARVOJEN HIERARKIA

Konserni määrittää ja esittää rahoitusvälineiden käyvän arvon seuraavan hierarkian mukaisesti arvostusmenetelmittain:

- Taso 1: oikaisemattomat toimivilla markkinoilla noteeratut identtisten varojen tai velkojan hinnat
- Taso 2: muut menetelmät, joissa kaikki kirjattuihin käypiin arvoihin merkittävästi vaikuttavat laskennassa käytetyt arvot ovat joko suoraan tai epäsuorasti havaittavissa
- Taso 3: menetelmät, joissa kirjattuun käypään arvoon merkittävästi vaikuttavat, laskennassa käytetyt arvot eivät perustu havaittavissa oleviin markkinatietoihin

Elenia Finance Oyj:n joukkovelkakirjalainaohjelman ehtojen luonteesta johtuen Elenia Holdings S.à r.l.:iin tehdylle sijoitukselle heikommalla etu-

oikeudella olevaan voitto-osuusinstrumenttiin (SPPS) ei odoteta kertyvän tuottoa. Sijoituksella ei ole ennustettuihin kassavirtoihin perustuvaa arvoa, jonka vuoksi sen käypä- ja kirjanpitoarvo on määritetty nolaksi.

Vuonna 2016 joukkovelkakirjalainojen ja velkakirjojen käypä arvo on siirretty tasolta 1 tasolle 2 johtuen instrumenttien heikosta likviditeetistä, mikä ei johda tehokkaaseen hinnanmuodostukseen. Markkinanoteeraukset on saatavissa vain osalle instrumenteista huolimatta niiden samankaltaisista ehdoista sekä riski- ja tuotto-ominaisuuksista. Tämän vuoksi kaikki instrumentit on siirretty tasolle 2.

Tilinpäätöshetkellä 31.12.2017 konsernilla oli hallussaan seuraavat rahoitusvälineet, jotka on kirjattu konsernitaseeseen käypään arvoonsa:

RAHOITUSVARAT

1 000 EUR	Taso 1		Taso 2		Taso 3		Yhteensä	
	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016
Rahoitusinstrumentit, lyhytaikaiset varat								
Myytävissä olevat rahoitusvarat	-	-	-	-	0	0	0	0
Rahoitusvarat yhteensä	-	-	-	-	0	0	0	0

RAHOITUSVELAT

1 000 EUR	Taso 1		Taso 2		Taso 3		Yhteensä	
	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016
Rahoitusinstrumentit, lyhytaikaiset velat								
Lainat rahoituslaitoksilta	-	-	-	-	-	-	-	-
Lyhytaikaiset rahoitusvelat yhteensä	-	-	-	-	-	-	-	-
Rahoitusinstrumentit, pitkäaikaiset velat								
Joukkovelkakirjalainat ja velkakirjat	-	-	-1 606 246	-1 406 480	-	-	-1 606 246	-1 406 480
Lainat rahoituslaitoksilta	-	-	-	-22 000	-	-	-	-22 000
Muut pitkäaikaiset lainat	-	-	-404 240	-618 505	-	-	-404 240	-618 505
Pitkäaikaiset rahoitusvelat yhteensä	-	-	-2 010 486	-2 046 985	-	-	-2 010 486	-2 046 985
Rahoitusvelat yhteensä	-	-	-2 010 486	-2 046 985	-	-	-2 010 486	-2 046 985

TASOON 3 KUULUVIEN RAHOITUSVÄLINEIDEN KÄYVÄN ARVON MÄÄRITYSTEN TÄSMÄYTYS

Konserni kirjaa noteeraamattomat oman pääoman ehtoiset osakkeet myytävissä oleviksi rahoitusvaroiksi, jotka on luokitettu käyvän arvon hierarkiassa tasoon 3.

Konsernilla on ollut oman pääoman ehtoisia osuuksia kahdessa listaamattomassa yhtiössä, jotka se on saanut omistukseensa kunnallisten sähköyhtiöiden hankinnan yhteydessä. Ostosopimuksen osana konserni investoi niiden yhtiöiden oman pääoman ehtoisiin instrumentteihin, joiden tarkoituksena on kehittää paikallista liiketoimintaa.

Seuraavassa on yhteenveto taseiden täsmäytyksistä, joissa siirrot on huomioitu:

1000 EUR	Midinvest	Jokilaaksojen rahasto	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2017	-	-	-
Lisäykset	-	-	-
Myynti / pääoman palautus	-	-	-
Voitto / tappio laajan tuloslaskelman mukaan	-	-	-
Hankintameno 31.12.2017	-	-	-

1000 EUR	Midinvest	Jokilaaksojen rahasto	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2016	-	155	155
Lisäykset	-	-	-
Myynti / pääoman palautus	-	-157	-157
Voitto / tappio laajan tuloslaskelman mukaan	-	2	2
Hankintameno 31.12.2016	-	-	-

RAHOITUSVARAT

Myytävissä olevat rahoitusvarat ovat sijoituksia kommandiittiyhtiömuotoisten yhteisyritysten osakkeisiin. Yhtiöt eivät omista listaamattomia rahastoja tilinpäätöskehällä (2016: ei omistusta).

19 ELÄKEVASTUUT JA VELVOITTEET

Konsernilla on etuuspohjaisia eläkkeitä koskien lisäeläkkeitä. Eläkejärjestelyt on hoidettu vakuutusyhtiöissä.

Työsuhteen päättymisen jälkeisiä etuuksia koskevat järjestelyt jaetaan IAS 19 mukaan maksupohjaisiin ja etuuspohjaisiin järjestelyihin. Alla olevissa taulukoissa esitetyt luvut koskevat etuuspohjaisia järjestelyjä.

Taseeseen 31.12. kirjatut erät

1000 EUR	2017	2016
Rahastoitujen velvoitteiden nykyarvo	5 888	5 939
Varojen käypä arvo	-4 754	-4 762
Alijäämä	1 134	1 177
Velvoitteen konsernitasearvo	1 134	1 177

Etuuspohjaisten eläkejärjestelyjen velvoitteet ovat muuttuneet seuraavasti:

1000 EUR	2017	2016
Velvoite tilikauden alussa	5 939	5 551
Työsuorituksesta johtuvat menot	69	68
Korkomenot	87	103
Vakuutusmatemaattiset tappiot	44	461
Maksetut etuudet	-251	-245
Velvoite tilikauden lopussa	5 888	5 939

Etuuspohjaisten eläkejärjestelyjen varojen käypä arvo on kehittynyt seuraavasti:

1000 EUR	2017	2016
Varojen käypä arvo tilikauden alussa	4 762	4 546
Varojen odotettu tuotto	70	85
Vakuutusmatemaattiset voitot	83	259
Työntajan suorittamat maksut	89	116
Maksetut etuudet	-251	-245
Varojen käypä arvo tilikauden lopussa	4 754	4 762

Konsernitaseessa oleva velvoite koostuu seuraavista eristä:

1000 EUR	2017	2016
Velvoite tilikauden alussa	1 177	1 005
Nettomääräinen tuloslaskelmaan kirjattu kustannus	86	86
Työnantajan maksusuoritukset	-89	-116
Laajan tulokseen kirjatut voitot ja tappiot	-39	202
Velvoitteen arvo kauden lopussa	1 134	1 177

Konsernin tuloslaskelmaan kirjatut erät

1000 EUR	2017	2016
Tilikauden työsuoritukseen perustuvat menot	69	68
Korkotulot	-70	-85
Korkomenot	87	103
Yhteensä	86	86

Tilikauden konsernin laajaan tuloslaskelmaan kirjatut erät

1000 EUR	2017	2016
Varojen vakuutusmatemaattiset voitot / tappiot	-83	-259
Velvoitteiden vakuutusmatemaattiset voitot / tappiot	44	461
Yhteensä	-39	202

ETUUSPOHJAISTEN ELÄKEJÄRJESTELYJEN HERKKYYSANALYYSI

Seuraavassa taulukossa esitetään diskonttokoron muutosten vaikutus arvoihin.

2017

Oletus 1000 EUR	Oletuksen muutos	Rahastoidut velvoitteet	Käyvät varat	Tasearvo	Työsuori- tukseen perus- tuvat menot	Korkomenot
Diskonttauskorko 1,5 %		5 888	4 754	1134	58	16
Diskonttauskorko 2,0 %	+0,50 %	5 478	4 475	1004	53	19
Diskonttauskorko 1,0 %	-0,50 %	6 348	5 063	1284	64	12

2016

Oletus 1000 EUR	Oletuksen muutos	Rahastoidut velvoitteet	Käyvät varat	Tasearvo	Työsuori- tukseen perus- tuvat menot	Korkomenot
Diskonttauskorko 1,5 %		5 939	4 762	1177	69	17
Diskonttauskorko 2,0 %	+0,50 %	5 517	4 478	1039	62	20
Diskonttauskorko 1,0 %	-0,50 %	6 415	5 079	1336	76	13

Etuus pohjaiset eläkejärjestelyt on hoidettu ulkopuolisessa vakuutusyhtiössä, joten jaottelua järjestelyyn kuuluvien varojen käyvästä arvosta ei voida esittää.

Eläkejärjestelyihin liittyvien maksusuoritteiden odotetaan olevan 101 tuhatta euroa vuonna 2018.

Etuus pohjaisen veloitteen duraation painotettu keskiarvo on 13–18 vuotta.

Seuraavassa taulukossa esitetään diskonttaamattomien eläke-etuuksien odotettavissa oleva maturiteettijakauma.

1000 EUR	2017	2016
Alle 1 vuosi	251	240
1–10 vuotta	2 280	2 243
10–20 vuotta	2 239	2 266
20–30 vuotta	1 613	1 660
Yli 30 vuotta	1 054	1 131
Yhteensä	7 436	7 540

LASKELMISSA KÄYTETYT VAKUUTUSMATEMAATTISET OLETUKSET

%	2017	2016
Diskonttauskorko	1,5	1,5
Oletus tulevista palkankorkotuksista	2,7	2,5–2,7
Inflaatio	1,7	1,5–1,7

20 VUOKRASOPIMUKSET JA VUOKRASAAMISET

Konsernilla on ulosvuokrattuja kiinteistöjä, joiden vuokrasopimukset on luokiteltu muiksi vuokrasopimuksiksi. Kiinteistöt sisältyvät taseen aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin.

Vuokratuottoja laskutettiin tilikaudella 101 tuhatta euroa (2016: 281 tuhatta).

Vuokrasopimukseen sisältyy sekä toistaiseksi voimassa olevia että määräaikaaisia sopimuksia.

21 VASTUUT JA SITOUKUKSET

RAHOITUSLEASINGMAKSUJEN NYKYARVO

1 000 EUR	2017	2016
Rahoitusleasingvelat		
Yhden vuoden kuluessa	4 537	4 739
Vuotta pitemmän ajan ja enintään viiden vuoden kuluttua	14 228	17 043
Yli viiden vuoden kuluttua	288	2 011
Yhteensä	19 054	23 793
Tulevaisuudessa kertyvät rahoituskulut	2 573	2 945
Vähimmäisvuokrien nykyarvo	16 481	20 849
Vähimmäisvuokrien nykyarvo erääntyy seuraavasti		
Yhden vuoden kuluessa	4 068	4 403
Vuotta pitemmän ajan ja enintään viiden vuoden kuluttua	12 243	15 250
Yli viiden vuoden kuluttua	169	1 196
Yhteensä	16 481	20 849

Rahoitusleasingopimuksiin ei sisälly mitään poikkeavia indeksisidonnaisuuksia, uudistamis- tai osto-optioita.

MUUT VASTUUT JA SITOUKUKSET

1 000 EUR	2017	2016
Rekisteröidyt kiinnitykset		
Oman ja konsernin velan puolesta annetut yritysikiinnitykset	18 000 000	18 000 000
Kiinteistökiinnitykset	233 600	233 600
Vuokravastuut		
Operatiiviset leasing-sopimukset		
Yhden vuoden kuluessa	179	238
Vuotta pitemmän ajan ja enintään viiden vuoden kuluttua	200	269
Yhteensä	379	507

Operatiivisiin leasingsopimuksiin ei sisälly mitään poikkeavia indeksisidonnaisuuksia, uudistamis- tai osto-optioita.

Muut vuokravastuut		
Seuraavalla tilikaudella erääntyvät	399	430
Vuotta pitemmän ajan ja enintään viiden vuoden kuluttua	180	203
Yhteensä	580	632
Palautettavat liittymismaksut	316 860	311 845
Lainasitoumus Lakeside Network Investment Holding B.V.:lle	147	183

Konsernin pankkitilit on pantattu lainojen vakuudeksi.

22 OMA PÄÄOMA

OSAKEPÄÄOMA

Emoyhtiön tilipäätöksen liitetiedot liite 3.1. Osakepääoma on kokonaan maksettu.

SIIJOTETUN VAPAAN OMAN PÄÄOMAN RAHASTO

Sijoitetun vapaan pääoman (SVOP) rahasto sisältää muut oman pääoman luonteiset sijoitukset ja osakkeiden merkintähinnan siltä osin kun sitä ei nimenomaisen päätöksen mukaisesti merkitä osakepääomaan.

KÄYVÄN ARVON RAHASTO

Rahastoon sisältyvät myytävissä olevien omaisuserien myyntivoitot- ja tappiot.

OSAKEKOHTAINEN TULOS

Osakekohtainen tulos lasketaan jakamalla emoyhtiön omistajille kuuluva voitto tai tappio osakkeiden keskimääräisellä lukumäärällä tilikauden aikana:

	2017	2016
Emoyhtiön omistajille kuuluva voitto	43 180	-15 371 523
Osakkeiden keskimääräinen lukumäärä, kpl	100	100
Tulos €/osake, laimentamaton	432	-153 715

23 LÄHIPIIRITAPAHTUMAT

OSAKKEENOMISTAJAT

Elenia Oy:n kaikki osakkeet omistaa Elenia Holdings S.à r.l.-niminen luxemburgilainen yhtiö.

Isobritannialainen yhtiö 3i Networks Finland L.P., yhdysvaltalaiset yhtiöt GS International Infrastructure Partners II, L.P. ja GS Global Infrastructure Partners II, L.P sekä suomalainen yhtiö Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen omistavat 100 % Elenia Oy:stä.

TYTÄRYRITYKSET JA OSAKKUUSYRITYKSET

Elenia Oy omistaa kaikki Elenia Lämpö Oy:n, Elenia Palvelut Oy:n ja Elenia Finance Oyj:n osakkeet. Elenia Finance Oyj omistaa kaikki luxemburgilaisen Elenia Finance (SPPS) S.à r.l.:n osakkeet. Elenia Lämpö Oy:llä on osakkuus-yritys Oriveden Lämpö Oy, jonka osakkeista se omistaa 50 %.

YLIN JOHTO

Elenia Oy:n hallinnointi tapahtuu hallituksen kautta. Elenian ylimpään johtoon kuuluvat hallitus ja toimitusjohtaja. Elenialla ei ole ollut liiketoimia ylimpään johtoon kuuluvien henkilöiden kanssa, eikä Elenia ole myöntänyt näille henkilöille lainoja.

JOHTORYHMÄ

Elenia Oy:n ja Elenia Lämpö Oy:n johtoryhmät kuuluvat pitkään aikavälin kannustinjärjestelmän piiriin. Kannustinjärjestelmän kuvaus on esitetty liitetiedossa 6.

LIIKETOIMET

Kaikki liiketoimet tapahtuvat markkinaehtoisesti.

Konserniyhtiöllä on keskinäisiä liiketoimia, jotka liittyvät pääasiassa hallinnollisiin palveluihin. Lisäksi Elenia Palvelut Oy tuottaa Elenia-konsernille asiakaspalvelun sekä siihen liittyvät palvelut, ja Elenia Finance Oyj tuottaa konsernin yhtiöille rahoituspalveluja. Nämä liiketoiminnot on eliminoitu konsernitilinpäätöksessä.

Muut pitkäaikaiset lainat määrältään 426,4 miljoonaa euroa (2016: 542,1 miljoonaa) ovat velkoja yhtiön lopullisten omistajien omistamille yhtiöille.

Transaktiot ja avoinna olevat erät osakkuusyhtiö Oriveden Lämpö Oy:n kanssa eivät ole olennaisia.

24 TILIKAUDEN PÄÄTTYMISEN JÄLKEISET TAPAHTUMAT

Yhteenliittymä, johon kuuluvat Allianz Capital Partners ("ACP") Allianz Groupin puolesta, Macquarie Infrastructure and Real Assets ("MIRA") sekä Valtion Eläkerahasto ("VER") on sopinut 13. joulukuuta 2017 Elenia-konsernia koskevasta yrityskaupasta GS Infrastructure Partnersin, 3i:n sekä Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarisen kanssa.

Yrityskauppa ei vaikuta Elenia Oy:n taloudelliseen asemaan 31.12.2017.

25 RAHOITUSRISKIEN HALLINTA

Rahoitusriskien hallinta perustuu seuraaviin periaatteisiin.

Hallituksen hyväksymä Konsernin rahoituspolitiikka määrittelee rahoitusriskien hallinnan hallintomallin, vastuut sekä prosessit riskien ja riskienhallinnan raportointiseksi. Rahoituspolitiikassa määritellään riskienhallinnan periaatteet valuutta-, likviditeetti-, korko- ja vastapuoliriskien osalta. Myös voimassa olevat lainajärjestelyt sisältävät ohjeita ja rajoituksia rahoitusriskien hallintaan. Elenia Finance Oyj vastaa konsernin rahoitusriskien hallinnasta.

RAHAVARAT JA KÄYTTÄMÄTTÖMÄT LUOTTOLIMIITIT

31.12.2017

1 000 EUR

	Limittin määrä	Käytössä	Käyttämätön määrä	Erääntyminen
Capex-limitti	350 000	-	350 000	1-5 vuotta
Käyttöpääomaliimitti	60 000	-	60 000	1-5 vuotta
Likviditeettiliimitti	60 000	-	60 000	1-5 vuotta
Rahavarat			24 519	
Yhteensä	470 000	-	494 519	

JÄLLEENRAHOITUSRISKI

Elenia Finance Oyj laskee liikkeeseen joukkovelkakirjalainoja ja velkakirjalainoja. Joukkovelkakirjalainat lasketaan liikkeeseen 3 miljardin euron EMTN-ohjelman alla ja ne listataan Lontoon pörssissä. Velkakirjalainoja ei ole listattu ja ne on suunnattu pääasiassa yhdysvaltalaisille sijoittajille.

Yhtiöllä ei ollut tilinpäätöshetkellä nostoja kansainvälisten pankkien myöntämistä luottolimiiteistä (2016: 22,0 miljoonaa euroa). Yhtiöllä on heikommalla etuoikeudella olevat yhteensä 426,4 miljoonan euron muut pitkäaikaiset lainat.

VALUUTTARISKI

Elenian toiminta-alueena on Suomi, joten toiminta tapahtuu pääosin euroissa. Elenian valuuttariski koostuu muissa kuin euroissa olevista raaka-aineiden ja palvelujen ostoista. Muissa valuutoissa kuin euroissa tapahtuvat raaka-aineiden ja palveluiden ostot vaikuttavat Elenian tulokseen ja kassavirtaan heikentävästi näiden valuuttojen vahvistuessa euroa vastaan. Ostotoiminnan keskittyessä tällä hetkellä pääosin Suomeen on hankintaan liittyvä valuuttakurssiriski kuitenkin vähäinen.

Valuuttariskin hallinnoimisesta on olemassa menettelyohje osana johtoryhmän hyväksymää verkkoliiketoiminnan hankintapolitiikkaa. Toimintaohjeiden mukaan tulosvaikutteiset valuuttakurssiriskit suojataan joko toiminnallisin keinoin valuuttakurssilausekkeilla tai mikäli tämä ei ole mahdollista rahoitusosaston tekemillä termiinisopimuksilla.

Liikevoitto sisältää -0,1 tuhatta euroa valuuttakurssimuutoksia (2016: -3,7). Rahoituskuluihin sisältyy -1,9 tuhatta euroa valuuttakurssimuutoksia (2016: -2,8). Vuoden 2017 lopussa valuuttariski koostui Englannin punta, Ruotsin kruunu ja Yhdysvaltain dollari määräisistä ostoveljoista, joiden vasta-arvo yhteensä oli 14,2 tuhatta euroa.

LIKVIDITEETIRISKI

Likviditeettiriskillä tarkoitetaan sitä, että konsernilla ei olisi riittävästi likvidejä varoja toiminnan rahoittamiseksi, koronmaksuun ja lainojen lyhen-nyksiin.

Likviditeettiriskin hallinnointi jaetaan lyhytaikaiseen ja pitkäaikaiseen likviditeetin hallintaan. Lyhytaikaista likviditeettiriskiä hallinnoidaan kassasuunnittelulla, jossa otetaan huomioon kahden viikon ennakoitujen myyntisaatavat, ostolaskut ja muut tiedossa olevat menot. Pitkäaikaisen likviditeetin riittävyttä tarkastellaan kuukausittain tehtävällä 12 kuukauden ennusteella.

Huhtikuussa 2017 Elenia Oy:n tytäryhtiö Elenia Finance Oyj laski liikkeeseen yhteensä 138,5 miljoonan euron velkakirjalainat, joista 78,5 miljoonaa euroa erääntyy vuonna 2028 ja 60,0 miljoonaa euroa vuonna 2032. Syyskuussa 2017 Elenia Finance Oyj laski liikkeeseen 75 miljoonan euron joukkovelkakirjalainan, joka erääntyy vuonna 2034. Elenia Finance Oyj käytti velkakirjoista saamansa varat kokonaan omistamaansa tytäryhtiöön, Elenia Finance (SPPS) S.à r.l.:iin, tekemäänsä pääomasijoitukseen. Elenia Finance (SPPS) S.à r.l. sijoitti varat Elenia Holdings S.à r.l.:iin heikommalla etuoikeu-

della olevaan voitto-osuusinstrumenttiin (SPPS). Elenia Holdings S.à r.l. sijoitti kyseisestä instrumentista saamansa varat Elenia Oy:öön pääoman lisäyksenä. Elenia Oy käytti saamansa varat mm. rahoituslaitoslainojensa pois maksamiseen sekä investointien rahoittamiseen.

Joukkovelkakirjalainat on listattu Lontoon pörssissä. Elenia Oy, Elenia Lämpö Oy ja Elenia Palvelut Oy ovat antaneet 1 528,5 miljoonan euron omavelkaiset takaukset rahoituslaitoslainojen, joukkovelkakirjalainojen sekä velkakirjojen vakuudeksi. Lainoissa on velvoite ylläpitää

korkokuluihin ja velkaisuuteen liittyviä taloudellisia tunnuslukuja, jotka ovat tyypillisiä vastaavissa järjestelyissä. Velvoitteet täytettiin vuoden 2017 aikana. Elenia Finance Oyj seuraa rahoitusmarkkinoita, jotta lainojen jälle-rahoituksen toteuttaminen tehdään sopivana ajankohtana kuitenkin hyvissä ajoin ennen nykyisen pankkilainan erääntymistä.

Alla olevassa taulukossa on esitetty konsernin sopimukseen perustuvien rahoitusvelkojen maturiteettijakauma.

LAINOJEN MATURITEETTIJAKAUMA

31.12.2017

1000 EUR	Efektiivinen korkokanta %	Maturiteetti			Yhteensä
		Alle 1 vuosi	1-5 vuotta	Yli 5 vuotta	
Lainat rahoituslaitoksilta	-	-	-	-	-
Joukkovelkakirjalainat	2,97 %	-	500 000	510 000	1 010 000
Velkakirjalainat	2,71 %	-	-	518 500	518 500
Muut pitkäaikaiset lainat	11,55 %	-	-	426 385	426 385
Rahoitusleasingvastuut		-	12 243	169	12 412
Pitkäaikaiset korolliset velat yhteensä					1 967 297
Rahoitusleasingvastuut		4 068	-	-	4 068
Lyhytaikaiset korolliset velat yhteensä					4 068
Ostovelat		12 120	-	-	12 120
Lyhytaikaiset korottomat velat yhteensä					12 120
Velat yhteensä		16 189	512 243	1 455 054	1 983 486

LAINOJEN MATURITEETTIJAKAUMA

31.12.2016

1000 EUR	Efektiivinen korkokanta %	Maturiteetti			Yhteensä
		Alle 1 vuosi	1-5 vuotta	Yli 5 vuotta	
Lainat rahoituslaitoksilta	0,84 %	-	22 000	-	22 000
Joukkovelkakirjalainat	3,00 %	-	500 000	435 000	935 000
Velkakirjalainat	2,90 %	-	-	380 000	380 000
Muut pitkäaikaiset lainat	10,95 %	-	-	542 116	542 116
Rahoitusleasingvastuut		-	15 250	1 196	16 445
Pitkäaikaiset korolliset velat yhteensä					1 895 561
Rahoitusleasingvastuut		4 403	-	-	4 403
Ostovelat		22 462	-	-	22 462
Lyhytaikaiset korolliset velat yhteensä					4 403
Velat yhteensä		26 865	537 250	1 358 311	1 922 426

KORKORISKI

Elenia altistuu korkoriskille lähinnä korollisten nettovelkojensa kautta. Yhtiön korkoriskin hallinnan tavoitteena on vähentää korkokulujen vaihtelua tuloslaskelmassa. Konsernirahoitus hallinnoi konsernin korkoriskipositiota.

Korkoriskiä hallinnoidaan solmimalla koronvaihtosopimuksia ja nostamalla lainaa kiinteäkorkoisena. Tilinpäätöshetkellä nostettuna olevista lainoista 98 % (2016: 96 %) oli kiinteäkorkoisia.

Tilinpäätöshetkellä markkinakorkojen +/- 0,5 prosenttiyksikön muutoksella olisi +/- 0,0 miljoonan euron (+/-0,0) vaikutus korollisiin lainoihin.

LUOTTO- JA VASTAPUOLIRISKI

Sähköverkkoyhtiöiden sähköverkkolupa perustuvasta alueellisesta monopolista johtuen asiakkaille ei ole mahdollisuutta valita, minkä verkkoyhtiön sähköverkkoon he liittyvät. Tämän vuoksi paikallinen verkkoyhtiö tarjoaa aina sähköverkkopalvelut, pois lukien sähköntuotantoasiakkaat, joilla on sähkömarkkinalain mukaan mahdollisuus valita sähköverkkoyhtiö, jonka sähköverkkoon liittyä.

Sähkönsiirtopalvelun laskutus perustuu mitattuun kulutukseen sekä julkisen verkkopalveluhinnaston mukaisten siirtotariffien hintoihin. Laskutusjaksot ovat kuukausi tai joka toinen kuukausi. Mikäli asiakkaat eivät

maksa laskua, on yhtiöllä oikeus maksumuistutusten lähettämisen jälkeen keskeyttää sähkötoimitus.

Asiakkaisiin liittyvä maksuriski muodostuu kaukolämpöliiketoiminnassa toimitetun lämmön ja laskutusjakson välisestä erosta. Luottoriskiä vähentää kuukausilaskutuksen käyttäminen.

Hyväksytyt rahoituksen vastapuolia ovat voimassaolevassa lainasopimuksessa hyväksytyt vastapuolet ja erikseen hallituksen hyväksymät vastapuolet.

MYYNTISAAMISET

Konsernin myyntisaamiset olivat tilinpäätöshetkellä 22,3 miljoonaa euroa (2016: 21,5 miljoonaa). Myyntisaamisten vakuudeksi on vastaanotettu 0,2 miljoonaa euroa vakuuksia (2016: 0,3 miljoonaa).

MYYNTISAAMISTEN IKÄJAKAUMA

1 000 EUR	2017	2016
Erääntymättömät	16 890	15 156
1-90 päivää erääntyneet	4 567	5 090
91-180 päivää erääntyneet	324	319
yli 180 päivää erääntyneet	1 213	1 282
Yhteensä	22 994	21 847
Epävarmat saamiset	-734	-333
Yhteensä	22 261	21 513

VOLYYMI- JA HINTARISKIT

Sähköverkkoliiketoimintaan ei sen luvanvaraisuuden vuoksi liity erityisiä volyymi- tai hintariskejä.

Kaukolämpöliiketoiminnassa keski- ja kuukausilämpötilojen vaihtelut aiheuttavat volyyimiriskiä. Vuotuiset vaihteluvälit ovat kuitenkin maksimissaan vain noin 10 %. Alhaisen volyymin aikana konsernin lämmöntuotantokustannukset myytyä yksikköä kohden ovat kuitenkin alhaisemmat, joka tasaa volyyimiriskiä. Konsernilla on oikeus muuttaa kaukolämpöhintojaan kuukauden irtisanomisajalla. Tällä tasataan tuotantokustannusten hintariskiä.

PÄÄOMAHALLINTA

Sähköverkko- ja lämpöliiketoiminta ovat pääomavaltaisia, josta syystä toiminnassa on varmistuttava riittävästä pääomasta liiketoiminnan tarpeisiin. Liiketoiminnan suunnitteluun kuuluu käytettävissä olevan pääoman riittävyyden tarkastelu suhteessa liiketoiminnasta ja toimintaympäristöstä aiheutuviin riskeihin.

26 KONSERNIN TULOSLASKELMA (OIKAISTU VERTAILUKELPOISUUDEN PARANTAMISEKSI)

1000 EUR	Liitetieto	1.1.-31.12.2017	1.1.-31.12.2016
Liikevaihto		338 806	315 325
Liikevaihtoon sisältyvät poikkeukselliset erät		-200	-3 169
Muut liiketoiminnan tuotot	5	3 620	3 394
Materiaalit ja palvelut		-112 494	-110 193
Työsuhteista johtuvat kulut	6	-21 723	-20 572
Muut liiketoiminnan kulut	5	-20 503	-19 695
Liiketoiminnan kulut yhteensä		-154 720	-150 460
Liiketoiminnan kuluihin sisältyvät poikkeukselliset erät		-154	-4 142
Liiketoiminnan kuluihin sisältyvät kertaluonteiset erät		-2 658	-521
Osuus osakkuusyhtiöiden tuloksista	8	164	181
Käyttökate		187 870	168 440
Käyttökate ilman poikkeuksellisia ja kertaluonteisia eriä		190 882	176 273
Poistot ja arvonalentumiset	7	-86 280	-83 640
Liikevoitto		101 590	84 800
Liikevoitto ilman poikkeuksellisia ja kertaluonteisia eriä		104 602	92 633

Ylläolevan laskelman tarkoituksena on havainnollistaa liiketoiminnan normalisoitua kannattavuutta ilman poikkeuksellisten ja kertaluonteisten erien vaikutusta (erät, jotka rahoitussopimuksessa on määritelty "poikkeukselliseksi tai kertaluonteiseksi"). Konsernin kovenanttilaskelmat laaditaan ilman poikkeuksellisten ja kertaluonteisten erien vaikutusta.

Vuonna 2017 yhteensä 200 tuhatta euroa (2016: 7 280 tuhatta) on määritelty poikkeukselliseksi kuluksi myrskyjen voimakkuuden perusteella. Tämä summa koostuu asiakkaille sähkökatkoista maksetuista korvauksista 200 tuhatta euroa (2016: 3 169 tuhatta), jotka on kirjattu liikevaihtoon vähennykseksi. Vuonna 2017 ei ollut muita poikkeuksellisia vikojen korjaukseen liittyviä kuluja (2016: 4 110 tuhatta). Lisäksi vuonna 2017 määriteltiin poikkeukselliseksi kuluksi 154 tuhatta euroa (2016: 32 tuhatta) muita liiketoiminnan kuluja.

Vuonna 2017 liiketoiminnan kuluihin sisältyi 2 658 tuhatta euroa kertaluonteisiksi määriteltyjä kuluja. Erä koostuu pääosin vanhojen saamisten alaskirjauksesta, Elenian Helsingin toimiston tulevien vuosien vuokravastuuvarauksen purkamisesta sekä muista kertaluonteisiksi määritellyistä kuluista.

Vuonna 2016 liiketoiminnan kuluihin sisältyi 521 tuhatta euroa kertaluonteisiksi määriteltyjä kuluja. Erä koostuu pääosin Elenia Palvelut Oy:n toimintojen uudelleen organisointiin liittyvistä kuluista (1 163 tuhatta euroa), Elenian Helsingin toimiston tulevien vuosien vuokravastuista (803 tuhatta euroa) sekä liittymismaksujen tulevien vuosien palautusvarauksen peruutuksesta (2 362 tuhatta euroa kertaluonteista tuottoa).

EMOYHTIÖN TILINPÄÄTÖS

EMOYHTIÖN TULOSLASKELMA

EUR	Liitetieto	1.1.-31.12.2017	1.1.-31.12.2016
Liikevaihto	1.1	263 112 952,23	241 089 114,15
Liiketoiminnan muut tuotot	1.2	2 162 163,02	1 967 575,67
Materiaalit ja palvelut	1.3	-71 670 430,24	-70 390 293,32
Henkilöstökulut	1.4	-11 432 139,52	-9 815 445,61
Poistot ja arvonalentumiset	1.5	-104 299 659,99	-102 374 459,30
Liiketoiminnan muut kulut	1.6	-26 169 674,24	-28 066 840,63
Liikevoitto		51 703 211,26	32 409 650,96
Rahoitustuotot ja -kulut	1.7	-269 549 822,38	-319 417 048,02
Tulos ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja		-217 846 611,12	-287 007 397,06
Tilinpäätössiirrot	1.8		
Poistoeron muutos		4 334 947,20	41 498 481,11
Konserniavustukset		-26 613 000,00	-22 396 200,00
Tuloverot	1.9	-6 316 243,35	-9 715 865,06
Tilikauden tulos		-246 440 907,27	-277 620 981,01

EMOYHTIÖN TASE

EUR	Liitetieto	31.12.2017	31.12.2016
VASTAAVAA			
Pysyvät vastaavat			
Aineettomat hyödykkeet	2.1		
Aineettomat oikeudet		12 464 297,61	11 025 411,51
Muut pitkävaikutteiset menot		523 333 900,76	558 087 392,70
		535 798 198,37	569 112 804,21
Aineelliset hyödykkeet	2.2		
Maa- ja vesialueet		2 014 262,69	1 998 953,49
Rakennukset ja rakennelmat		344 560,69	371 249,38
Sähköverkosto		1 222 565 324,24	1 161 828 957,13
Koneet ja kalusto		15 141 379,28	12 038 378,80
Muut aineelliset hyödykkeet		4 087,03	4 968,31
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat		21 223 849,56	18 715 162,35
		1 261 293 463,49	1 194 957 669,46
Sijoitukset	2.3		
Konserniyhtiöiden osakkeet ja osuudet		240 310 968,62	240 310 968,62
Muut osakkeet ja osuudet		244 801,98	245 207,69
		240 555 770,60	240 556 176,31
Pysyvät vastaavat yhteensä		2 037 647 432,46	2 004 626 649,98
Vaihtuvat vastaavat			
Pitkäaikaiset saamiset	2.4		
Lainasaamiset ulkopuolisilta		353 000,00	317 000,00
Lainasaamiset konserniyrityksiltä		2 400 000,00	2 400 000,00
Laskennallinen verosaaminen		12 671 982,91	18 966 256,30
		15 424 982,91	21 683 256,30
Lyhytaikaiset saamiset	2.4		
Myyntisaamiset		21 178 871,33	19 598 015,10
Saamiset saman konsernin yrityksiltä		2 469 142,17	248 976,32
Muut saamiset		199 164,54	1 410 064,76
Siirtosaamiset		30 118 047,22	27 540 508,69
		53 965 225,26	48 797 564,87
Rahat ja pankkisaamiset	2.4	23 421 464,10	14 762 565,23
Vaihtuvat vastaavat yhteensä		92 811 672,27	85 243 386,40
VASTAAVAA YHTEENSÄ		2 130 459 104,73	2 089 870 036,38

EMOYHTIÖN TASE

EUR	Liitetieto	31.12.2017	31.12.2016
VASTATTAVAA			
Oma pääoma	3.1		
Osakepääoma		2 500,00	2 500,00
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto		1 527 828 000,00	1 314 328 000,00
Edellisten tilikausien voitto (+) / tappio (-)		-1 627 490 187,59	-1 349 869 206,58
Tilikauden tulos		-246 440 907,27	-277 620 981,01
		-346 100 594,86	-313 159 687,59
Kertynyt poistoero	3.2	253 320 875,17	257 655 822,37
Varaukset	3.3	1 528 500 000,00	1 315 803 392,52
Vieras pääoma	3.4		
Pitkäaikainen vieras pääoma			
Liittymismaksut		203 885 276,92	204 259 016,02
Lainat rahoituslaitoksilta		-	22 000 000,00
Muut pitkäaikaiset lainat		427 321 869,94	542 894 876,44
		631 207 146,86	769 153 892,46
Lyhytaikainen vieras pääoma			
Ostovelat		10 352 327,97	17 128 535,68
Velat saman konsernin yrityksille		11 244 302,04	4 962 890,69
Muut lyhytaikaiset velat		27 733 998,84	23 559 023,85
Siirtovelat		14 201 048,71	14 766 166,40
		63 531 677,56	60 416 616,62
Vieras pääoma yhteensä		694 738 824,42	829 570 509,08
VASTATTAVAA YHTEENSÄ		2 130 459 104,73	2 089 870 036,38

EMOYHTIÖN RAHOITUSLASKELMA

EUR	1.1.-31.12.2017	1.1.-31.12.2016
Liiketoiminnan rahavirta		
Voitto ennen satunnaisia eriä	-217 846 611,12	-287 007 397,06
Oikaisut		
Suunnitelman mukaiset poistot	104 299 659,99	102 374 459,30
Rahoitustuotot ja -kulut	269 549 822,38	319 417 048,02
Muut oikaisut	85 821,82	655 617,02
Rahavirta ennen käyttöpääoman muutosta	156 088 693,07	135 439 727,28
Käyttöpääoman muutos:		
Lyhytaikaisten korottomien liikesaamisten lisäys (-)/vähennys(+)	-3 419 870,59	245 544,18
Lyhytaikaisten korottomien velkojen lisäys(+)/vähennys(-)	4 873 542,30	-7 343 378,66
Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja	157 542 364,78	128 341 892,80
Maksetut korot	-42 660 816,89	-61 963 808,62
Saadut korot	228 355,28	273 417,54
Muut rahoituserät	-3 349 270,45	2 090 097,36
Liittymismaksujen palautukset	-373 739,10	-211 462,46
Maksetut välittömät verot	-10 875,12	-14 632,01
Liiketoiminnan rahavirta	111 376 018,50	68 515 504,61
Investointien rahavirta		
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-139 253 170,03	-114 903 260,89
Investointien rahavirta	-139 253 170,03	-114 903 260,89
Rahoituksen rahavirta		
Lyhytaikaisten lainojen vähennys	-	-30 000 000,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-149 531 749,60	-167 124 653,95
Lainasaamisten muutos	-36 000,00	-572 000,00
Saadut ja maksetut konserniavustukset	-27 396 200,00	-16 494 650,00
Sijoitetun vapaan oman pääoman lisäys	213 500 000,00	257 000 000,00
Rahoituksen rahavirta	36 536 050,40	42 808 696,05
Rahavarojen muutos, lisäys (+) / vähennys (-)	8 658 898,87	-3 579 060,23
Rahavarat tilikauden alussa	14 762 565,23	18 341 625,46
Rahavarat tilikauden alussa + muutos	23 421 464,10	14 762 565,23
Rahavarat tilikauden lopussa	23 421 464,10	14 762 565,23

Rahavarat muodostuvat pankkitalletuksista.

EMOYHTIÖN TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

TILINPÄÄTÖKSEN LAADINTAPERIAATTEET

Elenia Oy:n tilinpäätös on laadittu Suomen kirjanpitolain säännösten ja suomalaisen tilinpäätöskäytännön mukaisesti.

Aineeton ja aineellinen käyttöomaisuus on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu tasapoistoina käyttöomaisuushyödykkeen taloudellisen vaikutusajan perusteella.

Suunnitelman mukaiset poistoajat eri hyödykeryhmille:

Aineettomat oikeudet	3–30 vuotta
Liikearvo	5–15 vuotta
Muut pitkävaikutteiset menot	5–25 vuotta
Rakennukset ja rakennelmat	15–50 vuotta
Sähkön siirtoverkko	25–40 vuotta
Sähkön jakeluverkko	10–30 vuotta
Koneet ja kalustot	3–30 vuotta

1.1.2008 alkaen liittymismaksut eivät ole enää olleet palautuskelpoisia ja sen vuoksi ne sisältyvät liikevaihtoon. Aikaisemmin liittymismaksut ovat sisältyneet pitkäaikaisiin velkoihin.

Ulkomaanrahan määräiset erät ja johdannaissopimukset

Ulkomaanrahan määräiset liiketapahtumat kirjataan tapahtumahetken kurssiin. Tilinpäätöshetkellä taseessa olevat ulkomaanrahan määräiset saatavat ja velat muunnetaan tilinpäätöspäivän kurssiin. Mahdolliset kurssierot sisältyvät rahoituksen tuottoihin ja kuluihin tai liiketoiminnan muihin kuluihin erän luonteen mukaisesti.

Laskennalliset verot

Yhtiö on kirjannut laskennallisen verosaamisen vuosilta 2011–2013 kirjaamista tappioista. Verosaaminen voidaan hyödyntää 10 seuraavan vuoden aikana sen kirjaamisesta verotettavaa tuloa vastaan. Laskennalliset verot on merkitty taseeseen.

1 TULOSLASKELMAN LIITETIEDOT

1.1 Liikevaihto

1000 EUR	2017	2016
Sähkön siirtotuotot	247 075	227 040
Urakointituotot	2 447	3 693
Liittymismaksutuotot	11 668	10 328
Muut myyntituotot	2 370	3 277
Vakiokorvaukset ja muut hyvitykset	-446	-3 248
Yhteensä	263 113	241 089

1.2 Liiketoiminnan muut tuotot

1000 EUR	2017	2016
Vuokratuotot	33	222
Käyttöomaisuuden myyntivoitot	94	22
Muut tuotot	2 034	1 724
Yhteensä	2 162	1 968

1.3 Materiaalit ja palvelut

1000 EUR	2017	2016
Sähkön siirtokulut	-38 221	-32 130
Häviösähkön hankinta	-9 429	-9 568
Vieraat palvelut	-22 991	-27 532
Muut materiaalit ja palvelut	-1 029	-1 161
Yhteensä	-71 670	-70 390

1.4 Henkilöstökulut

1000 EUR	2017	2016
Henkilöstö keskimäärin tilikaudella	176	185
Palkat ja palkkiot	-9 463	-7 967
Eläkevakuutusmaksut	-1 259	-1 415
Lakisääteiset henkilösivukulut	-710	-434
Yhteensä	-11 432	-9 815

TOIMITUSJOHTAJAN PALKAT JA PALKKIOT

1000 EUR	2017	2016
Palkat ja muut lyhytaikaiset työsuhde-etuudet	-253	-251
Muut pitkäaikaiset työsuhde-etuudet	-184	-119
Palkkoihin ja työsuhde-etuuksiin kohdistuvat maksupohjaiset eläkemaksut	-79	-93
Yhteensä	-515	-463

1.5 Poistot ja arvonalentumiset

1000 EUR	2017	2016
Arvonalentumiset	-3 198	-4 195
Aineettomat oikeudet	-1 405	-1 842
Muut pitkävaikutteiset menot	-34 806	-34 668
Rakennukset ja rakennelmat	-28	-28
Sähköverkko	-61 824	-58 988
Koneet ja kalusto	-3 039	-2 654
Yhteensä	-104 300	-102 374

1.6 Liiketoiminnan muut kulut

1000 EUR	2017	2016
Vuokrakulut	-6 768	-7 342
Käyttöomaisuuden myyntitappiot	-38	-6
Muut ulkopuoliset palvelut	-13 831	-14 840
Muut liiketoiminnan kulut	-5 533	-5 879
Yhteensä	-26 170	-28 067

Tilintarkastuspalkkiot 1 000 EUR

Tilintarkastus	-178	-156
Veropalvelut	-13	-287
Muut palvelut	-23	-688
Yhteensä	-215	-1 132

1.7 Rahoitustuotot ja -kulut

1000 EUR	2017	2016
Korko- ja muut rahoitustuotot		
Saman konsernin yrityksiltä	2 922	2 353
Muut korkotuotot	185	230
Yhteensä	3 107	2 583

Korko- ja muut rahoituskulut

Varaus tytäryhtiö Elenia Finance Oyj:n joukkovelkakirjalainojen takauksesta	-213 500	-257 000
Korkokulut	-54 462	-63 737
Muut rahoituskulut	-4 695	-1 264
Yhteensä	-272 657	-322 000

Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä   **-269 550**   **-319 417**

1.8 Tilinpäätössiirrot

1000 EUR	2017	2016
Poistoeron muutos	4 335	41 498
Saatu konserniavustus	887	104
Maksettu konserniavustus	-27 500	-22 500
Yhteensä	-22 278	19 102

1.9 Tuloverot

1000 EUR	2017	2016
Tuloverot tilikaudelta	-22	-2
Edellisten tilikausien verojen oikaisu	-	0
Laskennallisten verojen muutokset	-6 294	-9 714
Yhteensä	-6 316	-9 716

2 TASEEN VASTAAVIEN LIITETIEDOT

2.1 Aineettomat hyödykkeet

AINEETTOMAT OIKEUDET

1000 EUR	2017	2016
Hankintameno 1.1.	22 682	21 519
Lisäykset	2 076	1 163
Hankintameno tilinpäätöshetkellä	24 758	22 682
Kertyneet poistot 1.1.	-11 656	-11 072
Suunnitelman mukaiset poistot	-637	-584
Kirjanpitoarvo tilinpäätöshetkellä	12 464	11 025

MUUT PITKÄVAIKUTTEISET MENOT

1000 EUR	2017	2016
Hankintameno 1.1.	745 784	741 781
Lisäykset	820	4 003
Hankintameno tilinpäätöshetkellä	746 604	745 784
Kertyneet poistot 1.1.	-187 697	-151 771
Suunnitelman mukaiset poistot	-35 574	-35 926
Kirjanpitoarvo tilinpäätöshetkellä	523 334	558 087

2.2 Aineelliset hyödykkeet

MAA- JA VESIALUEET

1000 EUR	2017	2016
Hankintameno t.l.	1 999	1 999
Lisäykset	15	-
Hankintameno tilinpäätöshetkellä	2 014	1 999
Kirjanpitoarvo tilinpäätöshetkellä	2 014	1 999

RAKENNUKSET JA RAKENNELMAT

1000 EUR	2017	2016
Hankintameno t.l.	3 119	3 119
Hankintameno tilinpäätöshetkellä	3 119	3 119
Kertyneet poistot t.l.	-2 748	-2 721
Suunnitelman mukaiset poistot	-27	-27
Kirjanpitoarvo tilinpäätöshetkellä	345	371

SÄHKÖVERKKO

1000 EUR	2017	2016
Hankintameno t.l.	1 884 592	1 779 832
Lisäykset	125 759	114 985
Vähennykset	-9 207	-10 225
Hankintameno tilinpäätöshetkellä	2 001 143	1 884 592
Kertyneet poistot t.l.	-722 763	-669 805
Vähennykset	6 009	6 030
Suunnitelman mukaiset poistot	-61 824	-58 988
Kirjanpitoarvo tilinpäätöshetkellä	1 222 565	1 161 829

KONEET JA KALUSTO

1000 EUR	2017	2016
Hankintameno t.l.	54 538	52 742
Lisäykset	6 281	1 796
Vähennykset	-140	-
Hankintameno tilinpäätöshetkellä	60 679	54 538
Kertyneet poistot t.l.	-42 500	-39 846
Vähennykset	1	-
Suunnitelman mukaiset poistot	-3 039	-2 654
Kirjanpitoarvo tilinpäätöshetkellä	15 141	12 038

MUUT AINEELLISET HYÖDYKKEET

1000 EUR	2017	2016
Hankintameno t.l.	56	56
Hankintameno tilinpäätöshetkellä	56	56
Kertyneet poistot t.l.	-51	-50
Suunnitelman mukaiset poistot	-1	-1
Kirjanpitoarvo tilinpäätöshetkellä	4	5

ENNAKKOMAKSUT JA KESKENERÄISET HANKINNAT

1000 EUR	2017	2016
Hankintameno t.l.	18 715	21 467
Tilikauden lisäykset	137 459	119 191
Tilikauden vähennykset	-134 951	-121 943
Kirjanpitoarvo tilinpäätöshetkellä	21 224	18 715

2.3 Sijoitukset

KONSERNIYHTIÖIDEN OSAKKEET JA OSUUDET

1000 EUR	2017	2016
Hankintameno t.l.	240 311	240 311
Hankintameno tilinpäätöshetkellä	240 311	240 311
Kirjanpitoarvo tilinpäätöshetkellä	240 311	240 311

MUUT OSAKKEET JA OSUUDET

1000 EUR	2017	2016
Hankintameno t.l.	245	247
Vähennykset	0	-2
Hankintameno tilinpäätöshetkellä	245	245
Kirjanpitoarvo tilinpäätöshetkellä	245	245

MUUT SIIJOITUKSET

1000 EUR	2017	2016
Hankintameno t.l.	-	157
Vähennykset	-	-157
Hankintameno tilinpäätöshetkellä	0	0
Kirjanpitoarvo tilinpäätöshetkellä	0	0

2.4 Saamiset

PITKÄAIKAISET SAAMISET

1000 EUR	2017	2016
Lainasaamiset ulkopuolisilta	353	317
Lainasaamiset konserniyrityksiltä	2 400	2 400
Laskennallinen verosaaminen	12 672	18 966
Pitkäaikaiset saamiset yhteensä	15 425	21 683

LYHYTAIKAISET SAAMISET

Saamiset konserniyrityksiltä

1000 EUR	2017	2016
Myyntisaamiset	9	3
Siirtosaamiset	1 573	143
Konserniavustussaaminen	887	104
Saamiset konserniyrityksiltä yhteensä	2 469	249

Saamiset ulkopuolisilta

1000 EUR	2017	2016
Myyntisaamiset	21 179	19 598
Muut lyhytaikaiset saamiset	199	1 410
Siirtosaamiset	30 118	27 541
Saamiset ulkopuolisilta yhteensä	51 496	48 549

Lyhytaikaiset saamiset yhteensä

Saamiset yhteensä **69 390** **70 481**

Rahat ja pankkisaamiset **23 421** **14 763**

3 TASEEN VASTATTAVIEN LIITETIEDOT

3.1 Oma pääoma

1000 EUR	2017	2016
Osakepääoma	3	3
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto 1.1.	1 314 328	1 057 328
Muutos (+/-)	213 500	257 000
Sijoitetun oman pääoman rahasto 31.12.	1 527 828	1 314 328
Edellisten tilikausien voitto 1.1.	-1 627 490	-1 349 869
Tilikauden voitto/ tappio	-246 441	-277 621
Oma pääoma yhteensä	-346 101	-313 160

Yhtiön oma pääoma on negatiivinen, eikä yhtiöllä ei ole jakokelpoisia varoja. Osakepääoma on menetetty, mikä on kirjattu kaupparekisteriin 16.9.2015.

3.2 Kertynyt poistoero

1000 EUR	2017	2016
Kertynyt poistoero	253 321	257 656

Laskennallinen vero, joka sisältyy kertyneeseen poistoeroon 50 664 175 euroa.

3.3 Pakolliset varaukset

1000 EUR	2017	2016
Varaus tytäryhtiö Elenia Finance Oyj:n joukkovelkakirjalainojen takauksesta	1 528 500	1 315 000
Varaus tulevien vuosien vuokravastuista	-	803
Varaukset yhteensä	1 528 500	1 315 803

3.4 Vieras pääoma

PITKÄAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA

1000 EUR	2017	2016
Liittymismaksut 1.1	204 259	204 470
Liittymismaksujen palautukset	-374	-211
Liittymismaksut tilinpäätöshetkellä	203 885	204 259
Capex-facility	-	22 000
Muut pitkäaikaiset velat	937	779
Muut pitkäaikaiset lainat, yli 5 vuoden päästä erääntyvät	426 385	542 116
Pitkäaikainen vieras pääoma yhteensä	631 207	769 154

LYHYTAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA

1000 EUR	2017	2016
Ostovelat	10 352	17 129
Muut lyhytaikaiset velat	27 734	23 559
Siirtovelat		
Palkat ja sosiaalikulut	5 330	3 269
Muut siirtovelat	8 871	11 497
Yhteensä	14 201	14 766
Lyhytaikaiset velat konserniyhtiöille		
Ostovelat	14	-
Konserni pankkitili	10 192	3 538
Muut lyhytaikaiset velat	1 038	1 425
Yhteensä	11 244	4 963
Lyhytaikaiset velat	63 532	60 417
Vieras pääoma yhteensä	694 739	829 571

3.5 Takaukset ja vastuut

1000 EUR	2017	2016
Yrityskiinnitykset		
Oman ja konsernin velan puolesta annetut	4 500 000	4 500 000
Kiinteistökiinnitykset	206 600	206 600
Leasing sopimukset		
Yhden vuoden kuluessa	4 576	4 989
Vuotta pitemmän ajan ja enintään viiden vuoden kuluttua	14 252	17 081
Yli viiden vuoden kuluttua	288	2 011
Yhteensä	19 116	24 081
Muut vuokravastuut		
Seuraavalla tilikaudella erääntyvät	285	351
Vuotta pitemmän ajan ja enintään viiden vuoden kuluttua	0	8
Yhteensä	285	359
Muut vastuut		
Taseen ulkopuoliset liittymismaksut	85 114	85 114
Lainasitoumus LNI Holding B.V.:lle	147	183

Konsernin pankkitilit on pantattu lainojen vakuudeksi.

Osakkeet ja osuudet

	Osuus	Äänioikeus	Omistusosuus	Osakkeiden nimellisarvo 1000 EUR	Osakkeiden kirjanpitoarvo 1000 EUR
Tytäryhtiö					
Elenia Lämpö Oy	100 %	100 %	100 %	239 659	239 659
Elenia Finance Oyj	100 %	100 %	100 %	80	80
Elenia Palvelut Oy	100 %	100 %	100 %	572	572
Muut osakkeet ja osuudet				245	245
				240 556	240 556

SÄHKÖVERKKOLIIKETOIMINNAN ERIYTETTY TULOSLASKELMA

1 000 EUR

	1.1.-31.12.2017	1.1.-31.12.2016
Liikevaihto	261 461	238 647
Muut liiketoiminnan tuotot	2 039	1 724
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		
Ostot tilikauden aikana		
Häviösähkön hankinta	-9 412	-9 548
Muut ostot tilikauden aikana	-1 022	-1 152
Ulkopuoliset palvelut		
Verkkopalvelumaksut	-38 182	-32 091
Muut ulkopuoliset palvelut	-22 972	-27 523
Henkilöstökulut	-8 567	-8 695
Poistot ja arvonalentumiset		
Fuusiotappio	-56 939	-56 939
Verkon hyödykkeistä	-45 771	-43 568
Muista pysyvien vastaavien hyödykkeistä	-1 540	-1 819
Liiketoiminnan muut kulut		
Vuokratulot	-145	-1 578
Verkkovuokrat ja verkon leasing-maksut	-6 434	-5 727
Muut liiketoiminnan kulut	-18 445	-18 123
Liikevoitto	54 069	33 608
Rahoitustuotot ja -kulut		
Tuotot muista pysyvien vastaavien sijoituksista		
Korko- ja muut rahoitustuotot		
Saman konsernin yritysiltä	2 922	2 353
Muut korko- ja rahoitustuotot	185	230
Korko- ja muut rahoituskulut		
Muut korko- ja rahoituskulut	-59 157	-65 000
Voitto / tappio ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja	-1 980	-28 809
Tilinpäätössiirrot		
Poistoeron muutos		
Poistoeron muutos sähköverkon hyödykkeistä	4 212	41 004
Poistoeron muutos muista pysyvien vastaavien hyödykkeistä	-194	445
Konserniavustukset		
Saatu konserniavustus	887	104
Annettu konserniavustus	-27 500	-22 500
Tuloverot	-6 316	-9 710
Tilikauden tappio	-30 892	-19 466

SÄHKÖVERKKOLIIKETOIMINNAN ERIYTETTY TASE

1 000 EUR

	31.12.2017	31.12.2016
VASTAAVAA		
Pysyvät vastaavat		
Aineettomat hyödykkeet		
Verkon aineettomat hyödykkeet	13 052	11 581
Muut pitkävaikuttiset menot	522 746	557 532
	535 798	569 113
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	190	190
Rakennukset ja rakennelmat	344	370
Verkon aineelliset hyödykkeet	843 756	757 346
Fuusiotappio	394 181	416 706
Koneet ja kalusto	1 176	1 161
Muut aineelliset hyödykkeet	4	5
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	21 224	18 715
	1 260 875	1 194 493
Sijoitukset		
Konserniyhtiöiden osakkeet ja osuudet	240 311	240 311
Muut osakkeet ja osuudet	245	245
	240 556	240 556
Pysyvät vastaavat yhteensä	2 037 229	2 004 162
Vaihtuvat vastaavat		
Pitkäaikaiset saamiset		
Lainasaamiset ulkopuolisilta	353	317
Lainasaamiset konserniyrityksiltä	2 400	2 400
Laskennallinen verosaaminen	12 672	18 966
	15 425	21 683
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	21 179	19 598
Saamiset saman konsernin yrityksiltä	2 411	-
Muut saamiset	199	1 410
Siirtosaamiset	30 118	27 541
	53 907	48 549
Rahat ja pankkisaamiset	13 229	11 224
Vaihtuvat vastaavat yhteensä	82 561	81 456
VASTAAVAA YHTEENSÄ	2 119 790	2 085 618

SÄHKÖVERKKOLIIKETOIMINNAN ERIYTETTY TASE

1000 EUR

	31.12.2017	31.12.2016
VASTATTAVAA		
Oma pääoma		
Osakepääoma	3	3
Sjoitetun vapaan oman pääoman rahasto	1 514 920	1 302 667
Edellisten tilikausien voitto (+) / tappio (-)	-298 605	-279 139
Tilikauden tulos	-30 892	-19 466
	1 185 425	1 004 065
Kertynyt poistoero	252 099	256 116
Varaukset	-	803
Vieras pääoma		
Pitkäaikainen vieras pääoma		
Liittymismaksut	203 885	204 259
Muut pitkäaikaiset velat	937	779
Rahoituslaitoslainat ja muut pitkäaikaiset lainat	426 385	564 116
	631 207	769 154
Lyhytaikainen vieras pääoma		
Ostovelat	10 223	16 880
Velat saman konsernin yrityksille	1 052	1 425
Muut lyhytaikaiset velat	27 638	22 410
Siirtovelat	12 147	14 766
	51 060	55 480
Vieras pääoma yhteensä	682 267	824 634
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	2 119 790	2 085 618

ERIYTETYN TILINPÄÄTÖKSEN LISÄTIEDOT

Sähkömarkkinalain mukaan sähkömarkkinoilla toimivan yrityksen on eriytetävä sähköverkkotoiminta muista yrityksen harjoittamista liiketoiminnoista. Sähköverkkoliiketoiminnan eriytetty tilinpäätös tulee julkaista ja liittää yrityksen viralliseen tilinpäätökseen.

Eriytetty tilinpäätös sisältää tuloslaskelman ja taseen, joiden tulee olla yrityksen kirjanpidosta johdettavissa.

Sähköverkkoliiketoiminnan lisäksi Elenia Oy:n muut liiketoiminnot ovat ulkovaloverkkoliiketoiminta ja konsernin yhteisten palveluiden liiketoiminta.

Eriyttämisperiaatteet

Tuloslaskelman erät on jaettu eriytetyille liiketoiminnalle suoraan kirjanpidon perusteella. Taseen erät on kohdistettu eriytetyille liiketoiminnalle suoraan kirjanpidon ja jakosäännön perusteella.

Poistojen kirjaamisperusteet käyttöomaisuusryhmittäin perustuvat Elenia Oy:n poistokäytäntöön jonka periaatteet on esitetty tilinpäätöksen liitetietojen alussa.

Sähköverkkoliiketoiminnan tunnusluvut

1000 EUR	31.12.2017	31.12.2016
INVESTOINNIT		
Aineettomat hyödykkeet		
Sähköverkon aineettomat hyödykkeet	2 278	1 294
Muut pitkävaikutteiset menot		
Liittymismaksut	500	3 498
Muut pitkävaikutteiset menot	118	374
Sähköverkon aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	15	-
Sähkön jakeluverkko	120 434	109 996
Purkukustannukset	5 321	4 988
Sähkömittarit	5 604	1 189
Muut aineelliset hyödykkeet	676	607
Sijoitukset	-	-
MUUT TUNNUSLUVUT		
Palautuskelpoisten liittymismaksujen määrä	203 885	204 259
Vakiokorvaukset	303	2 696
Aktivoimattomat tutkimus- ja kehityskustannukset 1.1.-31.12.	1 088	1 524
Toimitusvarmuuskannustimeen sisältyvät operatiiviset kustannukset 1.1.-31.12.	2 113	1 824
Verkkoliiketoiminnan henkilöstö keskimäärin tilikaudella	176	185

TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITUKSET

Helsingissä, 27. päivänä helmikuuta 2018

Timo Rajala
Hallituksen puheenjohtaja

Robert Clark

Heidi Koskinen

Kunal Koya

Tapani Lihala

Jorma Myllymäki

Timothy Short

Philip White

TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus

Helsingissä 27. päivänä helmikuuta 2018

Ernst & Young Oy
KHT-yhteisö

Mikko Ryttilahti
KHT

TILINTARKASTUSKERTOMUS

Elenia Oy:n yhtiökokoukselle

TILINPÄÄTÖKSEN TILINTARKASTUS

Lausunto

Olemme tilintarkastaneet Elenia Oy:n (y-tunnus 2445423-4) tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.–31.12.2017. Tilinpäätös sisältää konsernin taseen, tuloslaskelman, laajan tuloslaskelman, laskelman oman pääoman muutoksista, rahoituslaskelman ja liitetiedot, mukaan lukien yhteenveto merkittävimmistä tilinpäätöksen laatimisperiaatteista, sekä emoyhtiön taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja liitetiedot.

Lausuntonamme esitämme, että

- konsernitilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan konsernin taloudellisesta asemasta sekä sen toiminnan tuloksesta ja rahavirroista EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti,
- tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset.

Lausunnon perustelut

Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvän tilintarkastustavan mukaisia velvollisuuksiamme kuvataan tarkemmin kohdassa *Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa*.

Olemme riippumattomia emoyhtiöstä ja konserniyrityksistä niiden Suomessa noudatettavien eettisten vaatimusten mukaisesti, jotka koskevat suorittamaamme tilintarkastusta ja olemme täyttäneet muut näiden vaatimusten mukaiset eettiset velvollisuutemme.

Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntonne perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuva tilintarkastusevidenssiä.

Tilinpäätöstä koskevat hallituksen ja toimitusjohtajan velvollisuudet

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen laatimisesta siten, että konsernitilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti ja siten, että tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset. Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat myös sellai-

sesta sisäisestä valvonnasta, jonka ne katsovat tarpeelliseksi voidakseen laatia tilinpäätöksen, jossa ei ole väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyttä.

Hallitus ja toimitusjohtaja ovat tilinpäätöstä laatiessaan velvollisia arvioimaan emoyhtiön ja konsernin kykyä jatkaa toimintaansa ja soveltuviissa tapauksissa esittämään seikat, jotka liittyvät toiminnan jatkuvuuteen ja siihen, että tilinpäätös on laadittu toiminnan jatkuvuuteen perustuen. Tilinpäätös laaditaan toiminnan jatkuvuuteen perustuen, paitsi jos emoyhtiö tai konserni aiotaan purkaa tai toiminta lakkauttaa tai ei ole muuta realistista vaihtoehtoa kuin tehdä niin.

Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa

Tarvittuunamme on hankkia kohtuullinen varmuus siitä, onko tilinpäätöksessä kokonaisuutena väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyttä, sekä antaa tilintarkastuskertomus, joka sisältää lausuntonne. Kohtuullinen varmuus on korkea varmuustaso, mutta se ei ole tae siitä, että olennainen virheellisyys aina havaitaan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti suoritettavassa tilintarkastuksessa. Virheellisyksiä voi aiheutua väärinkäytöksestä tai virheestä, ja niiden katsotaan olevan olennaisia, jos niiden yksin tai yhdessä voitaisiin kohtuudella odottaa vaikuttavan taloudellisiin päätöksiin, joita käyttäjät tekevät tilinpäätöksen perusteella.

Hyvän tilintarkastustavan mukaiseen tilintarkastukseen kuuluu, että käytämme ammatillista harkintaa ja säilytämme ammatillisen skeptisyyden koko tilintarkastuksen ajan. Lisäksi:

- tunnistamme ja arvioimme väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvat tilinpäätöksen olennaisen virheellisuuden riskit, suunnitteleme ja suoritamme näihin riskeihin vastaavia tilintarkastustoimenpiteitä ja hankimme lausuntonne perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuva tilintarkastusevidenssiä. Riski siitä, että väärinkäytöksestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, on suurempi kuin riski siitä, että virheestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, sillä väärinkäytökseen voi liittyä yhteistoimintaa, väärentämistä, tietojen tahallista esittämättä jättämistä tai virheellisten tietojen esittämistä taikka sisäisen valvonnan sivuuttamista.
- muodostamme käsityksen tilintarkastuksen kannalta relevantista sisäisestä valvonnasta pystyäksemme suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta emme siinä tarkoituksessa, että pystyisimme antamaan lausunnon emoyhtiön ja konsernin sisäisen valvonnan tehokkuudesta.
- arvioimme sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuutta sekä johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden ja niistä esitettävien tietojen kohtuullisuutta.

- teemme johtopäätöksen siitä, onko hallituksen ja toimitusjohtajan ollut asianmukaista laatia tilinpäätös perustuen oletukseen toiminnan jatkuvuudesta, ja teemme hankkimamme tilintarkastusevidenssin perusteella johtopäätöksen siitä, esiintyykö sellaista tapahtumiin tai olosuhteisiin liittyvää olennaista epävarmuutta, joka voi antaa merkittävää aihetta epäillä emoyhtiön ja konsernin kykyä jatkaa toimintaansa. Jos johtopäätöksemme on, että olennaista epävarmuutta esiintyy, meidän täytyy kiinnittää tilintarkastuskertomuksessamme lukijan huomiota epävarmuutta koskeviin tilinpäätöksessä esitettäviin tietoihin tai, jos epävarmuutta koskevat tiedot eivät ole riittäviä, mukauttaa lausuntonne. Johtopäätöksemme perustuvat tilintarkastuskertomuksen antamispäivään mennessä hankittuun tilintarkastusevidenssiin. Vastaiset tapahtumat tai olosuhteet voivat kuitenkin johtaa siihen, ettei emoyhtiö ja konserni pysty jatkamaan toimintaansa.
- arvioimme tilinpäätöksen, kaikki tilinpäätöksessä esitettävät tiedot mukaan lukien, yleistä esittämistapaa, rakennetta ja sisältöä ja sitä, kuvastaako tilinpäätös sen perustana olevia liiketoimia ja tapahtumia siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan.
- hankimme tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä konserniin kuuluvia yhteisöjä tai liiketoimintoja koskevasta taloudellisesta informaatiosta pystyäksemme antamaan lausunnon konsernitalinpäätöksestä. Vastaamme konsernin tilintarkastuksen ohjauksesta, valvonnasta ja suorittamisesta. Vastaamme tilintarkastuslausunnosta yksin.

Kommunikoidimme hallintoelinten kanssa muun muassa tilintarkastuksen suunnittelusta laajuudesta ja ajoituksesta sekä merkittävistä tilintarkastushavainnoista, mukaan lukien mahdolliset sisäisen valvonnan merkittävät puutteellisuudet, jotka tunnistamme tilintarkastuksen aikana.

MUUT RAPORTOINTIVELVOITTEET

Muu informaatio

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat muusta informaatiosta. Muu informaatio käsittää toimintakertomuksen ja vuosikertomukseen sisältyvän informaation, mutta se ei sisällä tilinpäätöstä eikä sitä koskevaa tilintarkastuskertomustamme. Olemme saaneet toimintakertomuksen käyttöömme ennen tämän tilintarkastuskertomuksen antamispäivää ja odotamme saavamme vuosikertomuksen käyttöömme kyseisen päivän jälkeen.

Tilinpäätöstä koskeva lausuntonne ei kata muuta informaatiota.

Velvollisuutenamme on lukea edellä yksilöity muu informaatio tilinpäätöksen tilintarkastuksen yhteydessä ja tätä tehdessämme arvioida, onko muu informaatio olennaisesti ristiriidassa tilinpäätöksen tai tilintarkastusta suoritettaessa hankkimamme tietämyksen kanssa tai vaikuttaako se muutoin olevan olennaisesti virheellistä. Toimintakertomuksen osalta velvollisuutenamme on lisäksi arvioida, onko toimintakertomus laadittu sen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Lausuntonamme esitämme, että toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat yhdenmukaisia ja että toimintakertomus on laadittu toimintakertomuksen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Jos teemme ennen tilintarkastuskertomuksen antamispäivää käyttöömme saamaamme muuhun informaatioon kohdistamamme työn perusteella johtopäätöksen, että kyseisessä muussa informaatioissa on olennainen virheellisyys, meidän on raportoitava tästä seikasta. Meillä ei ole tämän asian suhteen raportoitavaa.

Helsingissä 27.2.2018

Ernst & Young Oy
tilintarkastusyhteisö

Mikko Ryttilahti
KHT